

**Länsförsäkringar
Jämtland**

Års- och hållbarhetsredovisning

2023

Förvaltningsberättelse	6
Verksamhetsinriktning	6
Organisation och struktur	6
Nya och ändrade redovisningsprinciper årsredovisning 2023	7
Väsentliga händelser under året	7
Händelser efter balansdagen	7
Hållbarhetsrapport	7
Vår kärnverksamhet – en affär för hållbarhet	8
Det lokala bolaget med lokalt engagemang	8
Särskilda händelser 2023	9
Vårt hållbarhetsarbete <i>Vår väg mot ett hållbart företag</i>	10
Så bidrar vi till de globala målen	12
Det väsentliga för oss	13
Ett långsiktigt och breddat engagemang för vårt samhälle	14
En attraktiv arbetsgivare	15
Skadeförebyggande aktiviteter	18
Samhällsengagemang	22
Vårt långsiktiga engagemang	25
Ansvarsfull rådgivning och vårt investeringserbjudande	26
Ansvarsfulla och hållbarhetsinriktade investeringar	27
Styrning av hållbarhetsarbetet	29
Resultat och ekonomisk ställning	30
Femårsöversikt	31
Verksamhetens risker och riskhantering	32
Förslag till vinstdisposition	32
Resultaträkning koncernen	33
Resultaträkning moderbolaget	34
Resultatanalys moderbolaget	35
Noter till resultatanalys	36
Rapport över finansiell ställning	37
Balansräkning	38
Rapport över förändringar i eget kapital	40
Noter till de finansiella rapporterna	41
Företagsinformation	41
NOT 1 Redovisningsprinciper	41
NOT 2 Risker och riskhantering	56
NOT 3 Premieinkomst	66
NOT 4 Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	66
NOT 5 Utbetalda försäkringsersättningar	66
NOT 6 Driftkostnader	67
NOT 7 Övriga tekniska kostnader	67
NOT 8 Kapitalavkastning, intäkter	68
NOT 9 Kapitalavkastning, kostnader	68
NOT 10 Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar	69
NOT 11 Provisionsintäkter och provisionskostnader	69
NOT 12 Immateriella tillgångar	69
NOT 13 Byggnader och mark	70
NOT 14 Placeringar i koncern- och intresseföretag	71
NOT 15 Aktier och andelar	72
NOT 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	74
NOT 17 Fordringar avseende direkt försäkring	74
NOT 18 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder	74
NOT 19 Materiella tillgångar	77
NOT 20 Förutbetalda anskaffningskostnader	77
NOT 21 Eget kapital	78
NOT 22 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	78
NOT 23 Avsättning för oreglerade skador	79
NOT 24 För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar	79
NOT 25 Skatt	80
NOT 26 Personal, löner och ersättningar	81
NOT 27 Närstående	83
NOT 28 Resultat per försäkringsklass	85
NOT 29 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder	86
NOT 30 Förslag till vinstdisposition	89
NOT 31 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser	90
Länsförsäkringar Jämtlands styrelse	92
Företagsledning	93
Ord och uttryck inom skadeförsäkring	94

Vi hör ihop, det är vår styrka

VD HAR ORDET

År 2023 har varit ett händelserikt år för Länsförsäkringar Jämtland och även mig personligen. Det fruktansvärda kriget i Europa fortsätter, räntor och inflation tynger vår vardag för både företagare och privatpersoner och klimatförändringarna gör sig återigen smärtsamt påmind. Det har varit utmanande, globalt och lokalt.

Vi i Jämtland och Härjedalen står inte utanför världens skeenden och vi måste göra det vi kan på många plan. 2023 var globalt det varmaste året någonsin. Torka, översvämningar och extremheta svepte över Europa och världen. Även om vi drabbades i mindre skala minns vi de dramatiska bilderna från olika delar i länet under stormen Hans.

Vi hör ihop. Du, jag, länet och världen. Just att höra ihop är också vår styrka och det ger oss möjlighet att agera. Vi ägs av våra kunder och vår marknad är här. Att det går bra för dig, att våra företag kan växa och vårt län utvecklas är viktigt för oss. Det ger oss en unik möjlighet att vara med och utveckla länet tillsammans med er. Det är helt enkelt lika viktigt för dig som för oss.

Det vi gör tillsammans är också ett av årets stora glädjeämnen. Under året hade vi en rekordstor återbäring till våra kunder och under hösten skapade vi ett magiskt höstlov med över 150 kostnadsfria aktiviteter för barn och unga i länets samtliga kommuner. Det är den största satsningen på ett höstlov någonsin. Att stötta föreningslivet och att tillsammans stärka våra unga är så viktigt för framtiden.

På ett personligt plan är jag både stolt och glad. Sedan den 2 maj har jag axlat rollen som vd. Det är nytt, spännande och inte utan en mycket stor ansvarskänsla. 2023 firade Länsförsäkringar Jämtland 175 år, det är ett minst sagt ett stort arv att förvalta.

Tillväxt för länet och oss

Det är tydligt att vi behövs för trygghet inom bank, pension och försäkring men också som partner och en samhällsaktör. Vi behövs i frågor som rör hälsa, klimat, jämställdhet, integration och mycket mer. Vi delar den här världen, Jämtland och Härjedalen i synnerhet. Därför behöver vi fortsätta samarbeta, förtydliga vår roll för både kunder och länsborna. Fortsätta göra skillnad och bidra med kunskap och kompetens. Fortsätta arbeta för ett tryggare län, bättre förutsättningar för våra unga, våra företag och för alla vi som bor och lever i länet.

Vi vill ännu mer. Vi vill ta ett ännu större ansvar för våra kunders trygghet. Ju fler som väljer att vara en del av Länsförsäkringar Jämtland desto mer nytta kan vi göra. Vi behöver vara lyhörda för kundernas behov, och ta till vara på de tekniska framstegen för en bättre kundupplevelse.

Vi har mycket kvar att göra och trots den kanske något dystra inledningen ser jag ljus på vår gemensamma framtid. Tillsammans har vi något som är väldigt värdefullt och kanske helt unikt. Det finns en samhörighet mellan oss som bor i Jämtland och Härjedalen och mellan oss som företag och länet. Det bådär mycket gott.

Slutligen tack! Samarbetspartners, kunder, företagare och privatpersoner. Utan er är det inte möjligt. Ett jättetack till länets kommuner och föreningar.

Till sist men verkligen inte minst ett stort tack till alla medarbetare som varje dag gör ett fantastiskt arbete och skapar både glädje och kundnytta!

Östersund mars 2024

Lars Rådström

Verkställande direktör

”

**Att det går bra för dig,
att våra företag kan växa
och vårt län utvecklas är
viktigt för oss.**

Lars Rådström
Verkställande direktör

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Jämtland, org.nr 593200-1828, avger härmed årsredovisning och koncernredovisning för 2023, det 176 verksamhetsåret.

Belopp i årsredovisningen och koncernredovisningen redovisas i den enhet som anges och i hela kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar Jämtland är ett ömsesidigt försäkringsbolag vilket betyder att vi ägs av våra kunder. I Jämtlands län erbjuder vi ett heltäckande försäkringsskydd och närliggande finansiella tjänster inom bank och pension.

Länsförsäkringar Jämtland är marknadsledande på flertalet områden och försäkrar cirka 50 procent av privatmarknaden respektive företagsmarknaden i Jämtlands län.

Förutom våra egna produkter och tjänster förmedlas även djur- och grödaförsäkring till Agria Djurförsäkring samt livförsäkring till Länsförsäkringar Liv och Länsförsäkringar Fondliv. Till Länsförsäkringar Bank förmedlas in- och utlåningstjänster och till Länsförsäkringar Fondförvaltning förmedlas köp och försäljning av andelar i investeringsfonder.

Även i de förmedlade affärerna har Länsförsäkringar Jämtland kundansvaret. Länsförsäkringar Jämtland deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem. Avgiven återförsäkring går till Länsförsäkringar AB och Länsförsäkringar Jämtland tar emot återförsäkring från Länsförsäkringar AB.

Den totala affärsvolymen för ovanstående affärer fördelar sig enligt nedanstående (Mkr).

Sakförsäkring, premieinkomst	2023	2022
Direkt egen affär	584	557
Mottagen återförsäkring	29	34
Förmedlad försäkring, premieinkomst		
Djur	41	39
Livförsäkring	105	91
Finansiella tjänster		
Bank, inlåning 31/12	3 154	3 145
Bank, utlåning 31/12	7 093	6 577
Fonder, marknadsvärde 31/12	1 194	919

Organisation och struktur

Länsförsäkringar Jämtland är ett av 23 självständiga, lokala och kundägda Länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. Tillsammans äger vi Länsförsäkringar AB för gemensam service och utveckling. LFAB har i sin tur dotterbolag som bedriver verksamhet inom livförsäkring, bank- och fondverksamhet, trafikförsäkring samt djur- och grödaförsäkring. Länsförsäkringar Jämtland äger 2,5 procent av aktiekapitalet i LFAB och ägarrollen utövas av Länsförsäkringar Jämtlands styrelseordförande och vd på ägarkonsortiets möten.

Vår organisation gör att vi kan vara lokala och nära våra kunder men ha styrkan som en nationell aktör. Med de andra länsförsäkringsbolagen delar vi kända varumärken som Agria, Wasa Kredit och Länsförsäkringar Fastighetsförmedling. Tillsammans hjälper vi våra kunder med allt inom bank, pension och försäkring.

Vi ägs av våra sakförsäkringskunder. Ägarna, våra kunder, väljer ledamöter till fullmäktige vid valmöten i länets åtta kommuner. Ledamöter väljs på treårsmandat och för närvarande är det 46 fullmäktigeledamöter som företräder sakförsäkringstagarna på bolagsstämman. Bolagsstämman utser styrelsen som består av åtta ledamöter. Utöver det ingår även två personalrepresentanter i styrelsen.

Länsförsäkringar Jämtland har två dotterbolag. Det helägda dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland

Fastigheter AB, org.nr 556660-2537, har under året bedrivit verksamhet bestående av förvaltning av aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB samt Hällefors Tierp Skogar AB. Det helägda dotterbolaget Logen 6 Fastighets AB, org.nr 556763-5163 har inte bedrivit någon aktiv verksamhet under året.

Nya och ändrade redovisningsprinciper årsredovisning 2023

Från och med 1 januari 2023 tillämpas lagbegränsad IFRS i koncernredovisningen samt IFRS 9 i koncernredovisningen samt för juridisk person. Länsförsäkringar Jämtland har även bytt redovisningsprincip för redovisning av Aktier och andelar i koncernföretag och värdering av fastigheter. IFRS 9 tillämpas framåtriktat och därmed uppstår ingen övergångseffekt. Övriga byten av redovisningsprinciper som har en betydande effekt på Länsförsäkringar Jämtlands finansiella rapportering har tillämpats retroaktivt vilket innebär att jämförelsesiffror har räknats om för att uppnå jämförbarhet över resultat och finansiell ställning. Nya och ändrade redovisningsprinciper har minskat Länsförsäkringar Jämtlands eget kapital med 14 Mkr för koncernen och ökat eget kapital med 703 Mkr för moderbolaget. Mer information om förändrade redovisningsprinciper finns i not 1.

Väsentliga händelser under året

Ny vd för bolaget utsågs 1 maj 2023.

En gemensam utredning av länsförsäkringsbolagen visade att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB borde ha klassificerats som intresseföretag under hela innehavstiden. Länsförsäkringar Jämtland rättade därav den redovisningsmässiga klassificeringen i årsredovisningen för år 2020 och begärde omprövning av 2018 års deklaration med yrkande om skattefrihet avseende då erhållen utdelning. Skatteverket beslutade den 22 juni 2021 att inte medge yrkandet. Länsförsäkringar Jämtland överklagade Skatteverkets beslut den 28 januari 2022. Länsförsäkringar Jämtland deklarerade även utdelning erhållen år 2021 och uppkommen vinst i samband med andelsbytet vid fusionen som ej skattepliktiga, i linje med den argumentation som förs i domstolsprocessen. Skatteverket vidhöll, i likhet med sin uppfattning i domstolsprocessen, att både utdelning och vinst var skattepliktiga men medgav uppskov med vinsten. Förvaltningsrätten beslutade den 8 november 2023 att bifalla Länsförsäkringar Jämtlands överklagan utifrån att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB alltid utgjort andelar i intresseföretag och ett näringsbetingat innehav. Skatteverket överklagade Förvaltningsrättens dom till Kammarrätten den 20 november 2023.

Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

Hållbarhetsrapport

Länsförsäkringar Jämtlands hållbarhetsarbete beskrivs i bolagets lagstadgade hållbarhetsrapport enligt 6 kap Årsredovisningslagen. Den lagstadgade hållbarhetsrapporten återfinns på sidorna 8–29. Hållbarhetsrapporten lämnas av koncernen som helhet. Det är Länsförsäkringar Jämtlands styrelse som är ansvariga för hållbarhetsrapporten.

Vår kärnverksamhet – en affär för hållbarhet

Vad har försäkringar, bank- och pensionstjänster med hållbarhet att göra? Veldig mycket och kanske ännu mer för oss som ett lokalt bolag som ägs av våra kunder. Vi är beroende av en hållbar utveckling i Jämtland och Härjedalen för att växa och det som är bra för länet är också bra för oss. Därför kan vi och ska vi stötta och driva frågor som hjälper länet till en mer hållbar utveckling.

Hållbarhet är ett vitt begrepp med många nyanser och vi agerar också brett. Allt ifrån hur vi förvaltar kundernas pengar, vårt eget kapital, till vilka plåtverkstäder vi samarbetar med samt hur vi sorterar sopor på vår arbetsplats. Skadeförebyggande åtgärder, social hållbarhet, hälsa, barn och ungdomar är andra frågor som vi aktivt arbetar med. Vi agerar lokalt men med ett globalt och nationellt perspektiv med FN:s globala mål som ett riktmärke. I den här hållbarhetsrapporten kan du läsa mer om hur vi jobbar och vart vi är på väg.

Det lokala bolaget med lokalt engagemang

Länsförsäkringar Jämtland har en historia som börjar redan 1848 och den börjar med idén att bönderna skulle hjälpa varandra om någon av gårdarna brann ner. Med gemensamt ansvar fick de en gemensam trygghet. Idén lever kvar än idag och det är fortfarande du och våra andra kunder som faktiskt äger Länsförsäkringar Jämtland. Tillsammans fortsätter vi hjälpa varandra, men med mycket mer än brand.

Vår marknad är Jämtland och Härjedalen. Vi hör ihop och länets utveckling är också vår. I stort sett varannan privatperson och vartannat företag i vårt län har en relation till oss. Vi kan vårt län och våra kunder är även våra grannar, vänner och bekanta.

Det som drabbar länet, drabbar också oss. Både på kort och lång sikt. Skadegörelse i centrum, regnoväder på turistorten, droganvändning, ett näringsliv som haltar och stillasittande hos barn och unga. Det är kostnader, mänskliga och ekonomiska som drabbar hela samhället och oss som bank- och försäkringsbolag.

Vår tidshorisont är lång, vårt fokus är och har alltid varit på Jämtland och Härjedalen. Det vi gör ska stärka länet och vara till nytta för oss som bor här även i morgon. Att arbeta med föreningslivet och barn och unga är ett exempel på något som bidrar här och nu men kanske ger störst effekt i framtiden.

Vi ägs och styrs idag av våra cirka 60 000 sakförsäkringskunder. Vi har cirka 17 000 livförsäkringskunder och cirka 18 500 bankkunder. Marknadsandelen på privatmarknaden fortsätter att öka och idag har vi cirka 50 600 privatkunder. Cirka 7 700 lantbrukshushåll är försäkrade hos oss och vartannat företag i länet har valt oss som sin försäkringspartner.

Vi hör ihop och det är vårt varför. Att arbeta för tryggare samhällen, mindre klimatpåverkan och större klimatanpassning, en meningsfull fritid för barn och unga, en hållbar turism och mycket annat är en viktig del i vår affär. Det gynnar alla, oss som företag och vi som bor i Jämtland och Härjedalen.

”Vi kan vårt län och våra kunder är även våra grannar, vänner och bekanta.”

Särskilda händelser 2023

Hur Länsförsäkringar Jämtland tar sitt framtida samhällsansvar

Länsförsäkringar Jämtland har under hösten 2023 inlett ett arbete för att förtydliga målbilder och påverkan i organisationens hållbarhetsarbete med hänsyn till miljö, sociala aspekter och bolagsstyrning. Arbetet syftar till att stärka förutsättningarna för leverans och mätning av effekter av de insatser som görs för att säkerställa att Länsförsäkringar Jämtland bidrar till hållbarhet. Under hösten 2023 har en kartläggning påbörjats med inhämtning av insikter från interna och externa nyckelpersoner som har bidragit med perspektiv och kunskap kring befintlig koppling mellan verksamhet och hållbarhet. Arbetet samordnas med bolagets arbete inför anpassning till Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) och Taxonomiförordningen. För mer information om regelverk och bolagets anpassning, se avsnittet Styrning.

Under 2023 har vi vidare gjort ett insiktsarbete i syfte att få djupare kunskap vad som driver trygghet och vad som driver otrygghet hos jämtlänningar och härjedalingar. Resultatet från det insiktsarbetet har kompletterats med resultatet från andra externa undersökningar på samma tema. Detta kommer vi nu använda i vårt långsiktiga strategiska arbete för att utveckla och bredda vårt erbjudande inom ramen för vår strävan att bli navet för trygghet och möjligheter för jämtlänningar och härjedalingar.

Ovädret Hans

Inom klimatrisker såg vi viss effekt från fysisk klimatrisk i form av ovädret Hans. Under augusti 2023 drabbade ovädret stora delar av landet, ovädret drabbade också Jämtland, även om andra delar av landet drabbades betydligt mer. Omkring 100 skador registrerades varav huvuddelen var översvämningsskador med en beräknad skadekostnad på omkring 15 miljoner kronor. Åre var den mest drabbade delen av länet, men skadorna var utspridda i hela länet. Vi arbetar fortsatt med att stärka vår förmåga att förutse effekter från klimatrisk och stärka vår proaktiva hantering av dessa risker, genom exempelvis ökad användning av geografiskt informationssystem.

Höstlovsaktiviteter för barn och ungdomar

För att delta i byggandet av en robust samhällsstruktur, med mer proaktivt arbete kopplat till risker inom hälsa och socialt utanförskap, är samverkan med andra privata och offentliga aktörer helt nödvändig. Vi har under 2023 varit fortsatt aktiva i regionens folkhälsoråd i syfte att bidra till en hälsofrämjande utveckling i samarbete med kommunernas folkhälsostrategier och regionens politiker. Vi var initiativtagare och bidrog under höstlovet till aktiviteter med fokus på rörelse för barn och ungdomar i länet under namnet "Ett magiskt höstlov", i samarbete med länets kommuner och föreningar. 169 gratis höstlovsaktiviteter på 65 olika orter tillhandahålls, vilket bidrog till att över 10 000 barn och ungdomar fick ett magiskt höstlov.

Vårt hållbarhetsarbete

Vår väg mot ett hållbart företag

Vision

År 2025 vill vi vara det mest omtlyckta företaget i Jämtlands län. Det uppnår vi genom att fortsätta ge våra kunder en enklare vardag och trygghet inom bank, pension och försäkring. Vi hör ihop med länet och våra kunder. Att ta ansvar för vår gemensamma livsmiljö och vara en del i utvecklingen är en viktig del i vår affärsverksamhet och vår roll i Jämtland och Härjedalen.

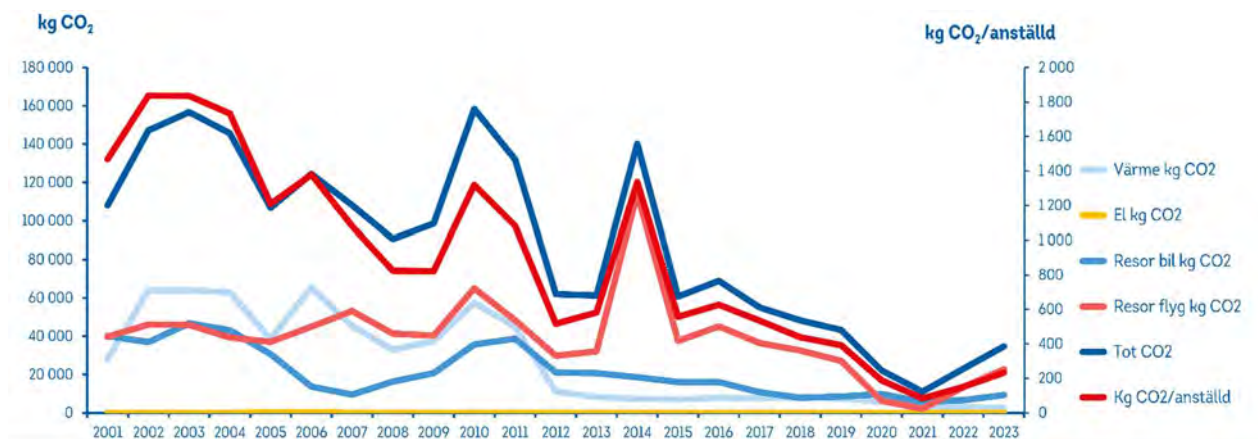
Precis som vi hör ihop med länet så hör vi också ihop med våra medarbetare. Alla medarbetare ska känna sig delaktiga i och ansvariga för att vi når våra övergripande mål. Genom engagerade medarbetare får vi fler och nöjdare kunder. Som ett kundägt och lokalt företag är tillsammans vägen framåt, för både oss och den plats vi delar och kallar hemma.

Vår miljöpåverkan direkt och indirekt

En viktig del i vår miljöpåverkan är vårt övergripande mål om att minska utsläppen av växthusgaser. Här följer vi framför allt upp utsläpp från vår verksamhet, så som tjänsteresor, värme- och elförbrukning, vilket är en del av de parametrar som framöver ska redovisas enligt Europeiska unionens regulatoriska direktiv - Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Målsättningen är att minska våra interna utsläpp med 10 procent årligen samt minska våra utsläpp från tjänsteresor med 10 procent årligen.

Den indirekta miljöpåverkan avser främst vår kapitalförvaltning, IT-drift samt skadereglering och i samband med skador. Utmaningen framåt är att fortsätta utveckla vilka parametrar vi följer avseende miljö- och klimatpåverkan i hela vår leveranskedja. Vår väg mot ett hållbart företag går delvis ut på att skapa en bättre förståelse för vår totala miljöpåverkan samt agera proaktivt med våra leverantörer och andra aktörer i hela vår leveranskedja. Vi vill kunna identifiera var vi har störst möjlighet att minimera vårt klimatavtryck hos dessa aktörer för att sedan kunna prioritera våra resurser.

Sedan 2006 har Bolaget mätt en delmängd av sina CO₂-utsläpp. De tydliga toppar som finns under 2010 och 2014 härrör till att Bolaget under dessa år genomförde gemensamma utlandsresor. Det bör noteras att Bolagets 2020 och 2021 års siffror inte är jämförbara med tidigare år på grund av Coronapandemin.

Under 2023 var de interna totala CO₂-utsläppen 34 ton vilket är en ökning på ca 48 procent jämfört med 2022 års motsvarande värden på 23 ton CO₂-utsläpp. Det beror på att vi under året ökat antal fysiska träffar i form av möten, utbildningar och kundbesök, vilket har lett till att vi rest mer. Vi ser en tydlig ökning av våra utsläpp de senaste åren, men notera att åren 2020 till 2022 var starkt präglad av Coronapandemin och dess restriktioner kring resande. Om vi

jämför med det senaste normalåret, 2019, så har vi minskat vårt totala CO₂-utsläpp med 20 procent. Här bidrar framför allt ett ändrat beteende där ökat antal digitala möten har minskat bolagets resande.

Arbetet kring att minimera vårt indirekta klimatavtryck handlar dels om våra skadeförebyggande aktiviteter. Här kommer vi under 2024 arbeta mer med delreparationer av våtrum och parkettgolv för att minska spill och klimatavtryck. Vi har även implementerat systemstöd för att mäta CO₂-utsläpp i våra skador. Fortsatt sätter vi än större krav på våra bilverkstäder att använda hållbara, lämpliga metoder och fordonsdelar i samband med reparationer av motorfordon. Verkstäderna ska i första hand reparera eller använda begagnade delar i så stor utsträckning som möjligt, vilket bygger på stöd i försäkringsvillkor att tillämpa cirkulär skadereglering. Efterlevnaden av detta kontrolleras av oss i samband med leverantörsuppföljningar samt att vi mäter verkstäderna på andel användning av lagade och begagnade delar.

Inom vår kapitalförvaltning har vi ett tydligare fokus på hållbarhetsfaktorer i våra investeringar och genomför mätningar av hela portföljens CO₂-utsläpp.

Styrning

Med vår värdegrund Hållbara, Engagerade och Modiga medarbetare, vägleds vi att ständigt ta ansvarsfulla och eftertänksamma beslut i vår vardag. Värdegrunden har arbetats fram tillsammans, med representanter från alla affärsområden utifrån våra två strategiska mål, "nöjda och engagerade medarbetare" och "nöjda och lojala kunder".

De värderingar som medarbetare, styrelse och ledning kommunicerar och verkar utifrån utgör en del av bolagets ledningssystem. För att uppnå våra satta mål inom hållbarhet, genom en så ändamålsenlig och effektiv verksamhet som möjligt, är ledningssystemet dokumenterat i ett flertal riktlinjer och policys och hålls ihop av Riktlinje för hållbarhet. I slutet av rapporten finns en sammanställning över vilka styrdokument som styr vårt hållbarhetsarbete.

I samband med genomförandet av EU-kommissionen handlingsplaner för att uppnå ett klimatneutralt EU år 2050 introduceras för närvarande ett flertal nya regulatoriska krav. Den 31 juli 2023 antog Europeiska kommissionen rapporteringsstandarderna (ESRS) inom ramen för regelverket Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD), Länsförsäkringar Jämtland omfattas av rapporteringskrav från och med år 2025. Målsättningen är att styra investeringar till hållbara bolag och projekt, öka transparens i fonder och andra sparprodukter och därigenom underlätta för spararna att välja hållbart.

Utöver vår utvärdering om hur vi ska ta vårt samhällsansvar i framtiden, arbetar vi med att tolka och att implementera dessa regelverk i vår styrning och våra arbetssätt. Ett omfattande arbete kommer ske under de närmaste åren för att säkerställa att vår verksamhet är förenlig med intentionerna i de nya kraven. Vi kommer successivt att bygga upp ökad kunskap om hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter i syfte att kunna fortsätta bedriva en långsiktigt robust verksamhet som är relevant för våra kunder och medarbetare.

De ramverk som vägleder oss är FN:s principer för hållbart företagande (UNGC), hållbara försäkringar (UNPSI) och ansvarsfulla investeringar (UNPRI). Vi arbetar även med FN:s Globala Mål (SDGs) för att förstå hur vår organisation bör anpassa sig efter världens gemensamma affärsplan för hållbar utveckling.

Chef för Kommunikation och affärsutveckling ingår i företagsledningen och har det övergripande ansvaret för bolagets arbete med samhällsansvar och sponsring, vilket inkluderar att samordna leverans och mätning av effekter av de insatser som görs för att säkerställa att bolaget bidrar till en stärkt hållbarhet inom miljö, sociala aspekter och bolagsstyrning i enlighet med Styrnings- och organisationspolicy. Hållbarhetsarbetet är en integrerad del av Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsstyrning. Varje enhet har ansvar för att sätta och följa upp affärs- och

verksamhetsmål som styr mot hållbara förflyttningar i alla led. Arbetet följs upp kvartalsvis i en verksamhetsrapport som styrelse och företagsledning får ta del av samt årsvis i en hållbarhetsrapport, som antas av styrelsen i samband med årsredovisningen.

Vd har det övergripande ansvaret för Bolagets löpande förvaltning av dess placeringstillgångar och ansvarar för att förvaltningen utförs i enlighet med Policy för kapitalförvaltning och Placeringsriktlinjer, vilket inkluderar ägarstyrning och påverkansarbete samt identifiering och utvärdering av hållbarhetsrelaterade risker. Ansvarig för riskhanteringsfunktionen ansvarar för att identifiera, värdera, hantera, övervaka och rapportera samtliga risker som bolaget är exponerat för i enlighet med bolagets Riskpolicy, inklusive hållbarhetsrisker. Ansvarig för riskhanteringsfunktionen rapporterar kvartalsvis en bild av bolagets mest väsentliga risker samt kommenterar hur dessa hanteras till företagsledning samt risk- och revisionsutskott.

Så bidrar vi till de globala målen

Tillsammans inom Länsförsäkringsgruppen arbetar vi aktivt med att stödja en hållbar utveckling och att bidra till ett hållbart samhälle. Sju av de globala målen har identifierats som mest relevanta för verksamheten där gruppen har störst möjlighet att bidra positivt och minska negativ påverkan.

Mål 17 är kopplat till de samarbeten vi har med de övriga länsförsäkringsbolagen och lokalsamhället för en gemensam hållbar utveckling, exempelvis genom att minska sårbarheten vid ett förändrat klimat. Vi arbetar med alla de globala målen inom vilka vi kan göra skillnad, och vår ambition är att bidra till att realisera FN:s hållbarhetsmål. Några av de mål som Länsförsäkringar Jämtland arbetar med, och som vi vet gör skillnad, redovisas nedan:

FN:s globala mål

Länsförsäkringars gemensamt utvalda mål

Genom vårt eget skadeförebyggande arbete mot trafikskador och olyckor samt via forskningsfondens projekt kring oskyddad trafikant och vårt interna arbete med att vara en attraktiv och hälsofrämjande arbetsplats bidrar vi till både mål 3.4 (stärka psykisk hälsa och motverka livsstilssjukdomar) och mål 3.6 (minska antalet trafikolyckor). Vi bidrar även till mål 3.4 genom vårt samhällsengagemang där vi bland annat uppmuntrar barn och ungdomar till fysisk aktivitet samt främjar satsningar som bidrar till att öka psykisk hälsa. Våra samhällsengagemangssatsningar på exempelvis integration och trygghet samt barn- och ungdomsverksamhet bidrar till mål 10.2 (att främja inkludering).

Genom att göra delreparationer, ställa krav på hantverkare och bilverkstäder att reparerar med hållbara metoder, där hänsyn tas till exempelvis säkerhetsaspekter och återbruk, samt arbeta med skadeförebyggande åtgärder bidrar vi till mål 12.2 och 12.4 att hushålla med resurser samt minska avfall. Även vårt aktiva arbete med att höja kunskapen internt om mer hållbara beteenden innebär att vi bidrar till detta mål. Vårt arbete med klimatanpassning tillsammans med bland annat kommuner, regioner och länsstyrelsen har en tydlig koppling till mål 13.1 att öka motståndskraften för klimatförändringar. I och med att klimatförändringar är vår tids största utmaning är arbetet med att minska utsläpp av växthusgaser samt att klimatanpassa vår egen och våra kunders

vardag väldigt viktigt för oss. Där ser vi att vi även kan bidra till målet med våra tips och råd kring hur kunder kan minska risken av att drabbas av naturskador.

Genom att tillgängliggöra finansiella tjänster, stötta lokala entreprenörer och ställa krav på våra bolagsinnehav samt leverantörer vill vi främja en ekonomisk tillväxt med schyssta arbetsvillkor i enlighet med mål 8.8 samt 8.10. Våra rutiner och riktlinjer avseende hantering av oegentligheter är viktiga för att upprätthålla ett gott förtroende och vara en tillförlitlig bank- och försäkringsverksamhet. Genom att ha detta på plats och att arbeta med att förhindra penningtvätt i kreditgivning, men även genom att utbilda våra anställda inom dessa frågor, bidrar vi till mål 16.5 och 16.6. Vi är även transparenta kring våra försäkringsvillkor och de krav vi ställer på leverantörer och bolag vi investerar i gällande mutor och korruption. Utöver det har vi en visselblåsarfunktion och en utsedd kundklagomålsansvarig.

Det väsentliga för oss

För att identifiera vilka frågor som vi, tillsammans med våra intressenter, ser som de viktigast att prioritera i vårt hållbarhetsarbete har vi gjort både en intressentanalys och en väsentlighetsanalys. Det innebär att vi beaktat vad medarbetare och intressenter längs hela värdekedjan har sett som värdeskapande och utifrån det vaskat fram ett antal övergripande fokusområden. Analysen genomfördes 2017 och ligger fortfarande till grund för inriktningen av vårt hållbarhetsarbete.

Arbetet har sedan 2017 förfinats inom respektive fokusområdet i takt med att kunskapen ökar om frågorna hos såväl oss som i samhället, att händelser och katastrofer inträffar samt inte minst, utifrån den pågående dialog som vi har med våra medarbetare, kunder, intressenter och olika samhällsaktörer. För att säkerställa att vi lägger fokus på rätt frågor står vi inför att uppdatera vår väsentlighetsanalys under de kommande åren. På så sätt kommer vi även att säkerställa att vi följer kommande regelverkskrav på området.

Vårt hållbarhetsarbete är idag fokuserat kring följande områden som bedömts väsentliga för oss, vilka beskrivs i efterföljande kapitel/avsnitt.

- Attraktiv arbetsgivare
- Skadeförebyggande aktiviteter
- Samhällsengagemang
- Ansvarsfulla investeringar

Vårt hållbarhetsarbete syftar till att möta de risker som finns inom sociala- och personalrelaterade aspekter, motverka av korruption, miljö- och klimatrelaterade aspekter och mänskliga rättigheter.

Länsförsäkringar Jämtland framtida samhällsansvar

Länsförsäkringar Jämtland har under hösten 2023 inlett ett arbete för att förtydliga målbilder och påverkan i organisationens hållbarhetsarbete med hänsyn till miljö, sociala aspekter och bolagsstyrning. Arbetet syftar till att stärka förutsättningarna för leverans och mätning av effekter av de insatser som görs för att säkerställa att Länsförsäkringar Jämtland bidrar till en stärkt hållbarhet.

Under hösten 2023 har en kartläggning påbörjats med inhämtning av insikter från interna och externa nyckelpersoner som har bidragit med perspektiv och kunskap kring befintlig koppling mellan verksamhet och hållbarhet. Insikterna sammanställs i en nulägesbild som ligger till grund för fortsatt arbete och tydliggör vilka möjligheter och utmaningar som behöver vägas in i den vidare utvecklingen av hållbarhetsarbetet. Insatsen fortsätter under 2024 och kommer under våren att mynna ut i förslag på målbilder för Länsförsäkringar Jämtlands hållbarhetsarbete samt förutsättningar för organisation, finansiering och former för effektmätning på kort och lång sikt.

Arbetet samordnas med bolagets anpassning till CSRD och Taxonomiförordningen. CSRD är EU:s direktiv för hållbarhetsrapportering, som ska tillämpas av Länsförsäkringar Jämtland som en del av årsredovisningen från och med 2026. Taxonomiförordningen (Förordning (EU) 2020/852) anger förutsättningarna för att en viss ekonomisk verksamhet ska få klassificeras som miljömässigt hållbar, vilket bland annat innebär att verksamheten ska bidra väsentligt till ett

eller flera av sex fastställda miljömål, inte orsakat betydande skada för något av de övriga målen samt uppfylla vissa minimikrav inom hållbarhet. För mer information om regelverk och bolagets anpassning, se avsnittet Styrning.

Riskhantering och övergripande risker

Vår verksamhet är förenad med risktagande och vi behöver därför arbeta strukturerat och disciplinerat med riskhantering för att kunna fatta medvetna beslut, understödja strategiska mål, undvika förluster och stödja en positiv och hållbar samhällsutveckling. Hållbarhetsrisk är risk som återfinns i hela riskhanteringssystemet och definieras i vår Riskpolicy och Riktlinje för riskhantering. Vi eftersträvar att identifiera, värdera, övervaka, hantera och rapportera hållbarhetsrisker. Väsentliga hållbarhetsrisker hanteras löpande under året och är en del i det systematiska riskhanteringsarbetet och vår ERSA-process (Egen risk- och solvensanalys), där effekten från klimatförändringar på bolagets avkastning från finansiella tillgångar samt skadekostnader analyseras.

Det har de senaste åren skett, och kommer närmaste åren framöver ske, en rad förändringar och tillägg i de lagar och regler som styr hur försäkrings- bank- och hela finansbranschen arbetar med hållbarhet. EUs Handlingsplan för en hållbar finansmarknad, kommer fortsatt ha stor inverkan på hur vi som bolag bland annat investerar, rapporterar och lämnar rådgivning till våra kunder. För att minimera risken för att vi inte lever upp till rådande och kommande lagar och regler håller vi oss kontinuerligt uppdaterade inom området samt jobbar aktivt för att säkerställa att hållbarhetsaspekter är en integrerad del i hela verksamheten snarare än hos enskilda yrkesroller.

Identifiering och hantering av de huvudsakliga risker som är förknippade med de områden vi fokuserar vårt hållbarhetsarbete inom beskrivs under respektive avsnitt.

Ett långsiktigt och breddat engagemang för vårt samhälle

Länsförsäkringar Jämtland är ett lokalt bank- och försäkringsbolag. Vi är också kundägda. Det innebär att våra förpliktelser i första hand är mot alla fantastiska människor som bor i Jämtland och Härjedalen men också skogen, fjällen och staden. Vår livsmiljö. Vi engagerar oss och ger med hjärtat under devisen Kärlek till det som är hemma. Genom vår lokala närvaro och vårt engagemang för ett tryggt, hälsofrämjande och mer hållbart Jämtland och Härjedalen är vi inte bara en aktör på marknaden utan även en viktig samhällsaktör.

Dialoger med kunder och intressenter

Vi för regelbundet olika typer av dialoger med våra medarbetare, kunder, intressenter, samhällsaktörer och ägare, vilket ger oss löpande insikter om omvärldsläget, hur behoven ser ut och vad som är viktigt. Detta ger oss möjlighet att förbättra vår verksamhet, det skapar underlag till olika typer av aktiviteter och ger oss möjlighet att påverka hållbarhetsarbetet i de bolag vi investerar i. Samtidigt som vi har möjlighet att dela med oss av våra insikter och kunskap.

Kundinsikter

Vi arbetar ständigt med att förbättra vår förmåga att möta våra kunders behov. Genom att aktivt arbeta med kundinsikter kan vi förfina såväl erbjudanden, kommunikation och kundmöte i syfte att skapa ett så högt värde som möjligt för våra kunder. För att följa kundernas upplevelse av oss och fånga upp eventuellt missnöje arbetar vi med två typer av mätningar. Genom Net Promoter Score (NPS) ger vi kunderna dels möjlighet att tycka till om den kontakt som de haft med oss i direkt anslutning till ett kundmöte, dels tillfrågas ett antal av de kunderna vi inte haft kontakt med om deras vilja att rekommendera oss som bolag.

Kundnöjdhet och kundlojalitet	2020	2021	2022	2023	Mål 2025	SDG-mål
Nöjd Kund Index (NKI)	75		71		76	16.6
Engagemang [%]	92	93	95	95	94	16.6
Net Promoter Score (NPS) [%]	50,9	50	58	59	56	16.6

* Sustainable Development Goals – FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Resultatet av mätningarna visar att våra kunder både är väldigt nöjda och har en hög vilja att rekommendera oss till andra. Följer man de senaste årens utveckling kan vi se en stadig ökning. Vi kan konstatera att det arbete vi lagt ner på kundkommunikation i alla kanaler gett resultat då vi under 2023 ligger högt i jämförelse med andra Länsförsäkringsbolag vad gäller både engagemang och NPS.

Under 2024 planerar vi genomföra nästa omfattande NKI-undersökning, den senaste vi genomförde var under 2022. I den undersökningen såg vi samma behov som vi sett tidigare. Kunderna önskar att ha en nära relation med oss, samt har en önskan om att vi är ännu mer lokala och proaktiva i vår relation med dem. Vi ligger på höga nivåer men ser samtidigt att vi har en något nedåtgående trend, vilket vi följer upp och bevakar. Utöver genomförda kundmätningar drar vi även lärdomar och insikter från inkomna kundklagomål, vilka sammanställs av Bolagets kundklagomålsansvarige. Antalet kundklagomål har under 2023 uppgått till 108 för samtliga affärsområden, vilket är en minskning med 29 procent jämfört med föregående år.

En attraktiv arbetsgivare

Engagerade medarbetare

På Länsförsäkringar Jämtland är medarbetarna vår viktigaste resurs där hållbara, engagerade och modiga är det vi står för och det vi vill vara. Med avstamp från den filosofin och vår vision om att vara det mest omtyckta företaget i länet arbetar vi kontinuerligt med att införliva den känslan på vår arbetsplats. Alla kompetenser är viktiga för att vi ska nå våra mål och strävan är att alla ska dela känslan att vi är rekryterade av en anledning.

För att motivera och engagera medarbetare har vi under år 2023 fortsatt arbeta med självledarskap. Vi menar på att självledarskapet rymmer många viktiga faktorer som har påverkan på medarbetarnas engagemang och motivation. Ett flexibelt arbetsliv är av stor betydelse tror vi, både för vår verksamhet, våra grupper och för den enskilde individen. På Länsförsäkringar Jämtland har vi förståelse att livet, och inte bara arbetslivet, sker hela tiden, oavsett vilken tid på dygnet vi befinner oss i. Av den anledningen månar vi om att medarbetare ska kunna styra sitt arbete på det sätt som passar för just dem.

Utifrån vår riktlinje för vårt hybrida arbetssätt, som i stora drag innebär att vi ser arbetslivet utifrån ett flexibelt förhållningssätt, där platsen för att utföra arbetet och tiden när det genomförs inte blir avgörande. Vi har tillsammans enats om att vi genom självledarskap gör det som krävs för att nå våra mål med utgångspunkt i att det ska fungera bra för verksamheten, gruppen och individen. Med detta arbetssätt ser vi att vi bidrar till att våra medarbetare blir motiverade och engagerade samtidigt som vi hjälper till att bidra till ett hållbart arbetsliv och en hållbar livsstil. Vi tror även att detta förhållningssätt att se på arbetet skapar bättre förutsättningar för rekrytering av nya medarbetare nu och i framtiden.

Ledarskap & medarbetarskap

Ytterligare en del i vår filosofi om att medarbetarna är vår viktigaste resurs är dom satsningar vi gör på våra ledare och våra medarbetare. Vi lever i en snabbt föränderlig värld där vi som bolag ständigt behöver förflytta oss på ett eller annat sätt för att hänga med i utvecklingen som sker. För att vi som bolag ska kunna möta detta krävs att alla medarbetare ges möjlighet att bidra, dels genom den kompetens de besitter, dels genom möjlighet till kompetensutveckling.

På Länsförsäkringar Jämtland har vi därför fortsatt arbeta utifrån en tydlig medarbetarprocess som innebär att respektive chef följer upp sina medarbetare kontinuerligt under året med syfte att följa upp mål och prestation. Mål och prestation ryms inom det som kallas för personlig färdplan där syftet är att medarbetarna själva ska initiera och ge förslag på områden där han eller hon vill utvecklas, lyfta fram sina personliga mål och tillsammans med sin chef komma överens om hur detta kopplas till våra gemensamma mål och vår affärsplan.

Vi tror på att skapa delaktighet och uppmuntran till att våga är en bidragande faktor till att våra medarbetare vill utvecklas men också väljer att stanna kvar hos oss. Vi tror på att detta sätt, att följa medarbetarna, bidrar till en medvetenhet om vad som krävs för att klara arbetslivet på sikt, men också skapar en nyfikenhet som bidrar till att vi tillsammans utvecklas och blir lite bättre för varje dag. Fokus har under året riktats mot medarbetarskapet där vi tillsammans fått arbeta för ökat samarbete och samhörighet med bland annat ett dygn tillsammans i Åre och ett internt luciatåg lett av banken. Bolaget består av 166 unika medarbetare och för att vi alla ska arbeta åt samma håll har vi fortsatt skapa tillfällen som bidragit till möjligheten att skratta ihop.

Under 2023 har vi fortsatt utvecklat våra ledare med hjälp av gedigna ledarskapsutbildningar. Att stärka ledarskapet mot än mer värderingsstyrt blir ytterligare en bidragande faktor till att självledarskapet faktiskt fungerar i praktiken. Självledarskapet handlar om hur vi blir bättre tillsammans genom att ta ett större eget ansvar, att med mod och engagemang säga ja och med samma mod och engagemang ta ansvar för att driva vårt arbete framåt. I ledarskapsutvecklingen får våra ledare verktygen till att kunna delegera ansvar och fortsatt kunna bygga fungerande verksamheter med stor tillit och en känsla av trygghet. Utöver ledarskapsutbildningar har det under 2023 skett utvecklingsinsatser tillsammans med en extern samarbetspartner med syfte att stärka och utveckla på både grupp- och individnivå samt månatliga möten för ledarskapet för erfarenhetsutbyte och dialog.

En viktig faktor som rymmer både ledarskap och medarbetarskap är att vi under verksamhetsåret träffats och samverkat inom områden som har påverkan för hela bolaget. Vi ser samverkan mellan arbetsgivarrepresentanter och arbetstagarrepresentanter som en självklarhet där transparens och möjlighet till påverkan ska ta oss framåt. I samverkan ligger också möjligheten att dela erfarenheter, styrkor och förbättringsområden på både verksamhetsnivå och gruppnivå. Under år 2023 har vi också fortsatt med våra mätningar kopplat till attraktiv arbetsgivare och arbetsmiljö där resultaten i slutändan blir en del av vårt dagliga arbete genom att vi går igenom dessa och agerar när det behövs. Vi tror på att vi alltid kan utvecklas och kan genom dessa mätningar ständigt göra förflyttningar för allas vinning.

Rekrytering

En annan faktor för framgång inom bolaget, som också kopplas till utvecklingsmöjligheter och självledarskap, är inställningen till karriärutveckling. Vi tror på att den kompetens som finns i huset är av värde på lång sikt och att vi vinner på att behålla den. Under 2023 har vi därför fortsatt uppmuntra våra medarbetare att söka de tjänster som finns inom bolaget, dels av ovan nämnda anledning, dels för medarbetarnas skull. Vi ser den interna karriärmöjligheten som en viktig aspekt för ett hållbart arbetsliv och att möjligheten till detta bidrar till att våra medarbetare växer och mår bra.

Hälsa

För att kunna kombinera arbetet med livet i övrigt, ser vi på Länsförsäkringar Jämtland att hälsa och välmående är av största betydelse för att våra medarbetare ska kunna prestera. Vi har under 2023 haft fortsatt erbjudanden avseende friskvård och hälsa så som till exempel friskvårdstimme och massage på arbetstid. Inom ramen för hälsa har vi även under året haft externa samarbeten för att skapa möjligheter till att medarbetarna på ett enkelt sätt kan röra sig i vardagen utan att träningen ska bli på bekostnad av tiden hemma.

Vi har under året även uppmuntrat till deltagande i vår interna hälsosatsning med syfte att alla medarbetare ska göra ett aktivt val att röra sig. Med en fri tolkning på vad rörelse innebär för respektive medarbetare var hälsosatsningen ett lyckat inspel där alla som gjort ett aktivt val hade möjlighet att vinna. Utöver fysisk aktivitet tog vi under året in föreläsare som inspirerat till hälsosam kost i vardagen med små inspel som ska underlätta i livspusslet och mot en friskare kropp och knopp.

Vi erbjuder fortsatt våra medarbetare en heltäckande sjukvårdsförsäkring, hälsoundersökningar för den som passerat 50 år och friskvårdsbidrag som ska underlätta både i arbetet och privat för stärkt hälsa och välmående. Inom bolaget uppmuntrar vi till rörelse och aktiviteter som bidrar till välmående då vi vet att hälsan är av största betydelse för både prestation och ett hållbart arbetsliv.

Jämställdhet & mångfald

Vår verksamhet präglas av uppfattningen att alla har och ska tillförsäkras lika villkor, rättigheter och möjligheter. Vi har tydliga styrdokument och processer för hantering av ovälkomna uppträdanden och har genom vår samverkan mellan arbetstagare och arbetsgivare en snabb hantering oavsett vad som sker. Vi uppmanar våra medarbetare att vara transparent och välkomnar alla att informera om någon oegentlighet uppmärksammas i tidigt skede. Ledarskapet, HR och arbetsmiljöombud har ett tätt samarbete för att fånga händelser snabbt med mål om att alla ska känna trygghet att vara på jobbet. Vid årets slut omarbetades riktlinjen för visseblåsning för korrekt lagefterlevnad till de nya kraven samt en översyn av den funktion som funnits sedan innan för att på bästa sätt kunna hantera eventuella visseblåsningar om oegentligheter.

Vi på Länsförsäkringar ser på alla människor som unika individer där alla som är hos oss eller kommer till oss har samma värde. Vi arbetar fortsatt med tydlighet i rekryteringsprocessen där vi utgår från behovet och tillsätter den som genom sin kompetens är den bäst lämpade kandidaten. Ett arbetssätt för att lyckas med detta är att vi fortsatt använder oss av tester i urvalsprocessen vid rekrytering. Utöver rekryteringsprocessen ryms jämställdhet, mångfald och inkludering i mycket av det samhällsengagemang som vi under år 2023 genomfört. Vår målbild är att hela länet ska leva och med som utgångspunkt i det utför vi aktiviteter med mål att nå ut till så många som möjligt.

Nyckeltal för engagerade medarbetare

För att följa upp graden av engagemang och välmående i organisationen mäter vi fyra gånger per år employee Net Promoter Score (eNPS). Denna mätning kompletteras årligen med en mer omfattande medarbetarundersökning, Agerus, vilken visar andelen medarbetare som anser att de har en hållbar prestationskultur, och rätt villkor för att prestera. Utöver det mäter vi även ett ledarskaps- och kommunikationsindex som visar hur kommunikationskompetens upplevs hos våra medarbetare med personalansvar. Vi följer upp varje mätning och genererar arbetsprocesser där vi arbetar vidare med resultaten både på grupp och bolagsnivå för att identifiera vilka driv respektive hinder våra medarbetare identifierat. Genom dialogen skapar vi möjligheter att fånga medarbetarnas perspektiv, ger bolaget förutsättningar att förbättra sig gällande hinder och bibehålla samt utveckla det som framkommer som drivande faktorer.

Attraktiv arbetsgivare	2021	2022	2023	Mål 2024	SDG-mål*
Frisknärvaro [%]	99	98	98	98	3.4
Hållbar prestationskultur [%] av medarbetare	60	63	73	75	8.8
Ledarskaps- och kommunikationsindex [%]	74	76	79	78	3.4
Employer Net Promoter Score (eNPS) [%]	52	54	66	50	3.4
Nyttjande av friskvård-/ideell timma [%]	82	70	33	85	3.4

* Sustainable Development Goals – FN:s globala mål för hållbar utveckling.

2023 års nyckeltal visar på att vi fortsätter öka vårt resultat inom samtliga mätområden och kan tolkas som ett kvitto på att de insatser och aktiviteter som genomförs på såväl bolags, grupp och- individnivå har påverkan på hur vår arbetsplats uppfattas av medarbetarna. Fördelningen mellan kvinnor och män inom bolaget är 94 kvinnor och 72 män, företagsledningen består idag av 3 män och 4 kvinnor. Målet för könsfördelning uppnås därmed och vi kommer fortsatt arbeta för att behålla detta.

Samtliga mätvärden har också en koppling till det vi inom Länsförsäkringar Jämtland räknar in i vårt hållbara arbetsliv. Nyttjande av friskvårdstimme och/eller ideell timme har sjunkit drastiskt för år 2023 sett till inrapporterade timmar i våra interna system, om detta beror på att förmånen inte nyttjats eller om det finns brister i rapporteringen kommer ses över under år 2024. Målet med friskvård- och ideell timme är att medarbetarna ska ges möjlighet att bryta arbetsdagen för att röra sig eller göra saker av betydelse för dem själva, vilket vi under 2024 kommer påminna om och lyfta in i planerade hälsosatsningar.

Identifierade risker

Sociala och personalrelaterade risker

Våra medarbetare är vår viktigaste resurs där risker kopplade till engagemang, kompetens och välmående därför måste hanteras. Bolagets framgång är beroende av våra medarbetares engagemang, kompetens och välmående. Att vara en attraktiv arbetsgivare är centralt för oss, inte minst då vi ser en stor risk i att inte kunna rekrytera och bibehålla personal som har rätt kompetenser. Kulturen, klimatet och arbetsmiljön är viktiga aspekter för att kunna vara en attraktiv arbetsgivare, likaså möjligheten till kompetensutveckling och lärande.

Utöver den hantering som beskrivits ovan i avsnittet *En attraktiv arbetsgivare*, har vi ett flertal styrdokument, däribland HR-policyn, som reglerar personalrelaterade frågor och medarbetare genomgår löpande vidareutbildning inom hållbarhet som utformats beroende av roll och ansvarsuppgifter.

Affärsetik och motverkande av korrupcion

För att upprätthålla ett gott förtroende för vår verksamhet och finansmarknaden som helhet är det viktigt att vi har tydliga rutiner och riktlinjer avseende hantering av risk för oegentligheter, både internt som externt. Om medarbetare har misstankar om oegentligheter som exempelvis rör brottslighet, liv och hälsa, arbetsmiljö, mutor och otillåtna förmåner eller allvarliga former av trakasserier och diskriminering kan de vända sig till sin chef eller dennes överordnad. Misstankar kan också rapporteras enligt den rutin för visseblåsning som finns beskriven på Bolagets hemsida.

Bolaget har en Uppförandekod som inkluderar etiska riktlinjer för att vägleda anställda att hantera osäkra situationer. I uppförandekoden finns avsnitt gällande tillåtna och otillåtna förmåner och gåvor där vi beskriver vårt avståndstagande mot all form av korrupcion. Därtill finns en separat riktlinje i området för mer detaljerade regler och vägledning om gällande förmåner och gåvor. Uppförandekoden och riktlinjen ses över årligen och under 2023 har utbildning genomförts.

Bolaget har tagit fram en uppförandekod för leverantörer och samarbetspartners som en del i att kunna hantera korrupcionsrisker förknippat med våra externa kontakter. Detta är ett led i arbetet som förs för att kunna efterleva de olika delarna i Näringslivskoden som förvaltas av IMM (Institutet Mot Mutor).

Skadeförebyggande aktiviteter

Att undvika en skada är en vinst för miljön, samhället och kunderna. Genom att arbeta skadeförebyggande kan vi bidra positivt ur såväl ett ekonomiskt, ekologiskt och socialt perspektiv i form av mindre avfall, minskad energi- och materialåtgång, transporter och andra resurser både vid skadehändelsen och vid reparationen och återställandet av skadan. Vi ser det som vårt ansvar att verka för att förebygga skador. Det skapar en trygghet för våra kunder och utgör viktig del i alla våra kundmöten. Det är något man får "på köpet" om man är kund hos oss. Vi erbjuder en trygghetsgenomgång av hemmet och kunder kan få rådgivning vid till exempel en badrumsrenovering. Det utgör en viktig del i vårt hållbarhetsarbete och vårt engagemang för vårt samhälle och vårt län. Där vi alla kan hjälpa till på något sätt, stort som smått.

Natur, vatten, brand och trafikskador har stor påverkan på vår omgivning och de utgör därför fokusområden i vårt skadeförebyggande arbete. För att nå mesta effekt har vi valt att arbeta i nätverksform med samlad kompetens och erfarenhet från hela bolaget. Vi kallar det Forum Skadeförebygg. Vi har också deltagit i ett pilotprojekt avseende GIS (geografiska informationssystem) som kommer att vara ett värdefullt verktyg för att identifiera risker och förebygga skador.

Våra insatser och aktiviteter för att förebygga skador

Under 2023 har vi fortsatt öka vår aktivitetsnivå inom våra respektive fokusområden. Det har exempelvis handlat om att sprida kunskap. I stort sett varje vecka har vi lagt ut säsongsbetonade och allmänna skadeförebyggande tips i sociala medier och vi har gjort riktade utskick med skadeförebyggande information till våra privat-, lantbruks-, företags- och fordonskunder löpande under året. På vår webbplats delar vi med oss av tips och råd om hur olika typer av skador kan förebyggas. Skadeförebyggande filmer har producerats och rullat i sociala medier, på Youtube och på biografier i länet.

Vi har genom pressmeddelanden skickat ut skadeförebyggande information gällande bland annat brand, snötryck och stöld samt samarbetat med andra aktörer för att minska skador eller omfattning av skador. Exempel på samhällsaktörer som vi samarbetar med är Polis, Räddningstjänst, Brandskyddsföreningen, Stölskyddsföreningen, Länsstyrelsen samt kommuner i vårt län. Effekten av våra skadeförebyggande insatser är både att kunderna undviker skador och att skadans omfattning minskar när skadan ändå inträffar, vilket minskar påfrestningen för både kunden och miljön.

Skadeförebyggande åtgärder	2020	2021	2022	2023	SDG-mål**
Privatkunder Genomförda Trygghetsgenomgångar	241	307	260*	508	12.2
Företagskunder Skadeförebyggande besiktningar	104	81	89	100	12.2
Lantbrukskunder Skadeförebyggande besiktningar	72	69	81	93	12.2

* Antalet sjunker jämfört med föregående år pga att det under 2022 parallellt genomförts ett stort antal skadeförebyggande besiktningar.

** Sustainable Development Goals – FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Naturskador

Den globala uppvärmningen är en risk som är komplex och svår att överblicka. Ett förändrat klimat leder bland annat till ett ökat antal naturskador till följd av att extrema väderhändelser som skyfall, översvämningar, torka och bränder ökar. Likaså skapar händelser som stormar och hagel, stora skador, vilket kommer att kunna leda till ökade utbetalningar för väderrelaterade försäkringsskador med stora variationer mellan år och olika delar av landet. Förutom dessa så kallade akuta risker finns kroniska risker, vilka är mer gradvisa. Därutöver följer omställningsrisker för att klara av att minska effekterna av pågående klimatförändringar samt de risker som följer med detta. Vi står i och inför en ny situation. För att delta i byggandet av en robust samhällsstruktur, med mer proaktivt arbete kopplat till risker för bland annat ras och översvämning, är samverkan med andra privata och offentliga aktörer helt nödvändig. Ett exempel på sådan samverkan är vårt deltagande i Länsstyrelsens klimatkonferens under 2023 och hur försäkringsbranschen påverkas av klimatförändringar.

Vi har, liksom övriga länsförsäkringsbolag, en naturskadesamordnare som arbetar med att analysera naturskador och stödja kunder och samhällsaktörer i ett förebyggande arbete. Under året har vi fortsatt att samverka i länet avseende anpassning och omställning till ett förändrat klimat. Vi utvärderar klimatriskerna och gör bedömningar hur de påverkar olika delar av affären, både på kort och lång sikt.

Aktuella frågor under året, inom länsförsäkringar, har exempelvis varit klimatanpassningsbudskap såsom fastigheters tilltänkta livslängd vid nyproduktion ur ett klimatperspektiv, kommunernas ansvarstid bör utsträckas till 30 år från det att bygglov beviljas och skapa insikt om att ett attraktivt boende är ett boende med låg risk för skada.

Vattenskador

Vattenskador är den vanligaste typen av skada i våra bostäder och vår vanligaste skadeorsak om vi bortser från skador orsakade av brand. Varje år tar vi emot mellan 750 och 900 anmälningar av vattenskador. En genomsnittlig vattenskada i ett hem släpper ut ungefär 300 kg CO₂. Statistik visar att vattenskadorna i kök ökar och att det sker fler vattenskador i kök än i våtrum. Ett kök har fler vattenanslutningar som kan läcka. Vattenskador kan förebyggas genom rätt materialval

och metoder samt genom installation av vattenvarnare och vattenfelsbrytare. Våra Trygghetsgenomgångar hos våra kunder fokuserar också på att hjälpa våra kunder att undvika vattenskador.

Under 2023 har vi också arrangerat en mässa med föredragshållare för byggtreprenörer och fastighetsägare på temat vattenskador och vattensäkert byggande. Inför 2024 har vi möjligheten att göra klimatkalkyler vid återställande av vattenskador, det innebär att vi mer faktabaserat kan börja styra mot arbetsätt, metoder och material som ger minskade utsläpp och dämpar det negativa klimatavtrycket vid inträffade skador.

Brandskador

Brand är den skadeorsak som leder till den enskilt största skadekostnaden hos oss och har en effekt på klimatet. Det inbegriper allt ifrån totalskador i kommersiella lokaler till bränder i hemmet. Köket är den plats där flest bränder startar, en stor andel av dem startar vid spisen. En villabrand ger upphov till ett koldioxidutsläpp på i genomsnitt 25 ton. Bränder och insatser för att släcka dem orsakar även kemiska utsläpp i luft, mark och vatten. Brandsanering och återställande av hus och lägenheter kräver mycket energi, nya eller återvunna material och orsakar stora mängder avfall. Vi informerar löpande våra kunder om hur de kan minska riskerna för brandskador, något vi även gör vid de Trygghetsgenomgångar vi gör hos våra kunder.

Extra fokus för 2023 har varit riskerna med solcellsinstallationer och elbilsladdning där vi också arrangerat seminarium på det temat. Länsförsäkringar deltar också i en arbetsgrupp som anordnats av Svensk Solenergi med målet att ta fram rekommendationer kring säkerhet för solcellsinstallationer främst riktade till brandförsvar och försäkringsbolag.

Kopplat till brandskador är det även viktigt att kunna begränsa skadan när elden trots allt kommer lös och framför allt att rädda liv. Vi har under 2023 arbetat aktivt för att säkra att våra kunder har kunskap om vikten av brandvarnare, brandsläckare och brandfilter. Vi tillhandahåller också kvalitetssäkrade skadeförebyggande produkter till attraktiva priser. Under 2023 har vi exempelvis delat ut brandvarnare samt brandsäkerhetsfolder till alla bolånekunder som köpt nytt hem. Vi har också tillhandahållit så kallade släckgranater till lokala räddningstjänster på platser som ligger svåråtkomliga vid brand och med längre framkörningstid för räddningstjänsten. Effekten med släckgranaten är att den på ett snabbt och effektivt sätt kan begränsa ett brandtillbud och vinna tid för att räddningstjänsten ska hinna komma fram till brandplatsen innan branden är utom kontroll.

Trafikolyckor

Inom motorförsäkring arbetar Länsförsäkringar aktivt för att minska antalet olyckor i trafiken. Detta har bland annat lett till ett gemensamt arbetssätt och en statistiskdatabas som kallas "Skada på karta". Vid en olycka eller incident rapporteras olyckan geografiskt. Den samlade olycksstatistiken ger kunskap om var och varför olyckor sker, vilket ger förutsättningar för att förebygga trafikskador i samverkan med väghållare och kommuner.

Länsförsäkringar deltar som en aktör i den handlingsplan som Trafikverket har initierat för 2022-2025 i syfte att minska antal dödade och skadade i trafiken. Aktuella frågor under 2023 har exempelvis varit distraktion i förarmiljö, oskyddade trafikanter och risker inom elbilsområdet. Ett exempel på konkret aktivitet är att vi hösten 2023 delat ut 1 650 reflexmössor till barn och ungdomar i länet.

Trygghet, brottsförebyggande och ekonomi

Vi stöttar och samverkar med flera aktörer, så som kommuner, SSF Stödskyddsförbundet och Polisen, i syfte att öka tryggheten i samhället. Vi har under 2023 arbetat mycket aktivt med att förebygga bedrägerier då detta är en företeelse som ökat lavinartat i samhället.

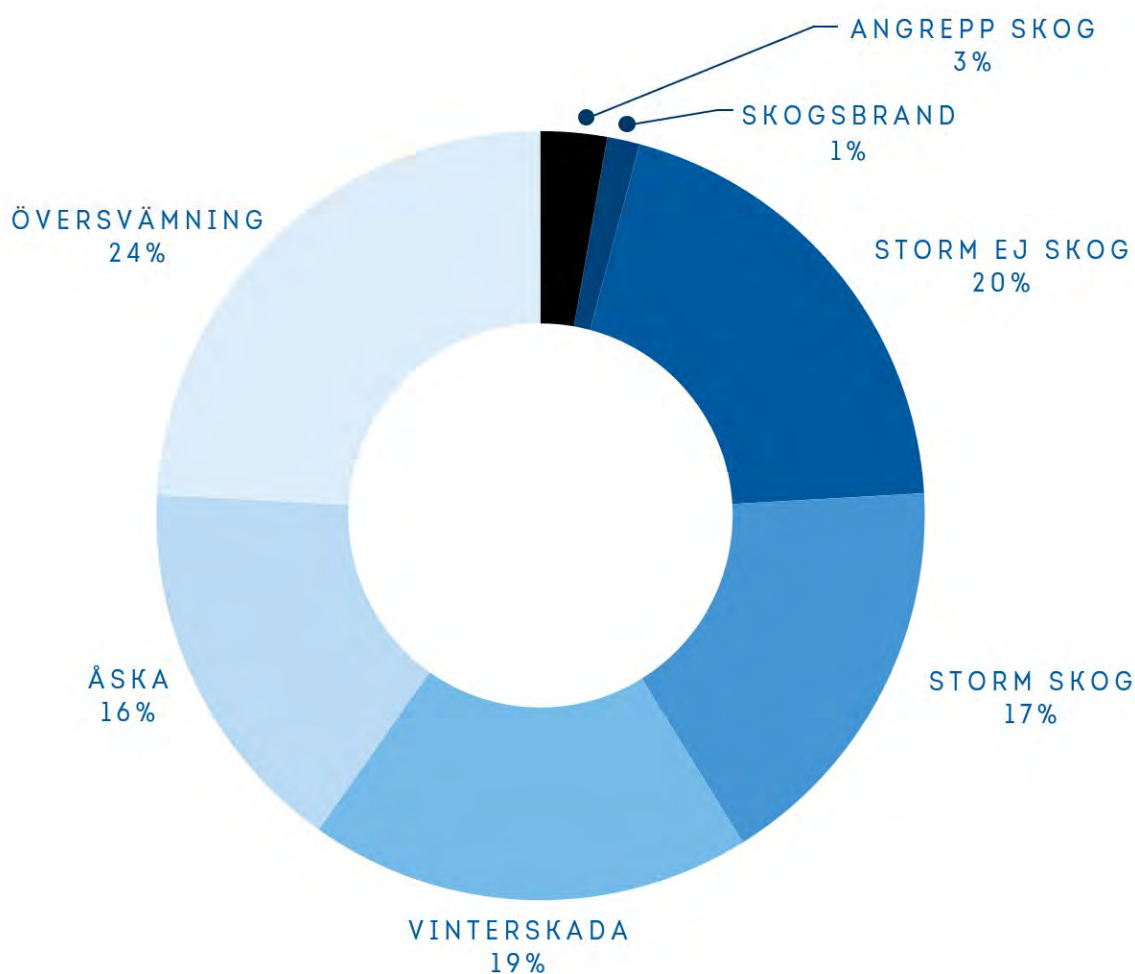
Under 2023 har vi gjort ett större insiktsarbete i syfte att få djupare kunskap vad som driver trygghet och vad som driver otrygghet hos jämtlänningar och härjedalingar. Resultatet från det insiktsarbetet har vi kompletterat med resultatet från andra externa undersökningar på samma tema. Detta kommer vi nu använda i vårt långsiktiga strategiska arbete för att utveckla och bredda vårt erbjudande inom ramen för vår strävan att bli navet för trygghet och möjligheter för jämtlänningar och härjedalingar. Redan nu ser vi effekter av detta insiktsarbete i form av att vi stärkt vårt mandat att agera utifrån vår roll som samhällsaktör, vi stärker våra samarbetspartners som arbetar för trygghet utifrån sina roller och vi har tillgängliggjort datamaterialet för forskare på Mittuniversitetet för vidare analys av insamlade data.

Länsförsäkringars Forskningsfond finansierar forskning inom området och med följande fokusområden som främsta exempel, klimatanpassning, morgondagens samhälle, trafiksäkerhet och tryggt boende.

Inträffade skador - Naturskador

En viktig del i att förstå och bygga kunskap om klimatrisker utgörs av vårt arbete med naturskador. I det arbetet analyserar vi data från inträffade händelser samt stödjer våra kunder och aktörer i länet med kunskap och olika typer av förebyggande aktiviteter, se även under Samhällsengagemang.

Under augusti 2023 drabbade ovädret Hans stora delar av landet, ovädret drabbade också Jämtland, även om andra delar av landet drabbades betydligt mer. Cirka 100 skador registrerades varav huvuddelen var översvämningsskador med en beräknad skadekostnad på omkring 15 miljoner kronor. Åre var den mest drabbade delen av länet, men skadorna var utspridda i hela länet. Trendmässigt ser vi att översvämningsskadorna ökar, skadorna på grund av åska minskar och skadorna på skogen ligger på en låg nivå senaste 5 åren. Diagrammet nedan visar fördelningen av inträffade naturskador under 2023.

Identifierade risker

Miljö- och klimatrisker

För att på bästa sätt förstå konsekvenserna av en förändrad hotbild utgår vi ifrån såväl inträffade händelser som händelser som kan komma att inträffa utifrån kunskap om framtida händelseutveckling och klimatscenarier.

Framtida händelser – klimatrisk- och scenarioanalys

Varje år analyserar Bolaget vilken påverkan som klimatrisker har på verksamheten. Analysen tar sin utgångspunkt i TCFD-ramverket, vilket är ett standardiserat ramverk för att identifiera risker, möjligheter och åtgärder i relation till såväl fysiska klimatrisker som till omställningsrisker. Fysiska klimatrisker handlar till exempel om fler inslag av extremväder, torka och höjda havsnivåer medan omställningsrisker omfattar regulatoriska, politiska och marknadsmässiga förändringar som relaterar till övergången mot ett koldioxidsnålt och hållbart samhälle.

I analysen av klimatrisker beaktas möjliga konsekvenser av olika klimat- och samhällsscenarier. Vi strävar efter att beakta lokala förutsättningar och de förändringar i klimatet som är att vänta i vårt län. Förändrade skadekostnader och premiesättning kopplat till ökad klimatriskexponering och fysisk klimatrisk i såväl ras- och skredkänsliga områden som inom skogsnäringen kopplat till storm bidrar till riskbilden, direkt i bolagets försäkringsaffär eller indirekt via återförsäkring. Vi ser omställningsrisker kopplat till exempelvis nya regelverk och nya teknologier. På motsvarande sätt ser vi att vår största möjlighet ligger i vår förmåga att ställa om till bland annat en ökad cirkularitet samt stödja våra kunders omställning.

Inträffade händelser – klimatrisk- och scenarioanalys

En viktig del i att förstå och bygga kunskap om klimatrisker utgörs av att vårt arbete med naturskador. Från inträffade skador får vi ökad kunskap om effekterna på bolaget, se mer under Skadeförebyggande aktiviteter ovan.

Samhällsengagemang

Vår roll som Samhällsaktör

Som en viktig och stor aktör i Jämtland vill vi bidra till ett tryggt, hälsofrämjande och i övrigt hållbart samhälle som gynnar lokala mötesplatser där allas lika värde har en central plats. Vårt samhällsengagemang ska bidra till ett levande län. Länets framtid är vår framtid, den kan och vill vi påverka.

Under året har vi definierat och utvecklat vår roll som samhällsaktör tillsammans med vårt arbete för social hållbarhet. Samverkan med såväl offentliga, privata och ideella aktörer i syfte bidra till ett hållbart län är en del av vår kärnaffär, vårt skadeförebyggande arbete och vår strategi för samhällsengagemang och sponsring. Vi arbetar utifrån hypotesen att hållbarhetsutmaningar löses till störst del lokalt och tillsammans med andra trovärdiga aktörer.

Några exempel på vad vi gör i vår roll som samhällsaktör i Jämtland och Härjedalen är att aktivt delta i Regionens Folkhälsoråd, ledningsgruppen för en trygg och säker stadskärna, Forum för stadsutveckling, Länsstyrelsens Klimatråd samt näringslivsinitiativet Fossilfri Konkurrenskraft i Jämtland Härjedalen. Samhällets utmaningar ligger i vårt intresse för såväl tillväxt, attraktionskraft, innevanarnas välbefinnande och trygghet.

Principer, riktlinjer, omvärldsbevakning, skadestatistik och Länsförsäkringsgruppens hållbarhetsdatabas med nationellt samlad statistik nedbruten på regional nivå ligger till grund för våra beslut. Utöver det bygger vår roll som samhällsaktör på mod, engagemang och hållbarhet.

Inom Länsförsäkringar använder vi oss av en Hållbarhetsdatabas som består av statistik kring olika hållbarhetsvariabler. Databasen består av 63 utvalda variabler inom fem affärsnära teman: ekonomi & möjlighet till

försörjning, jämställdhet, miljö & klimat, trygghet och hälsa. Man kan följa utvecklingen av hållbarhet på riksnivå, per län och per kommun. På så sätt kan lokala utmaningar och möjligheter identifieras och prioriteras. Vi använder databasen på olika sätt i verksamheten. Dels ligger den till grund för strategier, affärsplanering och kommunikation, dels till att identifiera utvecklingsområden, initiera externa samarbeten och prioritera lokala samhällsengagemang. Databasen bygger på statistik från officiella och öppna källor och finns tillgänglig på: lansforsakringar.se/hallbarhetsdatabasen

Våra insatser och aktiviteter för ett hållbart och levande län redovisas enligt respektive kategori i tabellen nedan.

Samhällsengagemang, samverkan & sponsring	2021	2022	2023	SDG-mål*
Idrott & Hälsa [%]	31	44	37	3.4
Samhälle & Kultur [%]	49	33	32	3.4, 3.6
Skola [%]	3	5	17	3.4, 10.2
Miljö & Klimat [%]	17	19	14	12.2, 12.4, 12.8, 13.3

* Sustainable Development Goals - FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Idrott & Hälsa - Aktiv fritid

Vi deltar aktivt i regionens folkhälsoråd i syfte att bidra till en hälsofrämjande utveckling i samarbete med kommunernas folkhälsostrategier och regionens politiker. Under 2023 utvecklade vi vår Höstfest som genomförs i samband med fullmäktigevalen varje år och satsade extra på aktiviteter med fokus på rörelse för barn och ungdomar i länet. I samarbete med länets kommuner och föreningar anordnades 169 gratis höstlovsaktiviteter på 65 olika orter, vilket bidrog till att över 10 000 barn och ungdomar fick ett magiskt höstlov.

Vi samarbetar också med elitklubbar där vi möjliggör större insatser med fokus på värdegrundarbete, integration, jämställdhet och psykisk hälsa. Under 2023 startade vi upp två nya betydelsefulla initiativ. LF Support är ett stöd för ekonomiskt och socialt utsatta barn och ungdomar i syfte att sänka tröskeln till deltagande i föreningslivet. Det andra är Team 12-17 Jämtland Härjedalen som vänder sig till ungdomar mellan 12-17 år och syftar till att förskjuta debuten för användandet av alkohol, narkotika, tobak, nikotin, droger samt spel. Medlemmarna i Team 12-17 skriver kontrakt med målsman och ambassadörer för länets elitklubbar (ÖIK, ÖFK, Jämtlands Basket och Östersunds Basket) om att inte dricka alkohol, ta droger eller använda tobak och nikotin under det år avtalet gäller. I gengäld får medlemmarna gå obegränsat på A-lagens hemmamatcher och ta del av ett utbildningsprogram tillsammans med RF SISU och Länsstyrelsens föräldraprogram Full koll.

Ett av våra större engagemang är Länsförsäkringar Aktivitetscenter på Frösön, ett nav för friskvård och rörelse för alla åldrar. Länsförsäkringar Aktivitetscenter är en stor mötesplats, förutom all organiserad föreningsverksamhet så är det också en plats för alla typer av spontanaktiviteter. Inom ramen för vårt avtal med Länsförsäkringar Aktivitetscenter drivs också Valla Fritidsgård, vars verksamhet erbjuder barn och ungdomar en trygg och säker miljö att umgås i utanför skoltid.

Samhälle & Kultur - Integration, trygghet, näringslivsutveckling och attraktionskraft

För oss är det viktigt att alla ska känna sig välkomna och trygga i vårt län. Genom the Rockin Pots, en fond där eldsjälar kan söka pengar till sina idéer med syfte att underlätta integrationen av nyanlända, bidrar vi till att snabbt gå från tanke till handling och utveckla länet till att bli en bättre plats att leva på. Under året har vi också satsat på stöd för ekonomiskt och socialt utsatta barn och ungdomar i syfte att sänka tröskeln till deltagande i föreningslivet.

Föreningslivet är viktigt för oss och på samma tema så startade vi under 2023 ett nytt initiativ i medarbetarsponsring, där medarbetare på Länsförsäkringar Jämtland som har en aktiv roll i någon förening får söka 5 000 kronor till den klubb man är engagerad i. Detta är ett sätt att bidra till vårt ideella föreningsliv, något som även vår ideella timma som kan bytas ut mot friskvårdstimman syftar till.

Vi sitter fortsatt i Destination Östersunds ledningsgrupp för en trygg och säker stadskärna under certifieringen Purple flag. Exempel på utveckling som gruppen tagit fram är trygghetsutbildningar till butikspersonal, ökad belysning och fasadmålningar som skapar trivsel och stolthet. I vårt arbete att stimulera entreprenörskap, företagande och utveckling i Jämtland och Härjedalen fortsätter vårt aktiva partnerskap med de företagshubbar som etablerat sig runt om i länet under pandemin. Det möjliggör att företagare utan behov av egna kontor och lager har en plats att mötas på, utbyta erfarenheter, kontaktnät och affärer är såklart en lysande idé på de flesta platser, men kanske än mer i glesbygd med långa avstånd. Att dessutom kunna nyttja denna möjlighet när du har din arbetsgivare på annan ort eller kanske tom i ett annat land ökar meningsfullheten med dessa företagshubbar än mer. Distansoberoende arbete i ett län dit människor flyttar för livsstilens skull ser vi som nyckeln till ökad inflyttning och sysselsättning för hållbar tillväxt och utveckling av Jämtland och Härjedalen som resultat.

Kopplat till näringslivsutveckling är vi engagerade genom styrelseplatser i flera företagsorganisationer i länet. Samling Näringsliv, Nyföretagarcentrum, StyrelseAkademin och Marknadsföreningen är några exempel.

Skola

Barn och ungdomar är de som över tid bidrar till vår samhällsutveckling. Våra satsningar inom skola och förskola bygger framför allt på de insatser vi gör genom Samhällsfonden tillsammans med organisationen Läxhjälp, men också genom Ung företagsamhet och deras initiativ för gymnasielevs företagande, entreprenörskap och innovationskraft. Inför 2023 var målsättningen att öka engagemanget inom Ung företagsamhet, vilket vi gjorde genom lanseringen av LF-nästet, där vi utnämnde de mest innovativa UF-företagarna.

Andra initiativ där vi skapar ökad trygghet och delaktighet för barn och ungdomar i samhället är reflexvästar i förskolor, samverkan mellan jordbruk och skolor genom projektet Farmertime Eko. För att bidra till en aktiv och inkluderande miljö för barn och ungdomar var vi initiativtagare under höstlovet och bidrog till aktiviteter med fokus på rörelse för barn och ungdomar i länet. Under namnet Ett magiskt höstlov arrangerades över 150 gratis höstlovsaktiviteter på 65 orter i samarbete med länets kommuner och föreningar, vilket bidrog till att över 10 000 barn och ungdomar fick ett magiskt höstlov.

Miljö & Klimat

Här finns vårt skadeförebyggande arbete inom områdena trafik, brand och vatten tillsammans med vårt klimatarbete och klimatanpassning. Vi ingår i miljö- och klimatrådet, som är en samverkansplattform för länets miljömålsarbete, energiomställning och klimatanpassning. Rådet är drivande i den fortlöpande utvecklingen av det regionala miljömålsprogrammet, den regionala energi- och klimatstrategin samt den regionala handlingsplanen för klimatanpassning. Vi uppmärksammar också hållbara företag i länet med priset "Årets Hållbara Företag", som delas ut av Länsförsäkringar Jämtland och Jämtkraft i syfte att lyfta företag i omställningsarbetet. De två senaste åren har vi haft teman, i år delade vi ut priset med cirkulär ekonomi i fokus. Vinnaren ska vara ett företag som strategiskt och målinriktat arbetar aktivt med cirkulära flöden och optimerad resursanvändning. Visionen är en ekonomi som är värdebevarande och som möjliggör liv och välmående i många generationer inom vår planets gränser. Liksom i naturen bibehålls och återskapas material och värde, och inget (eller mycket lite) går till spillo.

Bland våra initiativ för ekologisk hållbarhet finns Återvinningshjälp, som är ett samarbete med en lokal aktör inom återvinning. Vi erbjuder kunder en möjlighet att boka upphämtning av metallskrot och farligt avfall. Återvinningshjälp är ett långsiktigt projekt som startades 2008 med syfte att samla ihop, omhänderta och återvinna så mycket avfall som möjligt. På så vis minskar vi skaderisken på våra gårdar och vår miljö. Att återvinna metallskrot ger stora miljövinster och mindre koldioxidutsläpp jämfört med att producera ny metall. Växthusgasutsläppen redovisas i koldioxidekvivalenter och ska så långt som möjligt innefatta hela livscykel-utsläpp. Under 2023 blev denna besparing 196 ton CO₂-ekvivalenter. Vilket motsvarar ungefär de koldioxidutsläpp som bränder inom lantbruket orsakade under 2023. Antalet besökta gårdar har ökat under 2023 tillsammans med mängden insamlat metallskrot per gård. Metallåtervinning är fortsatt det som utgör den största påverkan när hänsyn tas till substitutionseffekter och utsläppsbesparingen överstiger i hög grad utsläppen från insamling och transport av materialet.

Utmärkelser och stipendier

Vi vill uppmärksamma personer och företag i vårt län som bidrar till kreativitet, innovation och hållbarhet, samt är goda förebilder för andra. Därför delar vi årligen ut en rad stipendier och utmärkelser. Vi har valt att samarbeta med Ung Företagsamhet där vi också delar ut priset Årets UF-företag i Jämtland. Vi tycker det är viktigt att inspirera unga personer att driva företag och hjälpa dem förbereda sig för arbetslivet. Andra stipendier som delas ut är bland annat Frisksstipendiet, Årets barnrättsskämpe, Årets Ungdomsledare, Hållbarhetsinspiratör i Härjedalen samt Årets bilplåtverkstad, det senare även det ett hållbarhetspris. Vi uppmärksammar också hållbara företag i länet med priset Årets Hållbara Företag som delas ut under företagsgalan Guldgalan.

Vårt långsiktiga engagemang

Länsförsäkringars forskningsfond

Länsförsäkringar finansierar vetenskaplig forskning i syfte att få kunskap om hur skador i samhället kan förebyggas och trygghet skapas för människor i vardagen. Forskningsresultaten görs publika och används brett i samhället och Länsförsäkringar bidrar därmed till en kunskapsbaserad trygghetsutveckling i samhället.

Trygghet i fokus för forskningen

På 1970-talet inledde enskilda länsförsäkringsbolag finansiering av olika forskningsprojekt vid svenska högskolor och universitet. 1994 bildades en gemensam forskningsstiftelse, Länsförsäkringars Forskningsfond, som årligen erhåller medel från länsförsäkringsgruppen. Stiftelsen undersöker dagens och morgondagens trygghetsutmaningar i samhället genom att finansiera forskning kring områdena: Tryggt boende, Morgondagens samhälle, Trafiksäkerhet, Klimatanpassning samt Ömsesidiga affärsmodeller.

Utlysningarna vänder sig till forskare vid svenska universitet, högskolor och oberoende forskningsinstitut. Anslaget till projekt på en kvalificerad vetenskaplig nivå med hög relevans för Länsförsäkringar. Länsförsäkringars Forskningsfond finansierar även vetenskapliga tester och förstudier, vilka är inriktade på att belysa och minska risker samt driva utvecklingen mot hållbara och bra produkter.

Forskningsresultaten används i samhället

Forskningsresultaten används i den egna affärsutvecklingen samt i dialog med kunder och andra intressenter i samhället, såsom kommuner, länsstyrelser, Trafikverket och olika branschorganisationer. Resultaten sprids bland annat genom ett återkommande samtalsforum vid namn Framåtblick som anordnas i samarbete med länsförsäkringsbolagen på olika platser i landet där finansierade forskare möter politiker och myndighetsföreträdare. Under 2023 anordnades för fjärde året i rad Framåtblick Sverige, där beslutsfattare på regional och kommunnivå från hela landet deltog. Intresset för dessa arrangemang är stort och de attraherar upp till 1 000 deltagare per tillfälle.

Även i år anordnades Framåtblick Debatt som är en seminarierie som ställer aktuella samhällsfrågor på sin spets. Här möts beslutsfattare och forskare för att diskutera de bästa vägvalen för ett tryggt och hållbart samhälle. Bägge dessa forum fungerar som en brygga mellan forskning och praktik där kunskap sprids i syfte att stärka de lokala regionerna.

Under 2023 inleddes även en satsning på symposier (vetenskapliga konferenser) i syfte att öka utbytet mellan forskning och försäkringstagarna. Genom att forskningsresultaten görs allmänt tillgängliga bidrar Länsförsäkringar till en kunskapsbaserad trygghetsutveckling i samhället.

Länsförsäkringar Jämtlands samhällsfond

Under 2022 beslutade Länsförsäkringar Jämtland om att inrätta en samhällsfond. Fonden avser att skapa ytterligare möjligheter att agera som samhällsaktör och ytterligare stärka vår position som en positiv kraft i Jämtland och Härjedalen utöver det vi gör i vår ordinarie verksamhet. Som en lokal aktör är det som främjar länet bra för oss som företag, våra kunder och det samhälle vi delar tillsammans.

Kunderna och tillika ägarna har varit med i framtagandet av fonden som representanter i Länsförsäkringar Jämtlands fullmäktige. Det är det högsta beslutande organet och består av 46 ledamöter från hela länet. Två principer styr fonden, den ska långsiktigt stärka länet, människorna och den livsmiljö vi delar tillsammans. Samhällsfonden ska också främja hela länet. Fondens inriktning kan komma att ändras över tid men som övrigt sam-hälls-engagemang utgår den från FN:s globala mål för en hållbar utveckling. Fondens startas med ett grundkapital på fem miljoner kronor. Varje år fylls fonden på med högst en miljon till ett tak på maximalt 20 miljoner. Fondens inriktning kan ändras över tid men alltid utgå från övrigt engagemang i länet som Länsförsäkringar Jämtland har och FN:s globala mål för en hållbar utveckling. Beslut om inriktning och förslag till avsättning fattas av Länsförsäkringar Jämtlands styrelse. Styrelsen föreslår sedan bolagsstämman att besluta om avsättningar till fonden utifrån disponibla vinstmedel.

Samarbetet med stiftelsen Läxhjälpen har fortsatt under 2023 avseende finansiering av läxhjälp för barn och unga med svaga betyg. Gymnasiebehörigheten bland elever som går ut högstadiet är något lägre i Jämtlands län än riksgenomsnittet. Kopplingen mellan hälsa och utbildning är också väldigt tydligt. Betygen i just årskurs 9 är av stor vikt för att elever ska studera vidare och låga eller ofullständiga betyg ökar risken för psykosociala problem och utanförskap i framtiden.

Fossilbränslefritt Jämtland Härjedalen 2030

Vi har genom Klimatrådet i Jämtland Härjedalen skrivit på en avsiktsförklaring om att vara Fossilbränslefria år 2030. Som ett led i detta tog vi under 2020 initiativ till ett näringslivsbaserat initiativ "Fossilfri Konkurrenskraft i Jämtland/Härjedalen". Initiativet består av 11 ledarföretag som tillsammans med Samling Näringsliv som utgör plattformen och regeringsinitiativet Fossilfritt Sverige som projektlett oss i arbete med regionalisering av de branschvisa färdplanerna för fossilbränslefrihet. Våra fyra fokusområden är elektrifiering av tunga transporter, fossilbränslefri turismnäring, inhemsk produktion av biobränsle samt digitalisering i syfte att minska konsumtionsbaserade utsläpp.

Ansvarsfull rådgivning och vårt investeringserbudande

Investeringsrådgivning

För oss är det viktigt att erbjuda våra kunder ansvarsfulla fonder att investera i. Länsförsäkringar fondförvaltning har som mål att egna fonder och portföljer ska vara klimatpositiva senast 2045 med delmål om att alla investeringar ska ligga i linje med Parisavtalet till 2030.

Genom våra rådgivare säkerställer vi att kunderna får korrekt och lämplig rådgivning, som även tar hänsyn till kundens hållbarhetspreferenser utifrån Länsförsäkringars investeringserbudande. Rådgivare genomgår årlig kunskapsuppdatering som inkluderar de regler och ramverk från hållbarhetslagstiftningen, vilket inkluderar finansiella instrument.

Länsförsäkringars bolån och krediter

Idag står byggnader för omkring 40 procent av den totala energiförbrukningen i Sverige enligt WWF. Därför vill vi uppmantra våra kunder till att leva och bo klimatsmart, samt göra val som gör skillnad. Att äga ett energieffektivt och hållbart boende ger kunderna lägre bolåneränta med vårt Gröna bolån. Det gynnar både kundernas privatekonomi och samhället i stort.

I linje med arbetet om en fossilbränslefri region 2030 erbjuder Länsförsäkringar Jämtland privatbostadsfastigheter i energiklass A och B en möjlighet att ansöka om lån med förmånligare räntevillkor. För att få ett grönt bolån behöver din bostad uppfylla kriterier om energiklassning, svanenmärkning och certifieringar för miljöbyggnader och passivhus. Vi erbjuder också ett energilån, som är ett privatlån du kan ansöka om när du vill göra förändringar på ditt boende som kommer spara energi. Till exempel investera i bergvärmepump, skaffa energisnåla fönster eller tilläggsisolera vind och andra utrymmen.

Ansvarsfulla och hållbarhetsinriktade investeringar

En stor del av det kapital som Länsförsäkringar Jämtland förvaltar är försäkringspremier inbetalade av kunder. Vi är långsiktiga i vår investeringsfilosofi och hållbarhet utgör en viktig parameter i vårt val av investeringar. Bolagets övergripande mål är att säkerställa att vid varje tillfälle kunna uppfylla åtagandet gentemot försäkringstagarna. För att kunna uppfylla detta är det viktigt att våra placeringar görs både aktsamt och med ett balanserat risktagande.

Målsättningen för vår kapitalförvaltning ska vara att eftersträva en stabil avkastning över tid och bidra till hållbarhetsinriktade överenskommelser såsom Parisavtalet avseende klimatet och ett urval av FN:s globala mål. För att uppnå detta anser vi att det är viktigt att ta hänsyn till varje placeringens hållbarhetsprestanda. Utgångspunkten är att bolag som aktivt arbetar med hållbarhet, exempelvis genom miljö- och etikfrågor eller aktivt arbetar med omställning mot mer hållbar produktion, skapar bättre förutsättningar för en långsiktigt god utveckling. Länsförsäkringar har en långsiktig klimatsmart vision om att bli klimatpositiv 2045. Länsförsäkringar Jämtland antog under 2023 klimatrelaterade delmål som sträcker sig till 2030, för att säkerställa en utveckling mot den långsiktiga visionen. Målen innebär att bolaget ska öka andelen hållbarhetsinriktade investeringar, som i sig ska syfta till att minska klimatrisker, bidra till klimtanapssning och stödja omställningen till ett mer hållbart klimatsmart samhälle. Vi ska därmed arbeta aktivt för att identifiera, bedöma och hantera väsentlig påverkan på klimatförändringarna. Detta gör vi genom att systematisk och evidensbaserat sätt integrera hållbarhetsfaktorer i bolagets investeringprocesser och olika ansvarsfulla investeringsstrategier.

Regelverk för placeringar

Länsförsäkringsgruppen har fortsatt arbetet kring en gemensam syn på ansvarsfulla investeringar. Arbetet har haft utgångspunkt i den gemensamt framtagna visionen "Hållbar och klimat-smart kapitalförvaltning som gör skillnad" och den plattform som framtagits för arbete med ansvarsfulla investeringar. Plattformen innehåller fem fokusområden vilka är Främja hållbarhetsinriktade investeringar, Minimera klimatrisker, Investera i ansvarsfulla bolag, Bedriva värdeskapande ägararbete samt Samarbeta med hållbarhetsinriktade förvaltare.

I Länsförsäkringars gemensamma Finansforum säkerställer vi omvärldsbevakning avseende framtida regelverk, rapportering och uppföljning av ansvarsfulla investeringar. Våra styrdokument revideras årligen och tydliggör att kapitalförvaltningen ska arbeta för en god avkastning och samtidigt bidra till ett mer hållbart samhälle. Under året har en större översyn gjorts av våra styrande dokument Policy för kapitalförvaltning, Placeringsriktlinjen och tillhörande arbetsinstruktioner.

Ansvarsfulla investeringar

Vi genomlyser regelbundet vår investeringsportfölj för att säkerställa att vi investerar i ansvarsfulla bolag. Genomlysning sker mot sektorer som Länsförsäkringsgruppen identifierat och valt bort utifrån olika hållbarhetsskäl. I dagsläget exkluderas bolag som är verksamma inom till exempel kontroversiella vapen och pornografi. Som en konsekvens av Rysslands invasion av Ukraina exkluderas även bolag kontrollerade av den ryska staten eller oligarker som återfinns på internationella sanktionslistor. Resultatet från genomlysningen ska bidra med underlag för att bedöma huruvida arbetet går i önskad riktning och vart resurser behöver prioriteras för att driva arbetet framåt. Aktuell exkluderingslista publiceras på vår hemsida.

Genom en aktiv ägarstyrning med såväl externa förvaltare som i strategiska innehav säkerställer vi löpande bevakning utifrån omvärlds- och bolagshändelser, inklusive bolagens arbete med hållbarhetsfaktorer¹. Sedan ett par år görs en mätning av koldioxidavtrycket för vår investeringsportfölj enligt Svensk Försäkrings branschrekommendation. Enligt rekommendationen ska beräkningarna inkludera noterade aktieinnehav, företagsobligationer utgivna av noterade företag samt direktägda fastigheter och fastighetsbolag. Utsläppen uttrycks i koldioxidekvivalenter och omfattar Scope 1 (företagens direkta utsläpp) och Scope 2 (företagens indirekta utsläpp från konsumtion av el, värme m m). Nyckeltalet mäter utsläpp i förhållande till intäkt och visar med andra ord hur koldioxideffektiva företagen i portföljen är. Årets mätning visar 3,8 där den största minskningen skett inom tillgångsslaget aktier. Vårt koldioxidavtryck, mätt enligt Svensk Försäkrings rekommendation redovisas i tabellen nedan.

¹ Hållbarhetsfaktorer är ett samlingsbegrepp för miljöfrågor, sociala frågor och bolagsstyrningsfrågor.

Klimatavtryck (ton CO ₂ e)	2022	2023
Portföljens klimatavtryck i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendation	5,3	3,8
Klimatavtryck inklusive investering i Länsförsäkringar AB och Hällefors Tierp Skogar	3,5	2,5

Tabelltext: Portföljens klimatavtryck (ton CO₂e per miljon kr i intäkt)

Risker förknippade med ansvarsfulla investeringar

Vi investerar en stor del av vårt kapital i noterade aktie- och räntefonder som har innehav i bolag över hela världen. Det medför en ökad risk för oss att någon av dessa bolag har verksamheter som kränker mänskliga rättigheter, agerar korrupt eller på annat sätt inte agerar hållbart. För att minska denna risk arbetar vi i enlighet med FN-stödda Principer för ansvarsfulla investeringar (PRI). FN-initiativet Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande och OECDs riktlinjer för multinationella företag ska beaktas i förvaltningen.

Vi ställer även krav på de förvaltare som vi anlitar att dem har skrivit under PRI samt FN-initiativet Global Compact och innehav som kan associeras till en kränkning av dessa konventioner ska avyttras. Två gånger om året görs en genomlysning av våra fonders bolagsinnehav utifrån UN Global Compacts fyra principiella områden mänskliga rättigheter, arbetsförhållanden, miljö och korruption. De förvaltare vi anlitar integrerar miljö-, sociala- och bolagsstyrningsfrågor, vilka vanligen benämns ESG-i sina investeringsprocesser, analyser och investeringsbeslut. Tillvägagångssättet kan skilja sig åt beroende på vilka tillgångsslag som är aktuella och väljer bort, väljer in och bedriver påverkansarbete beroende på förvaltningsinriktning.

Vår inköspolicy reglerar hur vi ska agera och ställa krav vid inköp av varor och tjänster. I policyn stipulerar vi att alla typer av inköp och upphandlingar av varor och tjänster inom Länsförsäkringar Jämtland ska vara så hållbara som möjligt och i först hand stödja det lokala näringslivet och dess utveckling. Med hållbara inköp menas att ekologiska ekonomiska och sociala aspekter ska beaktas. Vårt förhållande till leverantörer och samarbetspartners regleras i vår uppförandekod och beskriver bland annat att upphandlingen av externa tjänster ska ske utifrån affärsmässiga principer. Vi ska alltid hålla en hög affärsetik, vilket innebär att anställda inte får utnyttja sin position otillbörligt eller ta emot otillåtna gåvor eller förmåner. Vid tillfälle för kontraktsskrivning med potentiella leverantörer för vi en dialog angående våra avtalsvillkor som bland annat inkluderar hållbarhetsfrågor och krav på miljöarbete.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Nedanstående tabell beskriver vilka styrdokument som reglerar vårt hållbarhetsarbete. Riktlinje för hållbarhet utgör det övergripande styrdokumentet för Bolagets hållbarhetsarbete.

Aspekt	Styrande dokument	Aktiviteter	Uppföljning	Ansvar	SDG-mål
Engagerade medarbetare/ attraktiv arbetsgivare	<ul style="list-style-type: none"> Uppförandekod HR -Policy Arbetsmiljöriktlinje Riktlinje för kränkande särbehandling Riktlinje för intressekonflikter Riktlinje mot otillåtna förmåner Förhållningssätt distansarbete Viljeyttring nytt arbetsliv 	<ul style="list-style-type: none"> Mångfald och jämställdhet Rekrytering och sysselsättning Information till medarbetare Utbildning 	<ul style="list-style-type: none"> Frågorna diskuteras i Arbetsmiljökommittén som följer upp och rapporterar 	HR-chef Compliance Alla chefer	3.4, 8.8, 10.2
Skadeförebyggande aktiviteter naturskador	<ul style="list-style-type: none"> Länsbolagens vägledning för naturskador Riskpolicy 	<ul style="list-style-type: none"> Information till, och utbildning av kunder och samhällsaktörer 	<ul style="list-style-type: none"> Aktivitetsplan 	Naturskadesamordnare Skadeförklarare	11, 12
Samhällsengagemang, Utmärkelser & Stipendier	<ul style="list-style-type: none"> Riktlinje för samhällsengagemang och sponsring 	<ul style="list-style-type: none"> Sponsring och bidrag till samhällsaktörer och andra 	<ul style="list-style-type: none"> Strategi och handlingsplan 	Kommunikationschef	3.4, 3.6, 10.2, 12.2, 12.4, 12.8, 13.3
Ansvarsfulla investeringar	<ul style="list-style-type: none"> Policy för kapitalförvaltning Placeringsriktlinjer 	<ul style="list-style-type: none"> Urval kring placering i tillgångsslag 	<ul style="list-style-type: none"> Nyckelkontroller Avrapportering till utskott och styrelse mm 	Ekonomichef	8, 11, 13
Antikorruption	<ul style="list-style-type: none"> Riktlinje för intressekonflikter Riktlinje mot otillåtna förmåner Uppförandekod 	<ul style="list-style-type: none"> E-utbildning 	<ul style="list-style-type: none"> Årlig analys 	Alla chefer	16
Inköp och uppföljning av leverantörer	<ul style="list-style-type: none"> Inköpspolicy Riktlinje för förmånsbilar Riktlinje för utlagd verksamhet 	<ul style="list-style-type: none"> Genomgång av riktlinjer vid nya leverantörsavtal Checklista och analyser vid utlagd verksamhet 	<ul style="list-style-type: none"> Uppföljning inom vissa områden via LF:s miljö- och kvalitetscertifiering Nyckelkontroller, styrkort samt årlig uppföljning av utlagd verksamhet av väsentlig betydelse 	Inköpsansvarig	16
Compliance/regelefterlevnad	<ul style="list-style-type: none"> Riktlinje för regelefterlevnad 	<ul style="list-style-type: none"> Compliancerapport 	<ul style="list-style-type: none"> Compliancerapport Företagsövergripande nyckelkontroller 	VD	16
Riskhantering	<ul style="list-style-type: none"> Riskpolicy Riktlinje för riskhantering 	<ul style="list-style-type: none"> Riskbedömningar och risktolerans 	<ul style="list-style-type: none"> Riskrapport 	VD	3, 8, 11, 12, 16

Resultat och ekonomisk ställning

Premier

Marknad

Skador

Kapitalförvaltning

Resultat

Femårsöversikt

Uppgifterna avser koncernen.

Belopp i Mkr	2023	2022	2021	2020	2019
RESULTAT					
Premieintäkter f.e.r.	551,2	527,6	504,4	480,4	460,8
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	49,9	-8,7	23,1	11,7	18,2
Försäkringsersättningar f.e.r.	-410,3	-364,2	-371,5	-370,5	-373,2
Driftkostnader	-146,0	-121,9**	-119,0	-104,1	-95,2
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring	44,8	32,8	37	17,5	10,6
Återbäring	2,5	-100	-	-	-40,0
Övriga tekniska kostnader	-1,8	-2,5	-1,6	-2,6	-2,0
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	45,5	-69,7	35,4	14,9	-31,4
Återstående kapitalavkastning	137,6	14,6**	423,4	231	407,3
Övriga intäkter och kostnader	0,4	-11,2	-9,5	-11,9	-5,9
Resultat före dispositioner och skatt	183,5	-66,3	449,3	234,0	370,0
Årets resultat	141,3	-1,3	385,9	207,8	332,0
EKONOMISK STÄLLNING					
Placeringsstillgångar verkligt värde	3 846,4	3 799,6**	3 818,8	3 355,6	3 095,7
Premieinkomst f.e.r.	564,8	540,4	515,3	494,4	465,9
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.	1 182,9	1 274,6	1 169,2	1 131,0	1 102,0
Konsolideringskapital					
Beskattat eget kapital	2 719,9	2 579,5**	2 594,2	2 208,5	2 000,4
Uppskjuten skatt	224,0	185,6	268,9	228,3	205,4
Summa konsolideringskapital	2 943,9	2 765,1	2 863,1	2 436,8	2 205,8
Konsolideringsgrad i procent	521	512**	556	493	473
Kapitalbas	2 887,2	2 812,2	2 705,9	2 335,5	2 134,3
Minimikapitalkrav (MCR)	338,3	322,9	335,1	289,4	254,5
Solvenskapitalkrav (SCR)	1 353,1	1 291,6	1 340,4	1 157,6	1 017,8
Nyckeltal försäkringsrörelsen					
Skadeprocent*	74,4	69,0	73,6	77,1	81,0
Driftkostnadsprocent	26,5	23,1**	23,6	21,7	20,7
Totalkostnadsprocent	100,9	92,1**	97,2	98,8	101,7
Kapitalavkastning i procent					
Direktavkastning	0,8	1,5	1,1	0,3	0,3
Totalavkastning	4,4	0,3	13,6	7,9	16,1

*Skadeprocent exklusive skadelivräntor i direkt och mottagen affär uppgår för 2023 till 70,7 % (68,1%). För definition av poster i femårsöversikten se avsnittet Ord och uttryck inom skadeförsäkring.

** Jämförelsesiffror har påverkats av nya och ändrade redovisningsprinciper, se not 1 för övergångseffekter. Endast jämförelsesiffror för 2022 har räknats om i femårsöversikten på grund av att tillförlitlig data saknas för tidigare perioder.

Verksamhetens risker & riskhantering

Risker utgör en väsentlig del av Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsmiljö och affärsaktiviteter. För att hantera riskerna har Länsförsäkringar Jämtland tydligt definierade strategier och ansvarsområden tillsammans med ett starkt engagemang för riskhanteringsprocessen. Huvudsyftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskerna identifieras, att riskvärdering är oberoende och att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till riskerna. Detta är viktigt för att med hög säkerhet garantera utfästelser som gjorts mot kunder.

Försäkringsrisker

Marknadsrisker

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står balanserat resultat, kronor 2 192 306 882 samt årets resultat, kronor 124 271 911, tillsammans kronor 2 316 578 793.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att avsätta kronor 1 000 000 till Länsförsäkringar Jämtlands samhällsfond och att disponibla vinstmedel kronor 2 315 578 793, balanseras i ny räkning.

Resultaträkning koncernen

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE (Tkr)

Försäkring	Not	2023	2022
Premieinkomst	3, 28	613 676	591 189
Premier för avgiven återförsäkring		-48 847	-50 821
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-13 684	-12 717
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring		551 145	527 651
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	49 901	-8 672
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-471 971	-378 563
Återförsäkrares andel		51 105	7 163
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-24 490	38 218
Återförsäkrares andel		35 025	-31 141
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring		-410 331	-364 323
Driftkostnader	6, 26	-146 018	-121 847*
Övriga tekniska kostnader	7	-1 775	-2 466
Återbäring		2 548	-100 000
Summa försäkring		45 470	-69 657
Kapitalavkastning			
Kapitalavkastning, intäkter	8	71 803	45 015
Kapitalavkastning, kostnader	9	-3 780	-4 190
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	115 978	136 654
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-47 887	-218 582*
Andelar av resultat intresseföretag	10	51 415	47 083*
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-49 901	8 672
Summa kapitalavkastning		137 628	14 652
Förmedlad affär			
Provisionsintäkter	11	64 495	54 961
Provisionskostnader	11	-64 144	-66 208
Summa förmedlad affär		351	-11 247
Resultat före skatt		183 449	-66 252
Skatt på årets resultat	25	-42 186	65 026
Årets resultat		141 263	-1 226
Rapport över totalresultat för koncernen			
Årets resultat		141 263	-1 226*
Övrigt totalresultat		-	-
<i>Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat</i>			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag		-3 045	-350*
<i>Poster som inte kan omföras till årets resultat</i>			
Andelar av övrigt totalresultat i intresseföretag		-60	489
Summa övrigt totalresultat		-3 105	139
Årets totalresultat		138 158	-1 087

*Jämförelsetal har räknats om till följd av nya och ändrade redovisningsprinciper, se not 1 för mer information

Resultaträkning moderbolaget

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE (Tkr)

	Not	2023	2022
Premieintäkter efter avgiven återförsäkring			
Premieinkomst	3, 28	613 676	591 189
Premier för avgiven återförsäkring		-48 847	-50 821
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-13 684	-12 717
		551 145	527 651
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen			
	4	49 901	-8 672
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	5	-471 971	-378 563
Återförsäkrarens andel		51 105	7 163
Förändring i avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-24 490	38 218
Återförsäkrarens andel		35 025	-31 141
		-410 331	-364 323
Driftkostnader	6, 26	-146 018	-123 591*
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring			
		44 697	31 065
Övriga tekniska kostnader	7	-1 775	-2 466
Återbäring		2 548	-100 000
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat efter återbäring		45 470	-71 401
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Kapitalförvaltning			
Kapitalavkastning, intäkter	8	93 141	90 824
Kapitalavkastning, kostnader	9	-3 780	-4 190
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	10	132 315	140 731*
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	10	-47 367	-214 883*
Kapitalförvaltningens resultat		174 309	12 482
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-49 901	8 672
Återstående kapitalavkastning		124 408	21 154
Provisionsintäkter	11	64 495	54 961
Provisionskostnader		-64 144	-66 208
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		170 229	-61 494
Bokslutsdispositioner			
Upplösning/Avsättning till periodiseringsfond		-	-
Lämnade koncernbidrag		-3 771	-3 851
Resultat före skatt		166 458	-65 345
Skatt på årets resultat	25	-42 186	64 614
Årets resultat		124 272	-731*
Rapport över totalresultat för moderbolaget (tkr)			
		2023	2022
Årets resultat		124 272	-731
Övrigt totalresultat		-	-
Årets totalresultat		124 272	-731

*Jämförelsetal har räknats om till följd av nya och ändrade redovisningsprinciper, se not1 för mer information

Resultatanalys moderbolaget

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat, tkr

	Totalt 2023	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt f.e.r. (not RA 1)	551 145	29 480	117 107	150 353	168 601	56 523	522 064	29 081
Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen	49 901	3 849	4 642	5 788	4 412	20 292	38 983	10 917
Försäkringsersättningar f.e.r. (not RA 2)	-410 331	-23 066	-96 917	-105 996	-146 328	-39 015	-411 322	991
Driftkostnader	-146 018	-9 542	-37 000	-48 054	-35 103	-15 658	-145 357	-661
Återbäring	2 548	141	545	821	761	280	2 548	
Övriga tekniska kostnader	-1 775					-1 775	-1 775	
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	45 470	861	-11 623	2 913	-7 656	20 647	5 142	40 328
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2022	-71 401	-34 198	-31 431	7 962	-36 327	-18 680	-112 673	41 272

Avvecklingsresultat

	Totalt 2023	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Avvecklingsresultat brutto	84 944	13 824	8 687	13 372	162	12 788	48 833	36 111
Återförsäkrarens andel	582	2 198	-613	-1 916	-165	1 078	582	0
Avvecklingsresultat f.e.r.*	85 526	16 022	8 074	11 456	-3	13 866	49 415	36 111

Försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring

	Totalt 2023	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-269 506	-15 065	-61 282	-79 057	-78 546	-29 181	-263 131	-6 375
Oreglerade skador	-1 130 961	-150 732	-73 134	-124 029	-44 312	-454 320	-846 527	-284 434
Summa försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring	-1 400 467	-165 797	-134 416	-203 086	-122 858	-483 501	-1 109 658	-290 809
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	226 400	10 329	610	31 341	1 018	183 102	226 400	

*Oreglerade skador i ovanstående tabell inkluderar Skadelivräntor som redovisas under Trafik i ovanstående tabell och uppgår i direkt affär till 200 944 tkr.

Noter till resultatanalys

NOT RA 1, tkr

	Totalt 2023	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor-fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieinkomst före avgiven återförsäkring	613 676	32 257	124 998	188 238	174 375	64 283	584 152	29 524
Premier för avgiven återförsäkring	-48 847	-353	-4 594	-33 449	-1 382	-9 069	-48 847	
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	-13 684	-2 424	-3 297	-4 436	-4 392	1 308	-13 240	-444
Premieintäkt f.e.r.	551 145	29 480	117 107	150 353	168 601	56 523	522 064	29 081

NOT RA 2, tkr

	Totalt 2023	Olycksfall och sjuk	Hem, villa och fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motor-fordon	Trafik	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Utbetalda försäkringsersättningar före avgiven återförsäkring	-471 972	-18 218	-94 539	-135 818	-143 490	-58 506	-450 571	-21 401
Återförsäkrares andel	51 106	2	0	40 992	5 155	4 957	51 106	0
Förändring i avsättning för oreglerade skador före avgiven återförsäkring	-24 490	-8 304	-2 077	-33 090	-8 963	5 552	-46 882	22 392
Återförsäkrares andel	35 025	3 454	-301	21 920	970	8 982	35 025	
Försäkringsersättning f.e.r.	-410 331	-23 066	-96 917	-105 996	-146 328	-39 015	-411 322	991

Rapport över finansiell ställning

tkr	Not	Koncern 2023-12-31	Koncern 2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Andra immateriella anläggningstillgångar	12	4 965	5 792
Byggnader och mark	13	100 000	97 370*
Materiella anläggningstillgångar	19	11 416	12 648
Placeringar i intresseföretag	14, 27	855 270	828 221*
Aktier och andelar	15, 18	2 122 596	2 078 317
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	16, 18	768 527	795 730
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	101	45
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar	23, 24	226 400	191 375
Fordringar avseende direkt försäkring	17	225 664	211 874
Fordringar avseende återförsäkring		4 146	5 250
Övriga fordringar		50 913	39 714
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	36 194	31 451
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 352	4 223
Likvida medel		89 978	122 419
SUMMA TILLGÅNGAR		4 498 522	4 424 429
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Balanserade vinstmedel		2 578 628	2 580 748*
Årets resultat		141 263	-1 226*
Eget kapital	21	2 719 891	2 579 522
Försäkringstekniska avsättningar	22-24		
Ej intjänade premier och kvardröjande risker		269 505	255 821
Oreglerade skador		1 130 961	1 106 470
Återbäring		8 791	103 647
Avsättning för uppskjuten skatt	25	223 955	185 626
Övriga avsättningar		18 888	14 432
Skulder avseende direkt försäkring		21 304	12 289
Skulder avseende återförsäkring		-	-
Övriga skulder		8 855	74 794
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		96 372	91 828
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 498 522	4 424 429

*Jämförelsetal har räknats om till följd av nya och ändrade redovisningsprinciper, se not1 för mer information

Balansräkning

tkr

TILLGÅNGAR	Not	Moderbolaget 2023-12-31	Moderbolaget 2022-12-31
Andra immateriella tillgångar	12	4 965	5 792
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	13	100 000	97 370*
Placeringar i koncern- och intresseföretag	14,28	1 493 241	1 527 094*
Fordringar koncernföretag		475 171	380 601
Andra finansiella placeringstillgångar			
- Aktier och andelar	15,18	1 013 619	989 110
- Obligationer och räntebärande värdepapper	16,18	768 527	795 730
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	18	101	45
Summa		3 850 659	3 789 950
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	22-24	226 400	191 375
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	17	225 664	211 874
Fordringar avseende återförsäkring		4 146	5 250
Övriga fordringar		50 822	39 541
Summa		280 632	256 665
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	19	11 416	12 648
Kassa och bank		87 440	119 679
Summa		98 856	132 327
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Förutbetalda anskaffningskostnader	20	36 194	31 451
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2 352	4 223
Summa		38 546	35 674
SUMMA TILLGÅNGAR		4 500 058	4 411 783

*Jämförelsetal har räknats om till följd av nya och ändrade redovisningsprinciper, se not 1 för mer information

tkr

EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	Not	Moderbolaget 2023-12-31	Moderbolaget 2022-12-31
Eget kapital	21		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Reservfond		8 850	8 850
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		2 192 307	2 194 038*
Årets resultat		124 272	-731*
Summa		2 325 429	2 202 157
Obeskattade reserver			
Utjämningsfond		22 260	22 260
Säkerhetsreserv		458 494	458 494
Periodiseringsfond		13 895	13 895
Summa		494 649	494 649
Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	22	269 505	255 821
Oreglerade skador	23, 24	1 130 961	1 106 470
Återbäring		8 791	103 647
Summa		1 409 257	1 465 938
Avsättningar för andra risker och kostnader			
Avsättning för uppskjuten skatt	25	122 173	79 766
Övriga avsättningar		18 888	14 432
Summa		141 061	94 198
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring		21 304	12 289
Skulder avseende återförsäkring		-	-
Övriga skulder		8 845	47 351
Skulder koncernföretag		3 146	3 378
Summa		33 295	63 018
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		96 367	91 823
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 500 058	4 411 783

*Jämförelsetal har räknats om till följd av nya och ändrade redovisningsprinciper, se not1 för mer information

Rapport över förändringar i eget kapital

Koncernen, tkr	Balanserade vinstmedel	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning 2022-01-01	2 208 319	385 912	2 594 231
Omföring av föregående års resultat	385 912	-385 912	-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang	-1 000		-1 000
Förändrad redovisningsprincip intresseföretag	792		
Årets totalresultat			
Årets resultat		-1 226	-434
Årets övriga totalresultat	260	-	260
Summa årets totalresultat	260	-1 226	-174
Utgående eget kapital 2022-12-31	2 594 283	-1 226	2 593 057
Omräknat eget kapital ändrad redovisningsprincip	-13 535		-13 535
Ny utgående balans eget kapital 22-12-31	2 580 748	-1 226	2 579 522
Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning 2023-01-01	2 580 748	-1 226	2 579 522
Omföring av föregående års resultat	-1 226	1 226	-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang	-1 000		1 000
Ändrad redovisningsprincip intresseföretag	-867		-867
Ändrad redovisningsprincip fastighet	4 078		4 078
Årets totalresultat	-3 105		-3 105
Årets resultat		141 263	141 263
Årets övriga totalresultat	-	-	
Summa årets totalresultat	-3 105		-3 105
Utgående eget kapital 2023-12-31	2 578 628	141 263	2 719 891

Moderbolaget, tkr	Bundet kapital	Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Reservfond	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2022-01-01	8 850	1 339 825	288 825	1 637 500
Disposition av 2021 års resultat		288 825	-288 825	-
Just marknadsvärde förvaltningsfastighet		-2 000		-2 000
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang		-1 000		-1 000
Årets resultat			-731	-731
Årets övriga totalresultat				
Summa årets totalresultat				
Utgående eget kapital 2022-12-31	8 850	1 625 650	-731	1 633 769
Omräknat eget kapital ändrad redovisningsprincip		568 388		568 388
Ny utgående balans eget kapital 22-12-31	8 850	2 194 038	-731	2 202 157
Ingående eget kapital 2023-01-01	8 850	2 194 038	-731	2 202 157
Disposition av 2022 års resultat		-731	731	-
Vinstdisposition fond för samhällsengagemang		-1 000		-1 000
Årets resultat			124 272	124 272
Årets övriga totalresultat				
Summa årets totalresultat				
Utgående eget kapital 2023-12-31	8 850	2 192 307	124 272	2 325 429

Se not 21 för ytterligare information och uppdelning bundet och fritt eget kapital i koncernen.

Noter till de finansiella rapporterna

Företagsinformation

Denna års- och koncernredovisning omfattar kalenderåret 2023 och avges per den 31 december 2023. Den avser Länsförsäkringar Jämtland, ömsesidigt skadeförsäkringsbolag med säte i Östersund. Adressen till huvudkontoret är Prästgatan 18, Östersund och organisationsnummer är 593200-1828. Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 25 mars 2024. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställande på stämman den 18 april 2024. Koncernens huvudsakliga verksamhet beskrivs i förvaltningsberättelsen.

NOT 1 Redovisningsprinciper

I denna not beskrivs inledningsvis koncernens redovisningsprinciper. Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet Moderbolagets redovisningsprinciper.

Om inte annat anges, avser uppgifterna i notförteckningen både koncernen och moderbolaget. De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga beloppsuppgifter anges i tkr, avrundade till närmaste tusental, om inte annat framgår.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernens finansiella rapporter är upprättade i enlighet med 7 kap. 1-4 § i Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag. De skillnader som förekommer mellan koncernen och moderföretagets redovisningsprinciper framgår av avsnitt Moderföretagets redovisningsprinciper.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden, förutom:

- Vissa finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde eller upplupet anskaffningsvärde
- Rörelse- och förvaltningsfastigheter värderade till verkligt värde

De nedan angivna redovisningsprinciperna har tillämpats på samtliga perioder som presenteras i den finansiella rapporten, om inte annat anges.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Ledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av de intäkter, kostnader, tillgångar, skulder, eventalförpliktelser och avsättningar som presenteras i redovisningen. Dessa uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och grundar sig på den bästa information som fanns tillgänglig på balansdagen. Det verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar, men för att minska avvikelserna utvärderas uppskattningar regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Viktiga bedömningar vid tillämpning av koncernens redovisningsprinciper

Klassificering av finansiella tillgångar

Bedömning av affärsmodell och kassaflöden för finansiella instrument. Dessa beskrivs nedan i avsnittet Finansiella tillgångar och skulder.

Bedömning av betydande inflytande och redovisning av uppskjuten och aktuell skatt

Länsförsäkringsbolagen äger tillsammans 99,98 procent av aktierna i Länsförsäkringar AB. Styrningen av Länsförsäkringar AB medför att Länsförsäkringar Jämtland utövar ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB. Länsförsäkringar Jämtland klassificerar därför innehavet redovisningsmässigt som ett intresseföretag och skattemässigt som näringsbetingade andelar. Detsamma gäller innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB som under år 2021 fusionerades ned i dåvarande dotterbolag Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (namnändrat till Länsförsäkringar AB).

En av länsförsäkringsbolagen gemensam utredning visade på att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB borde ha klassificerats som intresseföretag under hela innehavstiden. Länsförsäkringar Jämtland rättade därav den redovisningsmässiga klassificeringen i årsredovisningen för år 2020 och begärde omprövning av 2018 års deklaration med yrkande om skattefrihet avseende då erhållen utdelning. Skatteverket beslutade den 22 juni 2021 att inte medge yrkandet. Länsförsäkringar Jämtland överklagade Skatteverkets beslut den 28 januari 2022. Länsförsäkringar Jämtland deklarerade även utdelning erhållen år 2021 och uppkommen vinst i samband med andelsbytet vid fusionen som ej skattepliktiga, i linje med den argumentation som förs i domstolsprocessen. Skatteverket vidhöll, i likhet med sin uppfattning i domstolsprocessen, att både utdelning och vinst var skattepliktiga men medgav uppskov med beskattning av vinsten. Förvaltningsrätten beslutade den 8 november 2023 att bifalla Länsförsäkringar Jämtlands överklagan utifrån att innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB alltid utgjort andelar i intresseföretag och ett näringsbetingat innehav. Skatteverket överklagade Förvaltningsrättens dom till Kammarrätten den 20 november 2023. Förvaltningsrätten beslut är i linje med det som Länsförsäkringar Jämtland vidhållit, att det är sannolikt att en retroaktiv rättelse av den skattemässiga klassificeringen av innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB godtas. Samma bedömning gäller den fortsatta processen i Kammarrätten, varför ingen aktuell eller uppskjuten skatteskuld redovisas med avseende på innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB.

I de fall Kammarrätten skulle ändra Förvaltningsrättens dom och Länsförsäkringar Jämtland inte når framgång i domstolsprocessen skulle det medföra att eget kapital per 2023-12-31 minskar med ca 107 Mkr samtidigt som aktuell och uppskjuten skatt ökar med motsvarande belopp. Årets resultat påverkas inte. Kapitalbasen minskar på samma sätt som förändringen i eget kapital. Justeringen skulle även påverka solvenskapitalkravet då riskabsorption i uppskjuten skatt ökar när uppskjuten skatt beräknas på innehavet i Länsförsäkringar AB. Solvenskapitalkravet per 2023-12-31 skulle minska med cirka 80 Mkr. Sammantaget skulle det innebära att solvenskvoten per 2023-12-31 skulle öka från redovisade 213 % till 219 %. Konsolideringskapitalet påverkas inte.

Ändrade redovisningsprinciper som tillämpas från och med 1 januari 2023

Från och med 1 januari 2023 upprättar Länsförsäkringar Jämtland sin koncernredovisning i enlighet 7 kap. 1-4 §§ i ÅRFL och försäkringsföreskriften FFFS 2019:23 och IFRS 9 Finansiella instrument.

Effekter av ändrade redovisningsprinciper

Övergången till en koncernredovisning som upprättas enligt 7 kap. 1-4 §§ i ÅRFL och FFFS 2019:23 medför en mer likartad redovisning med moderföretaget och görs genom retroaktiv omräkning och medför en engångseffekt på ingångsbalansen för jämförelseperioden som redovisas i eget kapital. Motsvarande ändringar av redovisningsprinciper i intresseföretag redovisas mot eget kapital i samma period. Beloppsmässiga effekter av övergången framgår av tabell med övergångseffekter till följd av ändrade redovisningsprinciper. Jämförelsesiffror i koncernredovisningen har räknats om utifrån de nya redovisningsprinciperna. För övergången till IFRS 9 har koncernen valt att utnyttja undantaget att inte räkna om jämförande information för tidigare perioder. Övergången till IFRS 9 har inte medfört några väsentliga skillnader avseende värderingen mot tidigare redovisade värden enligt IAS 39.

Koncernen

RAPPORT ÖVER FINANSIELL STÄLLNING (UTDRAG)	2022-12-31 omräknat	Byggnader och mark	Intresseföretag	2022-12-31
Tillgångar				
Byggnader och mark	97 370	97 370		
Förvaltningsfastigheter		-22 000		22 000
Rörelsefastigheter		-75 370		75 370
Aktier och andelar i intresseföretag	828 221		-13 535	841 756
Nettotillgångar	925 591			939 126
Omvärderingsreserv				
Balanserade vinstmedel inkl. periodens resultat	2 579 522		-13 535	2 593 057
Totalt eget kapital	2 579 522		-13 535	2 593 057

RESULTATRÄKNING (UTDRAG)

	2022-12-31 omräknat	Byggnader och mark	Intresseföretag	2022-12-31
Driftskostnad	-121 847	1 743		-123 590
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-121 847	1 743		-123 590
Andelar av resultat i intresseföretag	47 083		-792	47 875
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-218 582	-1 743		-216 839
Resultat före skatt	-66 252		-792	-65 460
Skatt på årets resultat	65 026			65 026
Årets resultat	-1 226		-792	-434
Rapport över totalresultat (utdrag)				
Årets resultat	-1 226			-434
Övrigt totalresultat				
<i>Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat</i>				
Andelar i övrigt totalresultat intresseföretag	-350			-229
<i>Poster som inte kan omföras till årets resultat</i>				
Andelar av övrigt totalresultat	489			489
Summa övrigt totalresultat för året	139			260
Årets totalresultat	-1 087			-174

Koncernredovisning enligt 7 kap. 1-4 §§ i ÅRFL och FFFS 2019:23

Genom ändring i FFFS 2019:23 Föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag tog Finansinspektionen bort kravet att tillämpa IAS förordningen (full IFRS) i koncernredovisning för onoterade försäkringsföretag, tjänstepensionsföretag och finansiella holdingföretag. Föreskrifterna anpassades till de koncernredovisningsbestämmelser för onoterade företag som gäller enligt lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag. Länsförsäkringar Jämtland har mot bakgrund till detta valt att upprätta sin koncernredovisning i enlighet 7 kap. 1-4 §§ i ÅRFL och försäkringsföreskriften FFFS 2019:23 från och med 1 januari 2023 när IFRS 17 försäkringsavtal trädde i kraft. Nedan beskrivs de väsentligaste effekterna som identifierats i samband med övergången.

Koncernens finansiella rapporter

Övergången innebär att det inte längre finns ett krav på att upprätta en kassaflödesanalys. I och med att kravet på att upprätta en kassaflödesanalys tagits bort upprättar Länsförsäkringar Jämtland inte längre en kassaflödesanalys. Övergången har inte fått någon ytterligare väsentlig påverkan på koncernens uppställningsformer av de finansiella rapporterna men innebär att benämning av resultat- och balansräkningen samt presentationen av enstaka balans- och resultatposter förändrats för att vara förenlig med uppställningsformerna som framgår i ÅRFL och FFFS 2019:23.

Byggnader och mark

Byggnader och mark består av både rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter. Övergången till lagbegränsad IFRS i koncernredovisningen innebär att omvärderingseffekter på rörelsefastigheter presenteras i resultaträkningen. I och med övergången redovisas inte heller längre avskrivningar på rörelsefastigheter då de redovisas och värderas på samma sätt som förvaltningsfastigheter. Vidare presenteras både rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter som Byggnader och mark under Placeringstillgångarna jämfört med tidigare presentation som Rörelsefastigheter under Placeringstillgångarna.

Intresseföretag

För intresseföretag som redovisas enligt kapitalandelsmetoden ska intresseföretagets redovisningsprinciper anpassas till ägarföretagets redovisningsprinciper. Övergången till lagbegränsad IFRS medför därför att det uppstår en övergångseffekt vid justering av intresseföretagets redovisningsprinciper till ägarföretagets redovisningsprinciper som redovisas genom retroaktiv omräkning. Effekterna av ändringen framgår av tabellen med övergångseffekter till följd av ändrade redovisningsprinciper.

IFRS 9 Finansiella instrument

Klassificering och värdering

IFRS 9 innebär att de kategorier som finns i IAS 39 ersätts av tre värderingskategorier, där värdering antingen sker till upplupet anskaffningsvärde, till verkligt värde via övrigt totalresultat eller till verkligt värde via resultatet. Värderingen av finansiella tillgångar fastställs utifrån företagets affärsmodell för innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. För eget kapitalinstrument är utgångspunkten värdering till verkligt värde via resultatet med en valmöjlighet aktie för aktie att redovisa värdeförändringar i övrigt totalresultat. Derivatinstrument redovisas även fortsättningsvis till verkligt värde via resultaträkningen om de inte är identifierade som säkringsinstrument i en formell säkringsrelation. Värderingen av övriga finansiella tillgångar fastställs utifrån företagets affärsmodell för innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till. Regler kring finansiella skulder överensstämmer huvudsakligen med nuvarande redovisningsregler i IAS 39.

Nedskrivning

Nya principer introduceras för nedskrivning av finansiella tillgångar som utifrån företagets affärsmodell för innehaven respektive egenskaperna på de kassaflöden som tillgångarna ger upphov till värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat. Nedskrivningsmodellen kräver redovisning av ett års förväntade kreditförluster och vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningen baseras på de kreditförluster som förväntas uppkomma under den återstående löptiden. För övriga fordringar och kassa och bank som värderas till

upplupet anskaffningsvärde har en metod tagits fram för beräkning av förväntade kreditförluster. Per 2023-12-31 har Länsförsäkringar Jämtland ingen reserv för förväntade kreditförluster.

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9 koncern

	Bokfört värde 2023-01-01	Kategorier enligt IAS 39	Kategorier enligt IFRS 9
Finansiella tillgångar			
Aktier och andelar	2 906 538		
Varav aktier och andelar av strategisk karaktär	828 221	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Varav övriga aktier och andelar	2 078 317	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Övriga fordringar	39 714	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Kassa och bank	122 419	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella tillgångar	3 864 401		
<i>Finansiella skulder</i>			
Övriga skulder	87 083	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	91 828	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella skulder	178 911		

IFRS 17 Försäkringsavtal

IFRS 17 Försäkringsavtal trädde i kraft 1 januari 2023 och ersätter IFRS 4 Försäkringsavtal. Standarden tillhandahåller ett principbaserat regelverk för redovisning av försäkringsavtal och ställer utökade krav på upplysningar för att öka jämförbarhet mellan företag. EU godkände standarden i november 2021 med undantag för en så kallad carve-out som avser regler om årskohorter. Undantaget innebär att regeln om årskohorter för vissa typer av försäkringsavtal inte behöver tillämpas.

Den 22 november 2021 publicerade Finansinspektionen ändringar i föreskriften om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23) med tillämpning från och med 1 januari 2023. Av ändringsföreskriften framgår bland annat att IFRS 17 Försäkringsavtal inte bör tillämpas i årsredovisning för juridisk person och därmed inte i en koncernredovisning enligt lagbegränsad IFRS. Länsförsäkringar Jämtland har valt att följa Finansinspektionens föreskrifter.

Nya och ändrade standarder och tolkningar som ännu ej trätt i kraft

Det finns inga nya eller ändrade standarder och tolkningsuttalanden som träder i kraft räkenskapsår som börjar efter den 1 januari 2024 som påverkar bolagets finansiella rapporter

Transaktioner i utländsk valuta

Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer som bolagen bedriver sin verksamhet. Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan till den valutakurs som föreligger på balansdagen.

Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen.

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar. Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat som omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt förmedlad liv- och bankaffär. Kapitalavkastningen inkluderar orealiserade värdeförändringar.

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkter samt på medelvärdet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador under året. Använda räntesatser för beräknad kapitalavkastning är en sjuårig respektive tioårig statsobligation för olycksfalls- och trafikaffär samt 90-dagars statsskuldsväxlar för övrig affär. Det aktuella värdet på respektive statsobligation vid bokslutstidpunkten, beräknat som ett medelvärde över de senaste 5 bankdagarnas noteringar.

Vid låga räntenivåer kan anpassning av dessa värden ske för att motsvara en rimlig avkastning över tid beaktat kapitalförvaltningens förväntade avkastning.

Konsolideringsprinciper

Dotterbolag

Dotterföretag konsolideras in i koncernen enligt förvärvsmetoden från och med den tidpunkt som det bestämmande inflytandet erhålls och fram till den tidpunkt då det bestämmande inflytandet upphör. Samtliga av följande kriterier måste vara uppfyllda för att bestämmande inflytande i ett företag ska föreligga och att en konsolidering därmed ska vara aktuell. Företaget har inflytande över investeringsobjektet, företaget exponeras för, eller har rätt till, rörlig avkastning från sitt engagemang i investeringsobjektet och företaget kan använda sitt inflytande över investeringsobjektet till att påverka sin avkastning.

Intresseföretag

Intresseföretag är företag i vilka koncernen har ett betydande, men inte ett bestämmande, inflytande över den driftsmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Ett betydande inflytande föreligger även vid ett röstetal under 20 procent när det klart kan påvisas att ett betydande inflytande finns utifrån en samlad bedömning av fakta och omständigheter i det enskilda fallet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Erhållna utdelningar från intresseföretaget minskar investeringens redovisade värde.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar och skulder, intäkter eller kostnader och orealiserade vinster eller förluster som uppkommer från koncerninterna transaktioner mellan koncernföretag, samt koncernbidrag elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen. Orealiserade vinster som uppkommer från transaktioner med intresseföretag elimineras i den utsträckning som motsvarar koncernens ägarandel i företaget.

Orealiserade förluster elimineras på samma sätt som orealiserade vinster, men endast i den utsträckning det inte finns något nedskrivningsbehov.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal

Dessa intäkter behandlas under avsnittet Redovisning av försäkringsavtal.

Intäkter för förmedling av liv-, bank- och fondtjänster

Länsförsäkringar Jämtland erbjuder och förmedlar ett brett utbud av försäkring inom livförsäkringsområdet samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB och dess helägda dotterbolag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet under Övriga intäkter och kostnader. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, dvs. när tjänsten utförts.

Ränteintäkter

För alla räntebärande finansiella instrument (även de som värderats till verkligt värde) redovisas ränteintäkter med tillämpning av effektivräntemetoden.

Finansiella instrument

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part till avtalet enligt instrumentets villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiseras, förfaller eller företaget vid en överföring av tillgångarna inte längre har kvar betydande risker och fördelar från tillgångarna samt förlorar kontrollen över tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. För de fall när en modifiering görs av de avtalsenliga kassaflödena som en direkt konsekvens av en reform av en referensränta och de nya avtalsvillkoren är ekonomiskt likvärdiga med de ursprungliga, kommer någon bortbokning inte att göras och den ursprungliga effektivräntan kommer att justeras för att reflektera de nya kassaflödena. Affärstransaktioner på penning-, obligations- och aktiemarknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdag vilket är den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergått mellan parterna. Finansiella tillgångar och skulder värderas initialt till verkligt värde med tillägg av direkt hänförliga transaktionskostnader förutom för tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen vilka initialt redovisas till verkligt värde.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Den legala rättigheten får inte vara beroende av framtida händelser och den måste vara rättsligt bindande för företaget och motparten både i den normala affärsverksamheten och i fall av betalningsinställelse, insolvens eller konkurs.

Klassificering av finansiella instrument

Redovisning i och borttagande från balansräkningen

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när företaget blir part till avtalet enligt instrumentets villkor. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiseras, förfaller eller företaget vid en överföring av tillgångarna inte längre har kvar betydande risker och fördelar från tillgångarna samt förlorar kontrollen över tillgången. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. För de fall när en modifiering görs av de avtalsenliga kassaflödena som en direkt konsekvens av en reform av en referensränta och de nya avtalsvillkoren är ekonomiskt likvärdiga med de ursprungliga, kommer någon bortbokning inte att göras och den ursprungliga effektivräntan kommer att justeras för att reflektera de nya kassaflödena. Affärstransaktioner på penning-, obligations- och aktiemarknaderna redovisas i balansräkningen per affärsdag vilket är den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergått mellan parterna. Finansiella tillgångar och skulder värderas initialt till verkligt värde med tillägg av direkt hänförliga transaktionskostnader förutom för tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen vilka initialt redovisas till verkligt värde.

Kvittning av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar och skulder kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen, endast när det finns en legal rätt att kvitta de redovisade beloppen och en avsikt att reglera dem med ett nettobelopp eller att samtidigt realisera tillgången och reglera skulden. Den legala rättigheten får inte vara beroende av framtida händelser och den måste vara rättsligt bindande för företaget och motparten både i den normala affärsverksamheten och i fall av betalningsinställelse, insolvens eller konkurs.

Klassificering och värdering

Efterföljande redovisning och värdering av finansiella tillgångar görs beroende på vilken värderingskategori det finansiella instrumentet hänförs till. Koncernens finansiella tillgångar består av:

- Egetkapitalinstrument
- Skuldinstrument

Finansiella tillgångar

Egetkapitalinstrument

Ett egetkapitalinstrument är varje form av avtal som innebär en residual rätt i ett företags tillgångar efter avdrag för alla dess skulder. Investeringar i egetkapitalinstrument redovisas till verkligt värde via resultatet förutom investeringar som vid första redovisningstillfället identifieras som investeringar i egetkapitalinstrument där värdeförändringarna redovisas i övrigt totalresultat. Dessa innehav utgör innehav av mer strategisk karaktär och innehas inte i kapitalavkastningssyfte. Resultat från försäljning av eget kapitalinstrument som redovisas till verkligt värde via övrigt totalresultat redovisas som en överföring inom eget kapital från verkligt värde reserven till balanseratresultat och påverkar således inte rapport över resultat.

Investeringar i skuldinstrument

Skuldinstrument är de finansiella tillgångar som inte uppfyller definitionen av egetkapitalinstrument eller derivatinstrument. Det som avgör klassificering av ett skuldinstrument är affärsmodellen för att förvalta instrumentet och egenskaperna i instrumentets avtalsenliga kassaflöden. Ett krav för att en finansiell tillgång ska kunna redovisas till upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde via övrigt totalresultat är att de avtalsenliga kassaflödena enbart utgörs av återbetalning på utestående kapitalbelopp och ränta på utestående kapitalbelopp. Skuldinstrument som inte uppfyller kravet ska värderas till verkligt värde via resultatet oavsett vilken affärsmodell tillgången är hänförlig till. Koncernen kontrollerar löpande att kassaflödena för de skuldinstrument som klassificerats till upplupet anskaffningsvärde och verkligt värde via övrigt totalresultat uppfyller kassaflödeskraven.

Upplupet anskaffningsvärde

Koncernen hanterar kund- och övriga finansiella fordringar enligt en affärsmodell vars mål är att realisera tillgångarnas kassaflöden genom att erhålla avtalsenliga kassaflöden som endast utgörs av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. Dessa tillgångar värderas därför till upplupet anskaffningsvärde.

Verkligt värde via resultatet

Koncernens skuldinstrument som värderas till verkligt värde via resultatet består av innehav av räntebärande värdepapper och värdepappersfonder som återfinns i kapitalförvaltningsverksamheten. Värdepappersfonder klassificeras som antingen Aktier och andelar eller Obligationer och andra räntebärande värdepapper utifrån om fondens förvaltade tillgångar till minst hälften utgörs av aktier eller räntebärande värdepapper. Tillgångar som är skuldinstrument och hanteras enligt en affärsmodell som innebär en värdering till verkligt värde via resultatet är en följd av att tillgångarna förvaltas och utvärderas baserat på tillgångarnas verkliga värden och att det verkliga värdet utgör grunden för intern uppföljning och rapportering till ledande befattningshavare. Orealiserade förändringar i verkligt värde på dessa tillgångar redovisas i resultaträkningen som Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar. I de fall en försäljning görs av en tillgång i denna kategori redovisas tidigare realiserade resultat i resultaträkningen som Orealiserade vinster på placeringstillgångar respektive Orealiserade förluster på placeringstillgångar samtidigt som realiserat resultat från försäljning av skuldinstrumentet redovisas i resultaträkningen som Kapitalavkastning, intäkter respektive Kapitalavkastning, kostnader.

Andra finansiella skulder

Koncernen värderar samtliga finansiella skulder som inte är derivat till upplupet anskaffningsvärde. Koncernens finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde består exempelvis av leverantörsskulder och som ingår i balansposten Övriga skulder.

Kreditförluster

Reserver för förväntade kreditförluster redovisas för finansiella tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde. Den initiala reserven för kreditförlust beräknas och redovisas redan vid det första redovisningstillfället och justeras sedan löpande över den finansiella tillgångens löptid. För kundfordringar använder företaget den förenklade metoden som innebär att en förlustreservering alltid värderas till ett belopp som motsvarar de förväntade kreditförlusterna för den återstående löptiden. Reserv för finansiella tillgångar som redovisas till upplupet anskaffningsvärde redovisas som en minskning av redovisat bruttovärde för tillgången. I resultaträkningen presenteras reserveringar för kreditförluster inom kapitalavkastning, kostnader.

Konstaterade kreditförluster är sådana förluster som är beloppsmässigt slutgiltigt fastställda och där bedömningen gjorts att möjligheten till att få ytterligare betalningar är mycket liten. Fordran skrivs då bort från balansräkningen och redovisas som konstaterad förlust i resultaträkningen vid denna tidpunkt. Inga kreditförluster är reserverade då de bedöms vara ej materiella.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, och som är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen utan avdrag för framtida transaktionskostnader. Sådana instrument återfinns på balansposterna Aktier och andelar, Obligationer och andra räntebärande värdepapper. Verkligt värde på finansiella instrument som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom att använda värderingstekniker, t.ex. nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument och diskonterade kassaflöden. Onoterade tillgångar utgörs i balansräkningen av onoterade aktieinnehav.

Länsförsäkringar Jämtlands innehav i Länsförsäkringar AB (LFAB) har värderats till verkligt värde, på basis av aktiernas substansvärde, vilket motsvarar aktiernas kapitalandelsvärde i LFAB-koncernen. Substansvärdet för LFAB-aktien är det samma som LFAB-koncernens redovisade beskattade egna kapital. Det som påverkar förändringar i substansvärdet på LFAB-aktien är således årets totalresultat i LFAB-koncernen. Eftersom aktierna innehåses med hembudsförbehåll enligt vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall, aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde, beräknat enligt en kassaflödesmetod, uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, så redovisas aktierna till detta lägre värde.

Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB äger andelar i fastighetsbolagen Humlegården och Lansa Fastigheter AB som i sin tur bokförs till verkligt värde. Värdet på dessa aktier beräknas som ett substansvärde vilket består av respektive koncerns egna kapital plus övervärdet i fastigheter. Övervärdet är lika med fastigheternas marknadsvärde med avdrag för dess koncernmässigt bokförda värde, vilket är den värderingsmetod som bäst avspeglar värdet på Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB. Fastigheterna värderas av externa värderingsföretag och dessa görs med användning av ortspriser och fastigheternas kassaflöden. Då marknaden för fastighetstransaktioner fungerat normalt har det medfört att ortspriser varit tillgängliga och kunnat användas. Den största påverkan på värderingen av fastigheterna är en ökning av avkastningskravet. Humlegården och Lansa Fastigheter AB klassificeras som nivå 3-innehav i not 18. Länsförsäkringar Jämtland fastigheter AB äger aktier Hällefors Tierp Skogar AB. Värdet på dessa aktier beräknas som ett substansvärde vilket består av bolagets eget kapital plus övervärde i skogsinnehavet. Ett externt värderingsföretag har värderat skogsinnehavet utifrån en sammanvägning av ortsprismetod och avkastningsvärdering. Även detta innehav klassificeras som nivå 3 innehav i not 18.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument, som värderas till verkligt värde över resultaträkningen, redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen som kapitalavkastning intäkter eller kapitalavkastning kostnader beroende på om värdeförändringen är positiv eller negativ.

Övriga tillgångar

Byggnader och mark

Länsförsäkringar Jämtland redovisar i koncernen rörelsefastigheter och förvaltningsfastigheter till verkligt värde. Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att generera hyresinkomster, värdestegring eller en kombination av dessa medan rörelsefastigheter är fastigheter som innehas för tillhandahållande av tjänster eller för administrativa ändamål. Båda redovisas till verkligt värde med värdeförändring över resultaträkningen. Verkligt värde värderingen utförs årligen med hjälp av en oberoende värderingsman. Värderingen sker genom en kombination av två metoder avkastningsmetoden / marknadsanpassad kassaflödesanalys och ortsprismetod. Utifrån resultaten av dessa metoder görs en sammanfattande bedömning av marknadsvärdet. Orealiserade värdeförändringar från fastigheter redovisas under orealiserade vinster eller förluster på placeringstillgångar. Hyresintäkter från förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter redovisas under Kapitalavkastning, intäkter och hänförliga driftskostnader redovisas under Kapitalavkastning, kostnader.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma Länsförsäkringar Jämtland till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsult- och juristtjänster.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller utrangering/avyttring av tillgången. Vinst eller förlust som uppkommer vid avyttring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt/kostnad.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Byggnadsinventarier skrivs planmässigt av på 10 år och Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 3–5 år beroende på typ av tillgång. Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivning av materiella tillgångar

Materiella tillgångar (med undantag för tillgångar för försäljning och förvaltningsfastigheter) prövas för nedskrivning enligt IAS 36. En nedskrivning redovisas när en tillgångs eller kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde (med avdrag för försäljningskostnader) och tillgångens nyttjandevärde. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som är förknippad med den specifika tillgången. Om det inte går att fastställa väsentligen oberoende kassaflöden till en enskild tillgång ska tillgångarna vid prövning av nedskrivningsbehov grupperas till den lägsta nivå där det går att identifiera väsentligen oberoende kassaflöden (en kassagenererande enhet).

Under räkenskapsåret har ingen nedskrivning av materiella tillgångar skett.

Redovisning av försäkringsavtal

Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkringsavtal. Kontrakt som inte överför betydande försäkringsrisk redovisas som

finansiella instrument, där eventuella tjänstekomponenter skiljs ut och redovisas separat som intäkter. Enligt de kontrakt som Länsförsäkringar Jämtland tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall, beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Jämtlands försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som förfallit till betalning eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. De försäkringsavtal där Länsförsäkringar Jämtland mottar risker från andra företags försäkringsavtal klassificeras som mottagen återförsäkring.

Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

Förnyelsepremier för avtal med förnyelse före räkenskapsårets utgång men som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal där försäkringsperioden börjar före räkenskapsårets utgång räknas in med de belopp som beräknas inflyta. Annullationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som beräknas inflyta.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen redovisas som Försäkringstekniska avsättningar i balansräkningen. Beräkning av avsättningen för ej intjänade premier sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid. Även återförsäkrarens andel av premieinkomsten periodiseras och den del som hänförs till efter balansdagen redovisas som en fordran, Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffande skador vare sig de är anmälda eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar, skaderegleringskostnader och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reduktion av skadekostnaden.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt avsättning för oreglerade skador och motsvarar förpliktelser enligt ingångna försäkringsavtal. Alla förändringar i försäkringstekniska avsättningar redovisas över resultaträkningen.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftkostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftkostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker, nivåttillägg. Denna bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåttillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan

användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av redovisat resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadernas utveckling över tiden.

Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder. För såväl direkta som mottagna skadelivräntor används den av EIOPA definierade diskonteringsräntekurvan. Den är framtagen för att motsvara riskfria räntesatser för relevanta durationer och baseras på marknadsnoteringar för svenska swap-räntor. Därtill finns ett makroekonomiskt antagande om en långsiktig ränta.

Återbäring och rabatter

Återbäring lämnas år då resultatet medger detta. Bolagets styrelse beslutar vid varje enskilt tillfälle om förutsättningarna för återbäring. Utbetalning sker alltid period efter bokslutstillfället och redovisas i balansräkningen som skuld under rubriken försäkringstekniska avsättningar. Återbäring redovisas i resultaträkningen under rubriken "Återbäring och rabatter".

Förlustprovning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nulägesbedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader.

De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering förutom för verksamhetsgrenen skadelivräntor. Om provningen visar att de redovisade avsättningarna minskat med det redovisade värdet på förutbetalda anskaffningskostnader inte är adekvat redovisas förändringen i resultaträkningen. Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iakttas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risk redovisas över resultaträkningen.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktsposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, marknadsföringskostnader samt löner och omkostnader för säljpersonalen. Anskaffningskostnader avskrivs på tolv månader.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av

ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt. Om effekten av tidpunkt för betalning är väsentlig, diskonteras det förväntade framtida kassaflödet till en räntesats före skatt som återspeglar aktuella marknadsbedömningar, och om det är lämpligt, de risker som är förknippade med förpliktelsen.

En eventualförpliktelse är ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser. Dessa redovisas som en skuld eller avsättning först när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas, annars lämnas endast upplysningar om deras förekomst i not.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen, såvida inte den underliggande transaktionen redovisas direkt mot eget kapital då även den tillhörande skatteeffekten redovisas direkt mot eget kapital. Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Uppskjutna skattefordringar avseende underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Pensioner

Företagets pensionsplaner för kollektivavtalade tjänstepensioner är tryggade genom försäkringsavtal. Pensionsplanen för företagets anställda har bedömts vara en förmånsbestämd plan som omfattar flera arbetsgivare. Företaget har dock gjort bedömningen att UFR 10 Pensionsplaner som omfattar flera arbetsgivare är tillämplig även för företagets pensionsplan. Företaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19, och redovisar därför i enlighet med UFR 10 dessa pensionsplaner som avgiftsbestämda. Företagets förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad i resultaträkningen i den takt de intjänas genom att de anställda utfört tjänster åt företaget under en period.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget följer som huvudregel IFRS och de redovisningsprinciper som tillämpas i koncernredovisningen. Moderbolaget behöver därutöver beakta och upprätta årsredovisning i enlighet med Lag (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2019:23 samt rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer, utgiven av Rådet för finansiell rapportering. De mest väsentliga principiella avvikelserna mellan moderbolagets redovisning och koncernens redovisningsprinciper redovisas nedan.

Ändrade redovisningsprinciper från och med 1 januari 2023

Från och med 1 januari 2023 tillämpar Länsförsäkringar Jämtland IFRS 9 Finansiella instrument samt har moderföretaget valt att ändra princip för redovisning av byggnader och mark och aktier och andelar i koncernföretag.

Balansräkning (utdrag)

	2022-12-31 omräknat	Aktier och andelar i koncernföretag	Byggnader och mark	2022-12-31
Tillgångar				
Förvaltningsfastigheter				133
Byggnader och Mark	22 000		21 867	
Aktier och andelar i koncernföretag	685 338	681 136		4 202
Nettotillgångar	922 766			936 301
Omvärderingsreserv				
Balanserade vinstmedel inkl. periodens resultat	2 202 157	681 136	21 867	1 499 154
Totalt eget kapital	2 202 157	681 136	21 867	2 593 057

Resultaträkning (utdrag)

	2022-12-31 omräknat	Aktier och andelar i koncernföretag	Byggnader och mark	2022-12-31
Driftskostnad	-123 591		44	-123 653
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	-71 401			-71 445
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	140 731	136 615		4 116
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-214 883		-44	-214 839
Resultat före skatt	-65 345			-201 960
Skatt på årets resultat	64 614			64 614
Årets resultat	-731			-137 346
Rapport över totalresultat (utdrag)				
Årets resultat	-731			-137 346
Övrigt totalresultat				
Summa övrigt totalresultat för året	-			-
Årets totalresultat	-731			-137 346

IFRS 9 Finansiella instrument

Moderföretaget tillämpar IFRS 9 från och med 1 januari 2023. Övergången till IFRS 9 har inte medfört några väsentliga skillnader avseende värderingen mot tidigare redovisade värden enligt IAS 39.

Beskrivning av effekterna återfinns i koncernens redovisningsprinciper samt i tabellen nedan.

Moderbolag

Klassificering av finansiella tillgångar och skulder enligt IFRS 9

	Bokfört värde 2023-01-01	Kategorier enligt IAS 39	Kategorier enligt IFRS 9
Finansiella tillgångar			
Aktier och andelar	2 516 204		
<i>Varav aktier och andelar av strategisk karaktär</i>	<i>1 527 094</i>	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
<i>Varav övriga aktier och andelar</i>	<i>989 110</i>	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730	Finansiella tillgångar värderade enligt verkligt värde option	Verkligt värde via resultatet
Fordran koncernföretag	380 601	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Övriga fordringar	39 330	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Kassa och bank	119 679	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella tillgångar	3 851 544		
Finansiella skulder			
Övriga skulder	59 640	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	91 823	Lånefordringar och kundfordringar	Upplupet anskaffningsvärde
Summa finansiella skulder	151 463		

Byggnader och mark

Länsförsäkringar Jämtland redovisar i moderbolaget förvaltningsfastigheter och rörelsefastigheter till verkligt värde. Samtliga fastigheter redovisas under byggnader och mark i moderbolagets balansräkning.

Aktier och andelar i koncernföretag

Aktier och andelar i koncernföretag kategoriseras utifrån syfte med innehavet. Denna princip har medfört att bolag Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB värderas till verkligt värde i stället för som tidigare till anskaffningsvärde.

Obeskattade reserver

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas i moderbolaget inte den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till de obeskattade reserverna. Dessa redovisas således med bruttobeloppet i balansräkningen och resultaträkningen.

Koncernbidrag

Koncernbidrag redovisas i enlighet med RFR 2. Koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt som bokslutsdisposition redovisas i resultaträkningen. Koncernbidrag som är att jämföras med en utdelning redovisas som utdelning i resultaträkningen. Lämnade koncernbidrag som är att jämföras med aktieägartillskott redovisas som investering i aktier i dotterföretag och erhållna koncernbidrag som utdelning.

NOT 2 Risker och riskhantering

Inledning

Länsförsäkringar Jämtlands resultat beror såväl av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, som av placeringsverksamheten och finansiella risker. Risk och riskhantering är därför en central del av verksamheten. Denna not omfattar en beskrivning av bolagets riskhanteringsorganisation samt kvantitativa och kvalitativa upplysningar om bolagets risker.

Riskhanteringssystem

Med Bolagets strategi och mål följer ett visst mått av risktagande. Risktagande utgör en del av bolagets affärsverksamhet och är nödvändigt för att uppnå verksamhetens mål och leva upp till kundernas förväntningar. Det ska ske utifrån medvetna beslut så att bolaget maximerar värdeskapandet utan att riskera insolvens eller bristande möjlighet att uppfylla åtaganden till försäkringstagarna. Bolagets riskhanteringsstrategi är en integrerad del i bolagets företagsstyrning vilken, givet bolagets affärsstrategi, syftar till att styra bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för avkastning uppnås.

Riskhanteringssystemet stödjer bolaget i att hantera och medvetet styra de risker bolaget utsätts för, så att onödiga risker undviks eller inte på något sätt uppmuntras. Som ett kundägt bolag utgår vi ifrån kunden i vårt risktagande. Länsförsäkringar Jämtland ska ha god kapacitet som möjliggör att prisvärda och hållbara helhetslösningar kan levereras på lång sikt.

Riskhanteringssystemet är en företagsgenomgripande gemensam ansats, där samtliga risker beaktas sammantaget och i relation till varandra. Systemet är väl integrerat med företagsstyrningen och innehåller metoder för intern styrning och kontroll för att säkerställa att bolaget löpande kan identifiera, mäta, hantera, övervaka, och rapportera de risker som bolaget är eller kan förväntas komma att bli exponerade för. Hanteringen av risk är en naturlig del i den dagliga verksamheten på alla nivåer och underlättar för verksamheten att nå uppsatta mål och leva upp till åtaganden mot försäkringstagarna. Riskhanteringssystemet behandlar samtliga risker i riskkartan inklusive underkategorier. Bolagets riskhanteringsarbete sker i nära samverkan med bolagets arbete kring hållbarhet, säkerhet och kontinuitet. På så sätt skapas goda förutsättningar att trygga en långsiktig och robust utveckling av bolaget. I bolagets styrande dokument beskrivs Bolagets tolerans mot risker samt hur respektive riskkategori ska hanteras. Nedan anges en översikt av risker som bolagets verksamhet ger upphov till.

Skadeförsäkringsrisk <ul style="list-style-type: none">• Premierisk• Reservrisk• Katastrofrisk• Annullationsrisk	Livförsäkringsrisk <ul style="list-style-type: none">• Livfallsrisk• Driftkostnadsrisk• Omprövningsrisk	Marknadsrisk <ul style="list-style-type: none">• Ränterisk• Aktierisk• Fastighetsrisk• Spreadrisk• Valutarisk• Koncentrationsrisk i placeringstillgångar	Motpartsrisk <ul style="list-style-type: none">• Motpartsrisk utom placeringstillgångarna• Motpartsrisk inom placeringstillgångarna
Operativ risk <ul style="list-style-type: none">• Säkerhetsrisk• Personalkostnader• Produkt och processrisker• Informations-säkerhetsrisk• IT-risk• Legala risker• Compliancerisk	Affärsrisker <ul style="list-style-type: none">• Strategisk risk• Intjäningsrisk• Ryktesrisk (varumärkesrisk)	Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk	Övriga risker <ul style="list-style-type: none">• Koncentrationsrisk utom placeringstillgångar• Hållbarhetsrisk• Framväxande risker

Organisation av riskarbetet

Ansvar för Länsförsäkringar Jämtlands riskhanteringssystem ligger ytterst hos styrelsen som årligen beslutar om de övergripande styrdokumenterna. Styrelsen får löpande rapportering om hur riskerna utvecklas. Styrelsen har inrättat tre utskott: finansutskott, ersättningsutskott och risk- och revisionsutskott. Styrelsen har dessutom en oberoende granskningsfunktion (internrevision) till sitt förfogande.

I finansutskottet ingår två bolagsstämmovalda styrelseledamöter och vd. Ekonomichef är adjungerad till finansutskottet. Finansutskottet har bland annat till uppgift att löpande följa utvecklingen av tillgångarna och ta fram förslag till eventuella förändringar av riktlinjerna för kapitalförvaltningen och det regelverk som styr bolagets kapitalförvaltning. I ersättningsutskottet ingår styrelsens ordförande samt ytterligare en bolagsstämmovald ledamot. Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen och ska utarbeta förslag till styrelsens beslut om ersättning och övriga villkor för verkställande direktören. I Risk- och revisionsutskottet ingår minst tre bolagsstämmovalda ledamöter. Risk- och revisionsutskottet ska bland annat utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, övervaka bolagets finansiella rapportering och effektiviteten i bolagets interna kontroll, regelefterlevnad och riskhantering. Bolagets vd har det övergripande operativa ansvaret för riskhanteringen. Ansvaret delegeras till respektive chef inom verksamheten som ansvarar för att händelser och risker inom respektive ansvarsområde identifieras, värderas och hanteras. I arbetet med riskhantering har bolaget även en riskbedömningskommitté för införsäkring av skadeförsäkringsrisker, en lokal kreditbedömningskommitté för hantering av kreditrisker och de centrala funktionerna riskhantering och regelefterlevnad. Funktionerna riskhantering och regelefterlevnad är funktionellt direkt underställd vd. Vidare har Länsförsäkringar Jämtland inrättat en funktion för säkerhet vilken bland annat hanterar informations-säkerhet och säkerställande av bolagets kontinuitet. Därutöver har bolaget utsett ett dataskyddsbud (DSO) samt en ansvarig för kundklagomål.

Centrala funktioner

Funktionen för riskhantering har till uppgift att övervaka bolagets riskhanteringssystem och följa upp verksamhetens löpande riskhantering samt rapportera en samlad bild av bolagets risker till ledning och styrelse.

Riskhanteringsfunktionen är även en stödjande och rådgivande funktion till verksamheten i arbetet med riskhantering.

Funktionen för regelefterlevnad följer upp att bolaget arbetar enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bevaka förändringar i externa regelverk. Funktionen för regelefterlevnad rapporterar regelbundet till styrelse och vd, samt lämnar årligen en samlad bedömning av hur väl bolaget uppfyller gällande regler och normer.

Aktuariefunktionen svarar för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar och bidrar även till relevanta delar av riskberäkningarna. Aktuariefunktionen yttrar sig också över policyn för tecknande av försäkringar samt lämpligheten av bolagets återförsäkringslösningar.

Funktionen för internrevision ska kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen och kontrollen av bolaget.

Rapportering av risk

Styrelsen får löpande rapportering av hur bolagets risker och verksamhet utvecklas via ett flertal olika rapporter från verksamheten och de centrala funktionerna.

Bolaget strävar efter att ha en effektiv intern och extern rapportering av information samt att informationssystemen levererar fullständiga, tillförlitliga, och relevanta uppgifter i rätt tid om bolagets verksamhet och de risker som bolaget är exponerat för.

Kapitalhantering

Riskernas inverkan på bolagets kapital utvärderas löpande och kapitalhanteringen hänger nära samman med styrningen av risktagandet. Sedan flera år har Länsförsäkringar Jämtland arbetat med ett kapitalmål för bolagets kapitalstyrka formulerat på grundval av kapitalkravsreglerna för Solvens II.

Av tabellen nedan framgår bolagets kapitalbas, totala kapitalkrav samt kapitalkvot enligt Solvens II regelverket.

	2023-12-31	2022-12-31
Totalt kapitalkrav	1 353	1 292
Kapitalbas	2 887	2 812
Kapitalkvot	213 %	218 %

I samband med den årliga affärsplaneringen, genomförs även en egen risk- och solvensanalys som avser att säkerställa att bolaget vid var tid har tillräckligt med kapital och likviditet. Analysen tar sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och inkluderar även ytterligare scenarier och stresstester för att ge kompletterande underlag om framtida eventuella kapitalbehov. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelsen och ledningen får en ökad gemensam kunskap för frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att vid behov kunna reducera risker eller anskaffa nytt kapital. Bolagets prognoser visar på en fortsatt väldigt god kapitalisering under de kommande åren och även vid mindre gynnsamma händelser.

Bolaget har på en övergripande nivå bestämt en risktolerans som uttrycks som en lägsta nivå på kvoten mellan kapitalbas och solvenskapitalkravet (benämns solvenskapitalkvot). Enligt beslut av styrelsen ska solvenskapitalkvoten vara minst 150 procent. Utöver att besluta den övergripande risktoleransen beslutar även bolagets styrelse även besluta om bolagets kapitalmål vilket uttrycks som ett intervall mellan en övre och undre målnivå.

Kapitalmålet syftar till att spegla bolagets kapitalbehov samt säkerställa att bolaget har tillräckligt med kapital för att kunna möta ett negativt scenario (exempelvis fallande tillgångspriser och/eller en negativ utveckling av bolagets affär) utan att riskera att understiga beslutad risktolerans.

Risker i skadeförsäkringsrörelsen

Bolagets försäkringsverksamhet genererar skadeförsäkringsrisk och den kan i huvudsak delas in i fyra riskområden; premierisk, reservrisk, annullationsrisk och katastrofrisk. I och med att premier tas ut i förskott är likviditetsrisken i försäkringsverksamheten begränsad, förutsatt att premierna placerats relativt likvida.

Premierisk

Premierisk avser risken för förluster i nyttillkommande affär, beroende på antingen större skadebetalningar än beräknat eller på att premieintäkterna blir lägre än beräknat. Premierisken innehåller dels en genuin osäkerhet om det faktiska utfallet av varje enskilt försäkringsavtal, dels osäkerhet om den ingående totala avsättningen för ännu ej inträffade skador på redan ingångna försäkringsavtal tillsammans med den under nästa år intjänade premien på årets försäljning kommer att visa sig vara tillräcklig för att täcka skade- och driftskostnader som kommer att belöpa på nästa räkenskapsår. Osäkerheten om utfallet av årets försäljning kan uppkomma genom att den prissättningsprocess som bolaget utvecklat innehåller brister. Ett exempel kan vara att bolagets tarifferings- och premiekalkylmodeller är felspecificerade eller att de bygger på felaktiga antaganden. Ett annat exempel är att bolagets konkurrensbevakning eller omvärldsanalys är otillräcklig. Oavsett orsak kan sådana fel leda till moturval och ett sämre försäkringstekniskt resultat än planerat.

Reservrisk

Reservrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade aktuariella metoder och en noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador.

Bolagets totala åtagande för gällande försäkringar (oreglerade skador brutto) uppgår till 1 131,0 (1 106,5) Mkr per 2023-12-31. Uppskattningen av de försäkringstekniska avsättningarna innefattar viss osäkerhet, eftersom avsättningarna motsvarar en bedömning av framtida skadeersättningar. Bedömningarna grundar sig på information om historiska skador som är kända på balansdagen. Därutöver beaktas förändringar i skadekostnadsutvecklingen, förändringar i lagstiftning och andra ekonomiska förhållanden.

Vid reservsättning används vedertagna aktuariella metoder, främst Chain Ladder, i kombination med prognoser över antal skador och medelskadekostnader. Osäkerheten är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Främst gäller det skador där stora utbetalningar kan komma många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-

respektive olycksfallsförsäkring. När det gäller trafikskador finns även en osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäringen belastas med kostnader. Även en förändring av skadeinflationsantagandet kan få stor påverkan på skadekostnaden och avsättningen för oreglerade skador. Utvecklingen av bolagets avsättning för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklingsresultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador.

Annulationsrisk

Annulationsrisk kan enkelt uttryckas som risken för att förväntade vinster från framtida premier uteblir p.g.a. oväntade annullationer. Annulationsrisk uppstår för länsförsäkringsbolagen både inom skade- och sjukförsäkring. Annulationsriskens storlek är dock begränsad och effekten bedöms som liten.

Katastrofrisk

Länsförsäkringar Jämtlands verksamhetsområde är Jämtlands län, vilket innebär att de risker som tecknats är koncentrerade till en förhållandevis liten region. Detta medför en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid en större skada som exempelvis en stormskada eller andra naturkatastrofer. Genom det i nästa avsnitt beskrivna interna riskutbytet är Länsförsäkringar Jämtland både skyddat mot och exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Åtagandet mot de övriga länsförsäkringsbolagen är den enskilt största risken och utgör ett belopp som motsvarar 15 procent av konsolideringskapitalet vid årets ingång med avdrag för värdet på LFAB-aktien. Det inträder då gruppens externa katastrofskydd är uttömt.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Länsförsäkringar Jämtland tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjukdom och olycksfall, egendom, ansvar, motorfordon, trafik samt mottagen livåterförsäkring.

För att reducera försäkringsrisken finns olika metoder. Riskminskning med avseende på osäkerheten i enskilda försäkringsavtal sker dels genom diversifiering, det vill säga genom att utöka portföljen med avtal som är oberoende av varandra, dels genom att säkerställa en i organisationen väl förankrad prissättningsprocess, så att premien i varje enskilt avtal motsvarar den faktiska riskexponeringen. För att säkerställa detta görs inom ramen för prissättningsprocessen löpande uppföljning av tariffer och vid behov görs justeringar.

Länsförsäkringar Jämtland upprättar även detaljerade interna riktlinjer, riskurvalsregler, för att säkerställa en riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Riskurvalsreglerna revideras minst en gång per år och fastställs av vd. Ett viktigt led i detta är även besiktning av nya och befintliga risker. Riskurvalsreglerna anger också kvantitativa gränser för hur stor exponeringen maximalt får vara inom olika riskområden. I riktlinjerna fastställs inom vilka försäkringsklasser, storlekar, geografiska områden och sektorer där Länsförsäkringar Jämtland är villigt att exponera sig för risk. På så sätt säkerställs en lämplig fördelning inom portföljen. Bolagets riskbedömningskommitté utvärderar löpande olika risker och föreslår vid behov lämpliga åtgärder.

För att ytterligare begränsa riskerna i försäkringsrörelsen deltar bolaget i ett riskutbyte tillsammans med de 22 övriga länsförsäkringsbolagen. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagen begränsar sina åtaganden i försäkringsavtalen upp till vissa, av styrelsen fastställda självbehåll. Återförsäkringen tar alltså sikte på att begränsa kostnaderna för egen räkning, i första hand per enskild skada, i andra hand per händelse.

Den del av skadekostnaden som överstiger självbehållet, netto efter återvinning från de skydd som Länsförsäkringar AB upphandlat på den externa återförsäkringsmarknaden, för skadorna som omfattas av riskutbytet, sprids ut över länsbolagen och Länsförsäkringar AB. Återförsäkringsprogrammen ger, med undantag för vissa risker, ett automatiskt skydd och kapacitet att teckna risker upp till vissa beloppsgränser. Risker som inte omfattas av den automatiska kapaciteten återförsäkras på marknaden för fakultativ återförsäkring. Programmen gäller kalenderårsvis. De förnyas eller omförhandlas varje år.

Det externa katastrofskyddet har under året varit begränsat till 8 miljarder kronor totalt för de 23 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB tillsammans. För katastrofskador som överstiger 8 miljarder kronor har det under verksamhetsåret även funnits ett gemensamt internt återförsäkringskydd. Risken för att av misstag

teckna en risk som i sin helhet, eller till en del, inte täcks av gällande återförsäkringsprogram, bedöms som en operativ risk.

Premie- och reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid, det vill säga avtal där de stora utbetalningarna tenderar att komma först många år framåt i tiden. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring, vilka tillsammans utgör en relativt stor andel av total avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Utvecklingen av avsättningen för oreglerade skador följs upp löpande genom analys av avvecklings-resultatet, dvs. en uppföljning av hur väl föregående års skadereserver räcker till att täcka kostnaden för inträffade skador. Dessa genomgångar innebär att alla skadehandläggare går igenom sina oreglerade skador och kontrollerar att den kvarvarande reserven är tillräcklig för att slutreglera skadan. Detta görs kvartalsvis.

Livförsäkringsrisk

Livförsäkringsriskerna utgör risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För bolaget utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor. Livförsäkringsrisk kan delas upp i nedanstående underkategorier:

Livfallsrisk är risken för förluster till följd av att de försäkrade lever längre än vad som antagits och utgör därmed en risk i bolagets skadelivränterörelse där åtagandet utgörs av livsvarigt löfte om utbetalningar. Risken hanteras genom en kontinuerlig uppföljning av dödligheten inom länsförsäkringsbolagens sammanslagna skadelivräntebestand, samt genom spridning av risken för ändrade dödlighetsantaganden genom intern återförsäkring.

Kostnadsrisk är risken för att administrationen av försäkringarna blir större än vad som antagits, vilket utgör en risk i bolagets skadelivränterörelse där utbetalningar kommer att administreras under lång tid efter det att försäkringen sålts. Risken hanteras genom en centraliserad administration som delas mellan länsförsäkringsbolagen och kontinuerlig uppföljning av kostnaderna.

Omprövningsrisk är risken för att ny lagstiftning påverkar framtida utbetalningar, vilket utgör en risk i bolagets skadelivränterörelse vars framtida utbetalningar är värdesäkrade och där principerna för denna värdesäkring kan påverkas genom lagstiftning. Risken hanteras dels genom remissförfarande där bolaget tillsammans med övriga branschen ger lagstiftaren en korrekt bild av lagstiftningens konsekvenser, och genom intern återförsäkring som inom gruppen utjämnar effekterna av ändrad lagstiftning.

Känslighet för risker hänförliga till försäkringsavtal

Avsättningarna för skadeförsäkringar är känsliga för förändringar i de väsentliga antaganden som antytts ovan. Känsligheten för förändringar av några av dessa antaganden är svåra att kvantifiera, exempelvis förändringar i regleringen av trafikförsäkringen. Nedanstående känslighetsanalyser har genomförts genom att mäta effekten på vinst före skatt och eget kapital av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Effekterna har mätts antagande för antagande, med övriga antaganden konstanta och utan någon hänsyn till eventuella diversifieringseffekter. Den metod som använts i detta avsnitt samt efterföljande avsnitt för att mäta känsligheter har inte ändrats i jämförelse med föregående period.

Känslighetsanalys, premierisken

		Inverkan på resultat före skatt	Inverkan på eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	+/-	5 460	4 336
1 % förändring i premienivån	+/-	5 511	4 376
1 % förändring i skadefrekvens	+/-	3 936	3 125
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	+/-	4 885	3 879

Faktiska skadeanspråk jämfört med tidigare uppskattningar

Utöver känslighetsanalysen utgör också tidigare års skattningar av skadekostnaden för enskilda skadeår ett mått på förmågan att förutse den slutliga skadekostnaden. Tabellerna nedan visar skattningen av skadekostnaden för skadeåren 2014 till 2023 exklusive skaderegleringskostnader i direkt försäkring och före respektive efter återförsäkras andel.

Tabellerna för direkt försäkring visar en relativt hög uppskattad skadekostnad för 2023, jämfört mot tidigare år. Skadeåret 2023 har främst påverkats av stora bränder och ovädret Hans som står för huvuddelen av den höga skadekostnaden under skadeåret.

Skadekostnad direkt försäkring

DIREKT FÖRSÄKRING, BRUTTO (MKR)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
I slutet av skadeåret	264	327	304	293	338	316	317	321	346	470	
- ett år senare	281	301	298	285	335	306	323	319	332		
- två år senare	267	296	290	286	324	305	311	318			
- tre år senare	265	294	283	284	327	305	313				
- fyra år senare	265	293	283	281	319	301					
- fem år senare	257	296	281	281	314						
- sex år senare	253	296	275	278							
- sju år senare	219	251	232								
- åtta år senare	187	215									
- nio år senare	178										
Ack. utbetalda skadeersättningar	161	201	219	262	297	275	282	277	265	220	
Kvarvarande reserv	17	14	13	16	17	26	31	41	67	250	493
Kvarvarande reserv 2013 och tidigare											112
Skadebehandlingsreserv											41
Avsättning totalt direkt affär											646
DIREKT FÖRSÄKRING, NETTO (MKR)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
I slutet av skadeåret	250	295	290	281	326	302	306	308	335	423	
- ett år senare	247	289	282	273	325	291	312	308	291		
- två år senare	248	284	278	275	309	291	304	275			
- tre år senare	248	280	276	273	308	293	274				
- fyra år senare	246	280	276	272	300	266					
- fem år senare	238	283	275	273	270						
- sex år senare	237	279	272	250							
- sju år senare	198	240	203								
- åtta år senare	167	183									
- nio år senare	142										
Ack. utbetalda skadeersättningar	138	177	192	242	260	248	258	252	242	205	
Kvarvarande reserv	4	6	10	8	11	17	16	24	49	218	363
Kvarvarande reserv 2013 och tidigare											16
Skadebehandlingsreserv											41
Avsättning totalt direkt affär											420
MOTTAGEN ÅTERFÖRSÄKRING (MKR)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Totalt
Uppskattad skadekostnad											
I slutet av skadeåret	21	18	29	31	34	35	33	35	34	35	
- ett år senare	21	34	30	29	30	35	31	34	35		
- två år senare	33	33	27	28	30	35	29	31			
- tre år senare	33	32	26	27	29	34	27				
- fyra år senare	33	32	26	26	30	31					
- fem år senare	33	32	25	25	27						
- sex år senare	32	31	22	21							
- sju år senare	31	28	19								
- åtta år senare	29	26									
- nio år senare	25										
Ack. utbetalda skadeersättningar	16	15	8	9	15	17	15	17	13	5	
Kvarvarande reserv	10	11	11	11	12	14	13	14	22	30	147
Kvarvarande reserv 2013 och tidigare											96
Total kvarvarande reserv											243

Marknadsrisk

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser och fastighetspriser påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder. Marknadsrisken är risken för att verkligt värde på nuvarande eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i marknadspriser. Länsförsäkringar Jämtland har en Placeringsriktlinje som reglerar hur tillgångarna ska placeras och till vilken risk detta får göras. Riktlinjen revideras en gång per år av styrelsen. Länsförsäkringar Jämtlands placeringssammansättning framgår i förvaltningsberättelsen. Målet för kapitalförvaltningen är att eftersträva en stabil avkastning över tid och att långsiktigt generera en god avkastning med hänsyn tagen till risk och likviditet.

Aktierisk

Aktierisk är den enskilt största marknadsrisken. Aktieexponeringen i koncernen är totalt 2 978 (2 920) Mkr. Aktieplaceringarna sker i huvudsak i aktiefonder. Genom att placera i olika geografiska regioner minskar den totala aktierisken för bolaget.

Känslighetsanalys aktierisk

Inverkan på resultat före skatt vid tio procent upp- eller nedgång i aktiekurser är 298 Mkr.

Koncentrationsrisk

Koncentrationsrisk är risken för förluster till följd av att placeringstillgångar inte är väl diversifierade. Bolagets strävar efter att ha en tillräckligt väldiversifierad placeringssammansättning av tillgångsslag, branscher, geografiska marknader och enskilda emittenter. I normalportföljen anges beslutade limitnivåer för respektive tillgångsslag. Bolagets största koncentrationsrisk utgörs av aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB samt aktier i Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB och Hällefors Tierp Skogar AB via dotterbolaget Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB.

Valutarisk

Exponering mot utländska valutor förekommer i aktiefondplaceringar i utländska aktier, till ett sammanlagt värde vid årets slut på 828 (797) Mkr. Dessa fonder noteras i SEK, men har en inbyggd valutakursrisk i och med att fonderna handlar med utländska aktier. Valutakursrisken avser företrädesvis US dollar, euro och engelska pund.

På skuldsidan är valutarisken mycket begränsad och är endast hänförlig till två enskilda återförsäkringskontrakt i euro respektive danska kronor.

Ränterisk

Placeringar i räntebärande värdepapper uppgår totalt till 768 (796) Mkr och består av andelar i svenska räntefonder. Då majoriteten av tillgångarna och försäkringstekniska avsättningar är räntekänsliga påverkas både tillgångar och skulder av en förändring av marknadsräntorna.

Känslighetsanalys ränterisk

Den nominella ränterisken i tillgångarna påverkar resultatet med cirka 18,5 (12,7) Mkr vid en procents förändring av den allmänna räntenivån. Den genomsnittliga durationen i placeringar i räntebärande tillgångar uppgår till 2,4 (1,6) år.

Fastighetsrisk

Exponeringen i direktägda fastigheter uppgår till totalt 100 (97,4) Mkr. Den mest betydande fastighetsrisken är att fastighetsvärdena minskar till följd av olika omvärldsförändringar. För Länsförsäkringar Jämtlands del är fastighetsrisken begränsad i och med att direktägda fastigheter endast utgör en mindre del av placeringstillgångarna samt att fastigheter uteslutande används i den egna rörelsen.

Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. För att begränsa motpartsrisken i placeringar i räntebärande värdepapper har fastställts den lägsta kreditvärdering en emittent ska ha. Dessutom begränsas om hur mycket som placeras hos olika emittenter. Dessa begränsningar styrs med utgångspunkt från riskberäkningar och kapitalkrav.

Motpartsrisken i avgiven återförsäkring är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med avtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsbolagen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som används. Minimikravet är att återförsäkringsgivare ska ha minst A-rating enligt Standard & Poor´s när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. I detta avseende är affär med lång avvecklingstid, affär som beräknas ha en längre avvecklingstid än fem år. Dessutom eftersträvas en spridning på ett flertal olika återförsäkrare.

Exponering externa skydd 2023 procentuell fördelning per ratingkategori

AA	50,17 %
A	45,43%
BBB	3,62%
Not rated*	0,78 %

* *Not rated* avser exponering mot länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar Jämtland har på balansdagen 226 (191) Mkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador och 0,1 (0,0) Mkr i depåer hos företag som avgivit återförsäkring. Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som är nedskrivna och inte heller någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna. Det finns inte några finansiella tillgångar som har ett nedskrivningsbehov eller som är oreglerade på balansdagen.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra åtaganden som är förenade med finansiella och försäkringstekniska skulder. För Länsförsäkringar Jämtland är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas in i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Länsförsäkringar Jämtlands strategi för att hantera likviditetsrisker syftar till att i största möjliga utsträckning matcha förväntade in- och utbetalningar med varandra. Vad avser försäkringsskulder (avsättningar) framgår den beräknade tiden för kassautflödet för skulderna av nedanstående tabell.

Försäkringsskulder och dess duration (Mkr)

Försäkringsgren	Sammanlagda försäkringstekniska avsättningar, f.e.r.	Duration år
Olycksfall- och sjukförsäkring	155,5	7,8
Hem, villa, fritidshus	134,1	0,8
Företag, lantbruk, fastighet	171,5	1,0
Motorfordon	121,8	0,6
Trafik	300,4	15,0
varav		
Skadelivräntor	200,9	19,4
Övrig trafikförsäkring	282,6	5,4
Mottagen återförsäkring	290,8	13,1
varav		
Skadelivräntor	42,2	17,9
Övrig mottagen återförsäkring	248,7	11,6
Totalt	1174,1	8,7

Moderbolagets likviditetsexponering med avseende på återstående löptider på finansiella tillgångar och skulder framgår av tabellen nedan.

Likviditetsexponering av tillgångar och skulder i moderbolaget (Mkr)

Tillgångar	På anmodan	<3 mån	3 mån-1 år	1-5 år	>5 år	Utan löptid	Summa
Kassa och bank	87,4						87,4
Byggnader						100	100
Aktier och andelar*						1011,4	1011,4
Obligationer och andra räntebärande värdepapper						768,5	768,5
Depåer			0,1				0,1
Fordringar avseende direkt försäkring		225,7					225,7
Fordringar återförsäkring		4,1					4,1
Övriga fordringar		66,7				4,5	71,2
	87,4	296,5	0,1		4,5	1 879,9	2 268,4

Skulder	På anmodan	<3 mån	3 mån-1 år	1-5 år	>5 år	Utan löptid	Summa
Försäkringstekniska avsättningar f.e.r.			255,9	171,5	746,7		1 174,1
Skulder avseende direkt försäkring		21,3					21,3
Övriga skulder		12,2	20,2				32,4
		33,5	276,1	171,5	746,7		1 227,8

* avser endast aktier och andelar som kan klassificeras som omsättningsbara

Operativa risker

Operativ risk avser risken för förlust till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Operativa risker finns i alla delar av bolagets verksamhet.

Regelefterlevnadsrisker är exempel på operativa risker, likaså legala risker samt olika typer av säkerhetsrisker. I många fall kan operativa risker hänföras till vad som ibland kallas den mänskliga faktorn.

Länsförsäkringar Jämtland arbetar med förebyggande operativa risker genom att systematiskt och regelbundet identifiera och analysera risker i bolagets affärskritiska processer samt i samband med beslut och förändringar. Inträffade incidenter rapporteras, analyseras och dokumenteras i syfte att säkerställa att incidenterna hanteras när de inträffar samt för att samla kunskap om verksamhetens risker och avhjälpa strukturella fel i processer och rutiner.

Operativa risker kan i många fall förebyggas med väl styrda arbetsprocesser, förebyggande säkerhetsarbete och intern kontroll. I andra fall krävs fördjupade analyser, handlingsplaner, utbildning eller övning beroende på riskens karaktär. Väl styrda arbetsprocesser och tydliga ramverk skapar goda förutsättningar för medarbetaren att veta inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Det ger även organisationen möjlighet att säkerställa en korrekt och aktuell informationshantering avseende konfidentialitet, tillgänglighet och riktighet.

Bolagets arbete med kontinuitetsplanering utgör ytterligare en viktig del i bolagets hantering av operativa risker såväl som i bolagets hållbarhetsarbete. Kontinuitetsarbetet innebär förutom att identifiera risker, sårbarheter och beroenden, att säkerställa funktionaliteten i kritiska verksamheter och resurser oaktat störningar i egen eller utlagd verksamhet. I den funktionaliteten ingår även krisplanering.

Bolagets funktioner för riskhantering, regelefterlevnad och internrevision har, som tidigare beskrivits, bland annat till uppgift att säkerställa att det finns effektiva processer för att identifiera, bedöma, övervaka och hantera operativa risker. På motsvarande sätt har funktionen för informationssäkerhet, såväl som bolagets dataskyddsombud, en viktig roll i att stödja bolagets hantering av operativa risker. Bolaget arbetar kontinuerligt med sina processer och en central del i processutvecklingen är att arbeta med ständiga förbättringar där både medarbetare och kunders synpunkter tas tillvara.

Affärsrisker

Affärsrisker omfattar risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och negativa rykten om bolaget, liksom en oväntad nedgång i intäkter från exempelvis volymminskningar. Affärsrisker hanteras på styrelse- och ledningsnivå genom analyser och beslut inför strategiska vägval om inriktningen av verksamheten i samband med årliga affärsplaneringsprocessen. Som ett komplement till affärsplanen genomförs årligen även en egen risk och solvensanalys i syfte att utvärdera bolagets framtida risker, kapital- och likviditetsbehov vid mindre gynnsamma (stressade) prognoser av affärsplanen. De specifika affärsrisker som vid var tid bedöms som viktigast följs fortlöpande upp på ledningsnivå.

Hållbarhetsrisker

Hållbarhetsrelaterade risker är också andra typer av risker som bolaget är exponerade mot. Arbetet med hållbarhet har varit grunden i bolagets affärsidé redan sedan start. Hållbarhetsrisker finns inom alla delar av Bolagets verksamhet och omfattar till exempel miljö- och klimatrelaterade risker, sociala och personalrelaterade risker, korruptionsrisker och risker inom mänskliga rättigheter. Väsentliga hållbarhetsrisker hanteras löpande och är bland annat en del i det systematiska riskhanteringsarbetet och bolagets arbete med risk- och solvensbedömning. Bolagets ambition är att fokusera på hållbarhetsrelaterade risker och möjligheter som är viktigast för bolagets intressenter och där vi samtidigt har en stor möjlighet att påverka genom vår verksamhet.

Framväxande risker

Framväxande risker är nya eller förändrade risker vars potentiella påverkan på verksamheten ännu inte är kända eller svåra att bedöma. De händer sällan och när de händer kan de få stora konsekvenser. Exempel på framväxande risker är teknologiska förändringar som artificiell intelligens eller klimatrisker samt social och politisk instabilitet. Det är således viktigt att bolaget följer utvecklingen av dessa risker för att kunna hantera negativa effekter när de uppkommer.

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer Länsförsäkringar Jämtland livförsäkringar och bankprodukter till kunderna för Länsförsäkringar Livs respektive Länsförsäkringar Banks räkning och som ersättning för detta erhålls en provision.

I avtalet med Länsförsäkringar Bank regleras hur provisionersättning beräknas i den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår att Länsförsäkringar Jämtland ska stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som förmedlats till Länsförsäkringar Bank, vilka dras av från den erhållna provisionen.

Övriga risker är risken för förluster till följd av risker som ökar med tiden, framväxande risker, till exempel som till följd av samhällsförändringar. Övriga risker har lyfts fram i riskkartan för att tydliggöra vikten av dessa risker och att dessa risker även tas hänsyn till på en övergripande nivå i bolaget

Noter till resultat- och balansräkning

Om inget annat anges avser uppgifter i not både koncern- och moderbolag. Belopp om inte annat anges är i tkr.

NOT 3 Premieinkomst

	2023	2022
Direkt försäkring i Sverige	584 151	556 744
Mottagen återförsäkring	29 525	34 445
Premieinkomst	613 676	591 189

NOT 4 Kapitalavkastning överförd från kapitalförvaltningen

	2023	2022
Överförd kapitalavkastning till skadeförsäkringsrörelsen	28 732	11 300
Räntesats %	3,57/2,57/2,52	0,76/1,58/1,53
Överförd kapitalavkastning till skadelivränterörelsen	21 169	-19 972

NOT 5 Utbetalda försäkringsersättningar

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrarens andel		Försäkrings ersättningar f.e.r.	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Utbetalda försäkringsersättningar	-416 713	-326 519	51 105	7 163	-365 608	-319 356
Driftkostnader för skadereglering	-55 258	-52 044	-	-	-55 258	-52 044
Utbetalda försäkringsersättningar	-471 971	-378 563	51 105	7 163	-420 866	-371 400

NOT 6 Driftkostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Totala driftkostnader före funktionsindelning				
Personalkostnader	-159 127	-142 032	-159 127	-142 032
Lokalkostnader	-4 538	-5 608	-4 538	-5 608
Avskrivningar	-6 279	-5 773	-6 279	-7 517
Övriga kostnader	-104 027	-90 371	-104 027	-90 371
Omkostnadsbidrag	69 641	59 150	69 641	59 150
Summa totala driftkostnader	-204 330	-184 634	-204 330	-186 378
Avgår:				
Skaderegleringskostnader	50 919	45 617	50 919	45 617
Resultat av förmedlad affär	-351	11 247	-351	11 247
Kapitalförvaltningens kostnader	3 000	3 000	3 000	3 000
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	4 744	2 923	4 744	2 923
Återstående driftkostnader	-146 018	-121 847	-146 018	-123 591
Funktionsindelade driftkostnader				
Anskaffningskostnader	-80 165	-70 072	-80 165	-70 072
Årets förändring av förutbetalda				
Anskaffningskostnader	4 744	2 923	4 744	2 923
Administrationskostnader	-70 597	-54 698	-70 597	-56 442
Summa driftkostnader	-146 018	-121 847	-146 018	-123 591
<i>Öhrlings PricewaterhouseCooper AB</i>				
Revisionsuppdrag	-663	-610	-663	-566
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	-	-	-	-
Skatterådgivning	-	-	-	-
Övriga uppdrag	-	-	-	-
Summa	-663	-610	-663	-566

Med revisionsuppdrag avses granskning av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning, övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 7 Övriga tekniska kostnader

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen. Regeringen fastställer TFF:s stadgar.

En av föreningens huvuduppgifter är att reglera trafikskador som orsakats av okända, oförsäkrade och utländska fordon. Andra huvuduppgifter är att ta ut en lagstadgad avgift (trafikförsäkringsavgift) av ägare till oförsäkrade fordon samt att delta i det internationella trafikförsäkringsarbetet (Gröna Kortsamarbetet och vissa andra funktioner). TFF har också till uppgift att hantera vissa försäkringsfrågor gällande motorfordon inom det frivilliga branschsamarbetet i Sverige (Bilförsäkringskommittén). TFF svarar även för administrationen av Trafikskadenämnden.

TFF:s egna intäkter utgörs främst av betalda trafikförsäkringsavgifter och finansiella intäkter. Driftkostnaderna och skadekostnaderna överstiger regelmässigt intäkterna och det uppkommer årligen ett nettounderskott i TFF:s verksamhet. Av regler i trafikskadelagen följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera detta nettounderskott. Underskottet fördelas mellan medlemsbolagen på basis av bolagens premievolymer för trafikförsäkring

genom en årlig avräkning som fastställs av TFF:s stämma. Nettounderskottet redovisas i enlighet med en branschgemensam rekommendation.

Länsförsäkringsbolagens totala andel av TFF:s underskott utgör 35,7 procent och bygger på under 2023 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringars andel fördelas sedan mellan länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar AB med hjälp av samma premienyckel, dvs. under 2022 intjänade premier för direkttecknade trafikförsäkringar. Länsförsäkringar Jämtlands andel av länsförsäkringsgruppens andel utgör 2,26 %. Totalt uppgår prognosticerad avräkning 2023 för Länsförsäkringar Jämtland till -2 683 tkr.

Premier och Trafikförsäkringsavgifter	Skadeutbetalningar efter självrisk	Kapitalavkastning	Summa TFF 2023 (Övrig skuld)	Slutavräkning 2022	Resultaträkning
3 495	-6 827	649	-2 683	909	-1 775

NOT 8 Kapitalavkastning, intäkter

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Utdelningar på aktier och andelar				
Utdelningar på aktier och andelar	11 807	13 336	29 378	55 295
Summa utdelningar på aktier och andelar	11 807	13 336	29 378	55 295
Ränteintäkter m.m.				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	3 104	997	3 104	997
Övriga ränteintäkter m.m.	265	195	4 032	4 045
Summa ränteintäkter m.m.	3 369	1 192	7 136	5 042
Realisationsvinster				
Obligationer	6 949	207	6 949	207
Aktier och andelar	49 678	30 280	49 678	30 280
Summa realisationsvinster	56 627	30 487	56 627	30 487
Summa kapitalavkastning, intäkter	71 803	45 015	93 141	90 824

NOT 9 Kapitalavkastning, kostnader

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Räntekostnader m.m.				
Kapitalförvaltningskostnader	-3 780	-4 190	-3 780	-4 190
Summa räntekostnader m.m.	-3 780	-4 190	-3 780	-4 190
Summa kapitalavkastning, kostnader	-3 780	-4 190	-3 780	-4 190

NOT 10 Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar

Koncernen	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
	2023	2022	2023	2022
Aktier och andelar	115 978	136 654	-47 887	-185 757
Andelar av resultat i intresseföretag	51 415	47 875	-	-
Räntebärande värdepapper	-	-	-	-32 825
Summa	167 393	184 529	-47 887	-218 582
Moderbolaget				
Aktier och andelar	-	-	-	-182 058
Aktier och andelar i intresseföretag	132 315	140 731	-47 367	-
Räntebärande värdepapper	-	-	-	-32 825
Summa	132 315	140 731	-47 367	-214 883

NOT 11 Provisionsintäkter och provisionskostnader

	2023	2022
Provisionsintäkter bank	55 634	40 995
Provisionskostnader bank	-54 931	-50 193
Provisionsintäkter liv	8 501	7 193
Provisionskostnader liv	-8 853	-7 242
Extern skaderegleringsaffär intäkter	0	6 773
Extern skaderegleringsaffär kostnader	0	-8 773
Summa övriga intäkter och kostnader	351	-11 247

NOT 12 Immateriella tillgångar

	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde	14 761	14 761
Årets förvärv	-	-
Utgående anskaffningsvärde	14 761	14 761
Ingående avskrivningar	-8 969	-8 142
Årets avskrivningar	- 827	- 827
Utgående avskrivningar	-9 796	-8 969
Utgående balans	4 965	5 792

Immateriella tillgångar består av kostnader för utveckling av försäkringsprogrammet EttSAK. Tillgångarna skrivs av på 10 år utifrån beräknad intjänandegrad.

NOT 13 Byggnader och mark

	Koncernen			Moderbolaget		
	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	Totalt	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	Totalt
Antal	1	1	2	1	1	2
Areal kvm	2 208	350	2 558	2 208	350	2 558
Anskaffningsvärde	94 029	2 209	96 238	94 029	2 209	96 238
Marknadsvärde	78 000	22 000	100 000	78 000	22 000	100 000
Bokfört värde	78 000	22 000	100 000	78 000	22 000	100 000
Bokfört värde per kvm kr	35 326	62 857	98 183	35 326	62 857	98 183
Ytvakansgrad %	-	-	-	-	-	-
Direktavkastning %	-	-	-	-	-	-
Taxeringsvärde, tkr	27 968	9 500		27 968	9 500	

Geografisk fördelning

Rörelsefastigheten ligger i centrala Östersund och förvaltningsfastigheten ligger i Åre.

Värderingsmetod

Rörelsefastigheten Borgens 7 och förvaltningsfastigheten har värderats till verkligt värde av extern värderingspart enligt ortsprismetoden.

	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	97 636	97 636	97 636	97 636
Pågående nyanläggning	-1 398	0	-1 398	0
Utgående balans	96 238	97 636	96 238	97 636
Ackumulerade värdejusteringar verkligt värde				
Vid årets början	-266	3 477	-266	-22 089
Årets värdejustering	4 028	-3 743	4 028	21 823
Utgående balans	3 762	-266	3 762	-266
Redovisat värde vid årets slut	100 000	97 370	100 000	97 370

Andel av fastigheterna som används i den egna verksamheten

Länsförsäkringar Jämtland utnyttjar som huvudkontor hela fastigheten Borgens 7, totalt 2 208 kvm. Förvaltningsfastigheten Mörviken 1:71 i Åre, totalt 350 kvm, används som konferens- och personalstuga.

NOT 14 Placeringar i koncern- och intresseföretag

Koncern/intresseföretag	Ägarandel Antal aktier	%	Anskaffnings-värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Totalt eget kapital
Koncernen						
<i>Aktier</i>						
Länsförsäkringar AB	262 248	2,52	206 813	855 269	855 269	36 198 000
Summa aktier och andelar i intresseföretag			206 813	855 269	855 269	36 198 000
Moderbolaget						
<i>Aktier</i>						
Länsförsäkringar AB	262 248	2,52	206 813	855 269	855 269	36 198 000
Logen 6 Fastighets AB, 556763-5163	1 000	100	100	100	102	102
LF Jämtland Fastigheter AB, 556660-2537	1 000	100	100	4 102	637 871	65 349
Summa aktier i koncern- och intresseföretag			207 013	859 471	1 493 241	35 263 451

Samarbetet inom Länsförsäkringsgruppen och för gruppen gemensamma styringsfrågor regleras i ett antal strategi- och styrdokument. Ett av dessa styrdokument är det s.k. konsortialavtalet där länsförsäkringsbolagen gemensamt kallas för konsortiet. Konsortialavtalet reglerar dels samarbetet mellan länsförsäkringsbolagen, dels länsförsäkringsbolagens ägande av Länsförsäkringar AB.

I likhet med övriga länsförsäkringsbolag är Länsförsäkringar Jämtland representerat i konsortiet av bolagets styrelseordförande och vd. Genom konsortiet har Länsförsäkringar Jämtland inflytande över väsentliga beslut som rör Länsförsäkringar AB:s finansiella och operativa strategier och har därmed ett betydande inflytande över Länsförsäkringar AB.

Aktier och andelar i koncern- och intresseföretag	Koncernen		Moderbolaget	
	2023	2022	2023	2022
Redovisat värde vid årets ingång	828 221	837 678	1 527 094	845 958
Förvärv av intresseföretag				
Förändrad redovisningsprincip		-13 535		681 136
<i>Värdeförändring av verkligt värde*</i>			-31 030	
Andel i årets resultat	51 415	47 876		
Andel i övrigt totalt resultat	-3 973	260		
Andra förändringar i intresseföretagets egna kapital	-17 571	-44 058		
Avyttring av intresseföretag	-2 823		-2 823	
Summa aktier och andelar i intresseföretag	855 269	828 221	1 493 241	1 527 094

Finansiell information i sammandrag av koncernens intresseföretag (Mkr)	Länsförsäkringar AB*		Länsförsäkringar i Norr Holding AB	
	2023	2022	2023	2022
Tillgångar	731 483	686 180	-	10 884
Skulder	695 285	651 205	-	233
Eget kapital	36 198	34 976	-	10 651
<i>Varau primärkapital</i>	2 200	2 200		
Periodens resultat	2 195	1 964	-	-389
Periodens övriga totalresultat	-123	-16		
Redovisat direkt i eget kapital	-151	-70		
Erhållen Utdelning från intresseföretag	-698	-1 751		

*Inom not 1 framgår detaljer gällande retroaktiv omräkning till följd av ändrade redovisningsprinciper

NOT 15 Aktier och andelar

	Antal	Anskaffnings- värde	Verkligt /bokfört värde
Koncernen 2023			
Ej noterade aktier			
<i>Näringsbetingade aktier</i>			
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	40	1 497
Länshem AB	186	1000	474
Humlegården Fastigheter AB	17 511	159 192	591 224
Lansa Fastigheter AB	23 679	267 676	299 539
Hällefors Tierp Skogar AB	2 590	86 431	198 262
<i>Övriga onoterade aktier och andelar</i>			
Kreditgarantiföreningen Jämtland	2 000	205	205
Summa ej noterade aktier		514 544	1 091 201
Noterade andelar i aktiefonder			
LF Sverigefond	56 486	43 643	155 377
SHB Europa Selektiv	265 121	55 430	103 377
SHB Amerikafond	164 151	78 932	318 411
SHB Tillväxtmarknadsfond	188 670	41 475	73 567
SHB Amerika Småbolag	91 020	65 901	123 764
SHB Global Index	229 818	52 475	106 569
SHB Microcap Sverige	145 518	15 000	27 768
SHB Sverige småbolag	0	0	0
SHB Hälsovård Tema	145 374	53 995	58 727
SHB Hållbar Energi	132 585	55 731	43 882
Summa noterade andelar		462 582	1 011 442
Ej noterade andelar			
Destination Åre		24	24
BRF KV New York		21 542	19 932
Summa ej noterade andelar		21 566	19 956
Summa aktier och andelar		998 692	2 122 596
Moderbolaget 2023			
Summa enligt ovan i koncern		998 692	2 122 596
-avgår Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB, Hällefors Tierp Skogar AB, Brf Kv New York		-531 841	-1 108 978
Summa aktier och andelar		463 851	1 013 619

	Antal	Anskaffnings- värde	Verkligt /bokfört värde
Koncernen 2022			
Ej noterade aktier			
<i>Näringsbetingade aktier</i>			
Länsförsäkringar Mäklarservice AB	200	40	1089
Länshem AB	186	1 000	580
Humlegården Fastigheter AB	17 511	159 192	629 783
Lansa Fastigheter AB	18 483	200 019	252 921
Hällefors Tierp Skogar AB	2 590	86 431	186 550
<i>Övriga onoterade aktier och andelar</i>			
Kreditgarantiföreningen Jämtland	2 000	205	205
Summa ej noterade aktier		446 887	1071 128
Noterade andelar i aktiefonder			
LF Sverigefond	56 486	43 643	133 607
SHB Europa Selektiv	292 660	60 537	99 194
SHB Amerikafond	175 043	81 711	276 107
SHB Tillväxtmarknadsfond	259 507	56 557	95 710
SHB Amerika Småbolag	97 552	70 079	119 123
SHB Global Index	248 269	56 529	97 414
SHB Microcap Sverige	145 518	15 000	32 080
SHB Sverige småbolag	11 457	16 334	24 322
SHB Hälsovård Tema	148 936	55 270	58 692
SHB Hållbar Energi	131 327	55 254	50 984
Summa noterade andelar		510 914	987 233
Ej noterade andelar			
Destination Åre		24	24
Brf Kv New York		21 542	19 873
Summa ej noterade andelar		21 566	19 897
Summa aktier och andelar		979 367	2 078 317
Moderbolaget 2022			
Summa enligt ovan i koncern		979 367	2 078 317
-avgår Humlegården Fastigheter AB, Lansa Fastigheter AB, Hällefors Tierp Skogar AB		-467 184	-1 089 207
Summa aktier och andelar		512 183	989 110

NOT 16 Obligationer och andra räntebärande värdepapper

Koncern och moderbolag	Anskaffningsvärde 2023	Verkligt värde 2023	Anskaffningsvärde 2022	Verkligt värde 2022
Onoterade obligationer och andra räntebärande värdepapper				
SHB Företagsobligationsfond	250 340	261 394	194 546	191 405
SHB Företagsobligationsfond Cri	110 738	115 061	202 028	199 263
SHB Ränteavkastning	302 144	308 212	214 485	206 355
SHB Inst korträntefond	79 939	83 860	197 839	198 707
Summa obligationer och andra räntebärande värdepapper	743 161	768 527	808 898	795 730

NOT 17 Fordringar avseende direkt försäkring

	2023	2022
Fordringar hos försäkringstagare	202 097	188 777
Fordringar hos försäkringsföretag	23 567	23 097
Summa fordringar avseende direkt försäkring	225 664	211 874

NOT 18 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin				
	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
KONCERNEN 2023					
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	2 122 596		2 122 596	2 122 596	998 692
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 526		768 526	768 527	743 161
Övriga finansiella placeringstillgångar	101		101	101	101
	2 891 224		2 891 224	2 891 224	1 741 954
	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	30 159	30 159	30 159	

MODERBOLAGET 2023	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar i intresseföretag	1 493 241		1 493 241	1 493 241	206 813
Aktier och andelar	1 013 619		1 013 619	1 013 619	463 851
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 527		768 527	768 527	743 161
Övriga finansiella placeringstillgångar	101		101	101	101
Summa	3 275 488		3 275 488	3 275 488	1 413 926

	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	30 149	30 149	30 149	

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin				

KONCERNEN 2022	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar	2 078 317		2 078 317	2 078 317	979 367
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730		795 730	795 730	808 898
Övriga finansiella placeringstillgångar	45		45	45	45
Summa	2 874 092		2 874 092	2 874 092	1 788 310

	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	87 083	87 083	87 083	

MODERBOLAGET 2022	Innehav för handelsändamål	Lånefordringar	Summa redovisat värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde
<i>Finansiella tillgångar</i>					
Aktier och andelar i intresseföretag	841 756		841 756	1 527 094	214 770
Aktier och andelar	989 110		989 110	989 110	512 183
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730		795 730	795 730	808 898
Övriga finansiella placeringstillgångar	45		45	45	45
Summa	2 626 641		2 626 641	3 311 979	1 535 896

	Innehav för handelsändamål	Övriga skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde	
<i>Finansiella skulder</i>					
Övriga skulder	-	59 640	59 640	59 640	

I nedanstående tabeller lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelning av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

I not 1, Redovisningsprinciper återfinns beskrivningar om hur verkligt värde bestäms avseende tillgångar och skulder

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument

Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1

Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden

tkr	(Nivå 1)	(Nivå 2)	(Nivå 3)	Summa
Koncernen 2023-12-31				
Aktier och andelar	1 011 443	-	1 966 423	2 977 866
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 527			768 527
Övriga tillgångar	101			101
Summa	1 780 071	-	1 966 423	3 746 494
Koncernen 2022-12-31				
Aktier och andelar	987 236	-	1 919 302	2 906 538
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730			795 730
Övriga tillgångar	45			45
Summa	1 783 011	-	1 919 302	3 702 313
Moderbolag 2023-12-31				
Aktier och andelar	1 011 443		1 495 417	2 506 860
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 527			768 527
Övriga tillgångar	101			101
Summa	1 780 071		1 495 417	3 275 488
Moderbolag 2022-12-31				
Aktier och andelar	987 236		1 528 968	2 516 204
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	795 730			795 730
Övriga tillgångar	45			45
Summa	1 783 011		1 528 968	3 311 979

Förändringar i värderingstekniker baserade på icke observerbara marknadsdata (Nivå 3)

	Ingående balans	Realiserade och orealiserade vinster (+) eller förluster (-) i resultaträkningen	Köp och försäljning	Flytt till (+) och från (-) nivå 3	Utgående balans	Nettoförändringar i orealiserade vinster (+) eller förluster (-) relaterade till instrument som innehas på balansdagen
Tillgångar						
Aktier och andelar	1 919 302	-20 839	67 960		1 966 423	

Länsförsäkringar Jämtland har kategoriserat onoterade aktieinnehav samt andra tillgångar utan observerbara marknadsdata som nivå 3-tillgångar. Princip för värdering av innehav i Länsförsäkringar AB se not 1. Övriga tillgångar i nivå 3 är värderade till substansvärde alternativt anskaffningsvärde. Enligt IFRS ska en känslighetsanalys presenteras med hjälp av en alternativ värdering av dessa tillgångar.

Ur ett värderingstekniskt perspektiv har Länsförsäkringar Jämtland inte erhållit tillräckligt med information för att kunna göra en alternativ värdering. Länsförsäkringar Jämtland har därför valt att inte presentera någon alternativ värdering av dessa tillgångar.

NOT 19 Materiella tillgångar

	Koncern		Moderbolag	
	2023	2022	2023	2022
Ingående anskaffningsvärde för maskiner & kontorsinventarier	66 456	65 570	66 456	65 570
Årets inköp	6 142	2 558	6 142	2 558
Försäljning/utrangering	-3 569	-1 672	-3 569	-1 672
Utgående anskaffningsvärde	69 029	66 456	69 029	66 456
Ingående avskrivningar	-53 983	-49 950	-53 983	-49 950
Årets avskrivningar	-5 452	-4 947	-5 452	-4 947
Försäljning/utrangering	1 745	914	1 745	914
Utgående avskrivningar	-57 690	-53 983	-57 690	-53 983
Planenligt restvärde	11 339	12 473	11 339	12 473
Varulager	77	175	77	175
Summa	11 416	12 648	11 416	12 648

Byggnadsinventarier skrivs planmässigt av på 10 år och Maskiner och inventarier skrivs planmässigt av på 3-5 år beroende på typ av tillgång. Varulager värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet.

NOT 20 Förutbetalda anskaffningskostnader

	2023	2022
Årets ingående avsättning	31 451	28 528
Årets förändring	4 743	2 923
Årets utgående avsättning	36 194	31 451

Anskaffningskostnaderna periodiseras utifrån premiernas intjäningstakt.

NOT 21 Eget kapital

Koncernen	Bundet kapital		Fritt eget kapital		Totalt
	Bundna reserver *		Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående eget kapital 2022-01-01	406 194	1 802 125	385 912		2 594 231
Disposition av 2021 års resultat	-	385 912	-385 912		-
Förskjutning mellan fritt och bundet kapital	-4 477	4 477			
Vinstdisposition avsättning till samhällsfond	-	-1 000	-		-1 000
Förändrad redovisningsprincip intresseföretag		792			792
Årets resultat				-1 226	-1 226
Årets totalresultat	-	260			260
Utgående eget kapital 2022-12-31	401 717	2 192 566	-1 226		2 593 057
Omräknat eget kapital ny redovisningsprincip		-13 535			-13 535
Ny Utgående balans eget kapital 2022-12-31	401 717	2 179 031	-1 226		2 579 522
Ingående eget kapital 2023-01-01	401 717	2 179 031	-1 226		2 579 522
Disposition av 2022 års resultat	-	-1 226	1 226		-
Förändrad redovisningsprincip intresseföretag		-867			-867
Förändrad redovisningsprincip förvaltningsfastighet		4 078			4 078
Vinstdisposition avsättning till samhällsfond	-	-1 000	-		-1 000
Årets resultat				141 263	141 263
Årets totalresultat	-	-3 105			-3 105
Utgående eget kapital 2023-12-31	401 717	2 176 911	141 263		2 719 891

* I Bundna reserver ingår eget kapitaldelen av obeskattade reserver

Moderbolaget

Bundet eget kapital

Reservfond

Syftet med reservfonden är att spara en del av nettovinsten, som inte går åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt eget kapital

Balanserade vinstmedel

Utgörs av föregående års fria egna kapital efter en eventuell reservfondsavsättning. Utgör tillsammans med årets resultat summa fritt eget kapital

Ytterligare information om det egna kapitalet finns i Rapport över förändring i eget kapital.

NOT 22 Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

	Avsättning för ej intjänade premier		Avsättning för kvardröjande risker		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Ingående balans	255 821	243 104	-	-	255 821	243 104
Årets förändring	13 684	12 717	-	-	13 684	12 717
Utgående balans	269 505	255 821	-	-	269 505	255 821

NOT 23 Avsättning för oreglerade skador

	2023			2022		
	Brutto	Åf andel	Netto	Brutto	Åf andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	611 870	-90 913	520 957	606 918	-93 559	513 359
Inträffade med ej rapporterade skador (IBNR)	453 452	-100 462	352 990	499 788	-128 957	370 831
Avsättning för skaderegleringskostnad	41 149	0	41 149	37 983	0	37 983
Ingående balans	1 106 471	-191 375	915 096	1 144 689	-222 516	922 173
Redovisat i resultaträkning						
Förväntad kostnad för skador som inträffat innevarande period	505 493	-85 549	419 944	380 194	-13 522	366 672
Utbetalt och överfört till försäkringsskulder	-412 325	51 106	-361 219	-326 519	7 163	-319 356
Förändring förväntad kostnad för skador som inträffat tidigare år	-68 347	-582	-68 929	-95 059	37 500	-57 559
Förändring avsättning skaderegleringskostnad	-331	0	-331	3 166	0	3 166
Årets förändring	24 490	-35 025	-10 535	-38 218	31 141	-7 077
Utgående balans	1 130 961	-226 400	904 561	1 106 471	-191 375	915 096
Utgående balans består av:						
Inträffade och rapporterade skador	697 015	-132 174	564 841	611 870	-90 913	520 957
Inträffade men ej rapporterade skador	393 128	-94 226	298 902	453 452	-100 462	352 990
Avsättning för skaderegleringskostnad	40 818	0	40 818	41 149	0	41 149
Utgående balans	1 130 961	-226 400	904 561	1 106 471	-191 375	915 096

NOT 24 För försäkringstekniska avsättningar registerförda tillgångar

	2023	2022
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	269 505	255 821
Oreglerade skador	1 130 961	1 106 470
Återbäring	8 791	103 647
Återförsäkrarens andel av oreglerade skador	-226 400	-191 375
Utgående balans	1 182 857	1 274 563
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 526	795 730
Fordringar avseende direkt försäkring	148 642	138 007
Likvida medel och depåer	87 541	119 726
Fastigheter	178 148	221 100
Utgående balans	1 182 857	1 274 563

NOT 25 Skatt

	Koncern		Moderbolag	
	2023	2022	2023	2022
Redovisad skatt i resultaträkningen	221		221	
Periodens skattekostnad	0	-18 214	0	-18 214
Uppskjuten skatt avseende temporära skillnader	-42 407	83 240	-42 407	82 828
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	-	-	-	-
Total redovisad skattekostnad	-42 186	65 026	-42 186	64 614
Avstämning av årets skattekostnad				
Redovisat resultat före skatt	183 449	-65 460	170 229	-198 109
Skatt enligt gällande skattesats 20,6 %	-37 790	13 485	-35 067	40 810
Skatteeffekt av:				
– ej avdragsgilla kostnader	-12 159	-1 822	-12 159	-1 831
– ej skattepliktiga intäkter	9 771	37 655	7 047	9 924
– ej bokförda avdragsgilla kostnader	1 055	34	1 055	34
– ej beskattningsbara intäkter	-	-	-	-
– skatt hänförlig till tidigare år	1 239	18 678	1 239	18 681
– skatt på avsättning periodiseringsfond	-56	-	-56	-
– schablonbeskattning delägare aktiefonder	-1 469	-1 587	-1 469	-1 587
– schablonbeskattning säkerhetsreserv	-2 777	-1 417	-2 777	-1 417
– Redovisad skattekostnad	-42 186	65 026	-42 186	64 614
– Redovisad effektiv skatt	23,0 %	99,3 %	24,8%	32,6%
Uppskjuten skatt på ej bokförda skattemässiga avskrivningar fastigheter				
Ingående avsättning	1 049	1 015	1 049	1 015
Årets förändring	396	34	396	34
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Utgående avsättning	1 445	1 049	1 445	1 049
Uppskjuten skatt på orealiserade vinster				
Ingående avsättning	82 795	166 069	78 717	161 579
Årets förändring	37 933	-83 274	42 011	-82 862
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Ändrad princip för beskattning av intressebolag	-	-	-	-
Utgående avsättning	120 728	82 795	120 728	78 717
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver				
Ingående avsättning	101 782	101 782	-	-
Årets förändring	-	-	-	-
Effekt av ändrad skattesats	-	-	-	-
Utgående avsättning	101 782	101 782	-	-
Uppskjutna skatteskulder totalt	223 955	185 626	122 173	79 766

NOT 26 Personal, löner och ersättningar

	2023	2022
Medelantal anställda		
Kvinnor	83	78
Män	66	60
Totalt	149	138
Medelantal styrelsen		
Kvinnor	5	5
Män	3	3
Totalt	8	8
Könsfördelning i bolagsledningen		
Styrelsen kvinnor		
Ledningen kvinnor	63 %	63 %
	62 %	44 %
Löner, ersättningar och sociala kostnader har utgått enligt följande		
Styrelse, vd	5 263	4 559
Sociala avgifter	2 809	6 887
- varav pensionskostnader	1 004	4 436
Tjänstemän	81 054	75 153
Sociala kostnader	49 925	42 061
- varav pensionskostnader	17 602	13 134

Pensioner

Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/SPP samt Länsförsäkringar Liv.

Ersättningspolicy

Länsförsäkringar Jämtlands ersättningspolicy har fastställts av bolagets styrelse 2023. Två styrelseledamöter ansvarar för beredning av väsentliga ersättningsbeslut samt beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy. Övriga uppgifter regleras i styrelsens arbetsordning.

Ersättningsmodell och kriterier för ersättningar

Utgångspunkten för ersättningsmodellen är att den ska bidra till att skapa goda förutsättningar för Länsförsäkringar Jämtland att på ett tillfredsställande sätt utföra sitt uppdrag från ägarna.

Ersättningsmodellen ska stimulera till goda prestationer och bidra till att göra bolaget till en attraktiv arbetsgivare som kan konkurrera om rätt kompetens på marknaden. Ersättningsmodellen ska vara förenlig med och främja en sund och effektiv riskhantering och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka bolagets långsiktiga intressen.

Basen i ersättningsmodellen ska utgöras av fast ersättning. Den fasta ersättningen ska vara på rätt nivå för att attrahera och behålla rätt kompetens och ska sättas individuellt på en nivå med en tydlig koppling till anställdas arbete och prestation.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut.

Arbetstagarrepresentanter erhåller inte styrelsearvode. Ersättning till vd fastställs av styrelsens ordförande på styrelsens uppdrag. Ersättning till övriga ledande befattningshavare beslutas av vd utifrån mandat från

ersättningsutskottet. Ersättning till vd utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pensionskostnad. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån.

Pension för vd är avgiftsbestämd, pensionspremien uppgår till 35 procent av pensionsgrundande lön. Pensionsåldern för vd är 65 år med möjlighet att välja att gå i förtida pension vid 63 års ålder. Pensionsåtagandet har täckts genom försäkringsavtal. I händelse av Länsförsäkringar Jämtlands uppsägning av vd är uppsägningstiden tolv månader.

Löner, ersättningar och förmåner under 2023

(Kr)	Årsarvode	Dagarvode	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Övrig ersättning
<i>Styrelsens ordförande:</i>					
Mattsson Karin ¹	306 000	296 333	3 758		520
<i>Övriga styrelseledamöter:</i>					
Elgendahl, Bengt-Eric	132 667	91 200			2 036
Eriksson W Ulf	43 333	11 400			4 812
Lundholm, Martina	121 500	45 600	3 445		720
Norrman Susanne	132 667	68 400	3 758		635
Simonsson, Marie ²	199 000	123 800	3 758		11 372
Tillman Linda	132 667	49 400	3 758		702
Berggren Fredrik	132 667	53 200	3 758		7 270
Johansson Bo	89 333	57 000	1 253		7 025
<i>Verkställande direktör</i>					
Eriksson Tomas, frånträde 230630	1 822 430		95 653	524 094	
Rådström Lars, tillträde 230501	1 319 680		74 342	480 335	
Andra ledande befattningshavare	8 934 074		163 764	2 382 204	11 344
SUMMA	13 366 018	796 333	357 247	3 386 633	46 436

¹ Ordförande i finansutskott och ersättningsutskott

² Vice ordförande i styrelsen och, ordförande i risk- och revisionsutskott

Med andra ledande befattningshavare avses de åtta personer som utöver vd utgör företagsledning. Ersättning till andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pensionskostnad. Andra ledande befattningshavare har inte någon rörlig ersättning från och med 2014. Övriga förmåner innefattar ränteförmån, bilförmån, parkeringsförmån samt kostförmån. Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän tryggas genom försäkringsavtal i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK)/SPP samt Länsförsäkringar Liv. I övriga ersättningar ingår skattepliktiga ersättningar.

NOT 27 Närstående

Närstående relationer

Moderbolaget har en närstående relation med sina koncern- och intresseföretag, se not 14. Sammanställning över närstående transaktioner (tkr).

Koncern

<i>Intresseföretag</i>	År	Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Länsförsäkringar AB	2023	2 846	56 776	24 346	4 958
Länsförsäkringar AB	2022	8 577	47 326	23 386	4 148
LF Norr Holding	2023	-	-	-	-
LF Norr Holding	2022	-	-	-	-

Moderbolag

<i>Intresseföretag</i>	År	Försäljning av varor och tjänster till närstående	Inköp av varor och tjänster från närstående	Fordran på närstående per 31 december	Skuld till närstående per 31 december
Länsförsäkringar AB	2023	2 846	56 776	24 346	4 958
Länsförsäkringar AB	2022	8 577	47 326	23 386	4 148
LF Norr Holding	2023	-	-	-	-
LF Norr Holding	2022	-	-	-	-
<i>Dotterbolag</i>					
Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB	2023	-	332	475 171	3 187
Länsförsäkringar Jämtland Fastigheter AB	2022	-	277	380 601	3 417
Logen 6 Fastighets AB	2023	-	-	-	-
Logen 6 Fastighets AB	2022	-	-	-	-

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Länsförsäkringar AB har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom länsförsäkringsgruppen.

Transaktioner av löpande karaktär är varor och tjänster som tillhandahålls gentemot länsförsäkringsbolagen avseende utförandet av utvecklingsprojekt och service. Transaktioner av denna karaktär ska följa fastställda rutiner enligt nedan.

Prissättning

Prissättningen för Länsförsäkringar AB-koncernens serviceverksamhet baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnader till länsförsäkringsbolagen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Beredning och beslut

Företagsledningen inom Länsförsäkringar AB bereder tillsammans med ett serviceråd, med representanter från länsförsäkringsbolagen, servicenivå och prislista för försäljning av varor och tjänster till närliggande bolag. Med utgångspunkt från denna beredning tar styrelsen för Länsförsäkringar AB beslut om servicenivå och prislista gentemot länsförsäkringsbolagen.

Närståendetransaktioner med Länsförsäkringar AB-koncernen

Länsförsäkringar AB ägs till 100 procent av de 23 länsförsäkringsbolagen och 15 socken- och häradsbolag. En stor del av Länsförsäkringar AB-koncernens kundkontakt sker genom länsförsäkringsbolagen. I provisionsöverenskommelser mellan parterna regleras ersättning för förmedling av Länsförsäkringar AB-koncernens försäkringsprodukter. Provisioner utgår även till länsförsäkringsbolagen för arbetet med Länsförsäkringar Banks, Länsförsäkringar Hypoteks och Länsförsäkringar Fondförvaltnings kundrelaterade frågor. Uppdraget och ersättning regleras i samarbetsavtal mellan parterna. Denna lösning skapar en unik lokal närvaro och marknadskänedom.

Länsförsäkringar AB-koncernen hanterar och avräknar länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkring. Länsförsäkringar AB-koncernen utför även utvecklingsprojekt och service åt länsförsäkringsbolagen inom en rad områden, exempelvis personskadereglering, jurist- och aktuarietjänster, produkt- och konceptutveckling samt utveckling av IT-stöd och andra IT-tjänster.

Avtal

Väsentliga avtal utgörs i huvudsak av avtal mellan Länsförsäkringar AB-koncernens bolag och Länsförsäkringar Jämtland, som provisionsavtal, avtal om skadereglering samt avtal om utveckling och förvaltning.

Transaktioner med nyckelpersoner i ledande ställning är redovisade i not 26, Personal, löner och ersättningar. Några transaktioner med andra närstående personer finns inte.

NOT 28 Resultat per försäkringsklass

	Totalt 2023	Olycks-fall och sjuk	Motor, ansvar mot tredje man	Motor-fordon övriga klasser	Brand och annan egendoms-skada	Allmän ansvarighet	Rätts-skydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt, brutto	599 991	38 271	65 592	169 984	277 747	10 800	8 516	570 910	29 081
Försäkrings-ersättningar, brutto	-496 462	-33 388	-52 954	-152 453	-241 609	-9 742	-7 307	-497 453	991
Driftkostnader, brutto	-146 018	-12 050	-15 659	-35 103	-77 256	-2 886	-2 403	-145 357	-661
Resultat av avgiven återförsäkring	37 284	2 890	4 870	4 743	25 776	-474	-520	37 284	
Övriga intäkter och kostnader	-1 775		-1 775					-1 775	
Resultat per försäkringsklass	-6 980	-4 278	74	-12 829	-15 341	-2 302	-1 714	-36 391	29 411
Premieinkomst, brutto	613 676	40 919	64 283	174 375	284 774	11 065	8 734	584 152	29 524

NOT 29 Förväntade återvinningstidpunkter för tillgångar och skulder

Koncernen 2023 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		4 965	4 965
Byggnader och Mark		100 000	100 000
Förvaltningsfastigheter			
Placeringar i intresseföretag		855 270	855 270
Aktier och andelar		2 122 596	2 122 596
Obligationer och räntebärande värdepapper		768 527	768 527
Depåer hos företag som avgjivit återförsäkring		101	101
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	1 347	225 053	226 400
Fordringar avseende direkt försäkring	225 664		225 664
Fordringar avseende återförsäkring	4 146		4 146
Övriga fordringar	47 898	3 015	50 913
Materiella tillgångar	11 416		11 416
Kassa och bank	89 978		89 978
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	36 194		36 194
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 352		2 352
Summa tillgångar	418 995	4 079 527	4 498 522
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	269 505		269 505
- Oreglerade skador	241 475	889 486	1 130 961
- Återbäring	8 791		8 791
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		223 955	223 955
- Övriga avsättningar		18 888	18 888
Skulder avseende direkt försäkring	21 304		21 304
Skulder avseende återförsäkring			
Övriga skulder	8 855		8 855
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	83 064	13 308	96 372
Summa skulder och avsättningar	632 994	1 145 637	1 778 631

Moderbolaget 2023 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		4 965	4 965
Byggnader och mark		100 000	100 000
Placeringar i koncernföretag		1 968 412	1 968 412
Aktier och andelar		1 013 619	1 013 619
Obligationer och räntebärande värdepapper		768 527	768 527
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		101	101
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	1 347	225 053	226 400
Fordringar avseende direkt försäkring	225 664		225 664
Fordringar avseende återförsäkring	4 146		4 146
Övriga fordringar	47 806	3 015	50 821
Materiella tillgångar	11 416		11 416
Kassa och bank	87 441		87 441
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	36 194		36 194
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	2 352		2 352
Summa tillgångar	416 366	4 083 692	4 500 058
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	269 505		269 505
- Oreglerade skador	241 475	889 486	1 130 961
-Återbäring	8 790		8 790
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		122 173	122 173
- Andra avsättningar		18 888	18 888
Skulder avseende direkt försäkring	21 305		21 305
Övriga skulder	8 845		8 845
Skulder koncernföretag		3 146	3 146
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	83 059	13 308	96 367
Summa skulder och avsättningar	632 979	1 047 001	1 679 980

Koncernen 2022 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		5 792	5 792
Byggnader och mark		97 370	97 370
Placeringar i intresseföretag		828 221	828 221
Aktier och andelar		2 078 317	2 078 317
Obligationer och räntebärande värdepapper		795 730	795 730
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		45	45
<i>Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	959	190 416	191 375
Fordringar avseende direkt försäkring	211 874		211 874
Fordringar avseende återförsäkring	5 250		5 250
Övriga fordringar	36 070	3 644	39 714
Materiella tillgångar	12 648		12 648
Kassa och bank	122 419		122 419
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	31 451		31 451
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 223		4 223
Summa tillgångar	424 894	3 999 535	4 424 429
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	255 821	-	255 821
- Oreglerade skador	197 345	909 125	1 106 470
- Återbäring	103 647		103 647
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		185 626	185 626
- Övriga avsättningar		14 432	14 432
Skulder avseende direkt försäkring	12 289		12 289
Skulder avseende återförsäkring	-		-
Övriga skulder	74 794		74 794
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	80 966	10 862	91 828
Summa skulder och avsättningar	724 862	1 120 045	1 844 907

Moderbolaget 2022 Tillgångar	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Immateriella tillgångar		5 792	5 792
Byggnader och mark		97 370	97 370
Placeringar i koncernföretag		1 907 695	1 907 695
Aktier och andelar		989 110	989 110
Obligationer och räntebärande värdepapper		795 730	795 730
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		45	45
<i>Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar</i>			
- Oreglerade skador	959	190 416	191 375
Fordringar avseende direkt försäkring	211 874		211 874
Fordringar avseende återförsäkring	5 250		5 250
Övriga fordringar	35 897	3 644	39 541
Materiella tillgångar	12 648		12 648
Kassa och bank	119 679		119 679
<i>Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter</i>			
- Förutbetalda anskaffningskostnader	31 451		31 451
- Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4 223		4 223
Summa tillgångar	421 981	3 989 802	4 411 783
Skulder			
<i>Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)</i>			
- Ej intjänade premier och kvardröjande risker	255 821	-	255 821
- Oreglerade skador	197 345	909 125	1 106 470
-Återbäring	103 647		103 647
<i>Andra avsättningar</i>			
- Uppskjuten skatt		79 766	79 766
- Andra avsättningar		14 432	14 432
Skulder avseende direkt försäkring	12 289		12 289
Övriga skulder	47 351		47 351
Skulder koncernföretag		3 378	3 378
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	80 961	10 862	91 823
Summa skulder och avsättningar	697 414	1 017 563	1 714 977

NOT 30 Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står:	2023
Årets resultat i moderbolaget	124 272
Balanserat resultat	2 192 307
Summa disponibla vinstmedel	2 316 579

Styrelsen och verkställande direktören föreslår bolagsstämman besluta att avsätta 1 000 tkr till Länsförsäkringar Jämtlands samhällsfond och att 2 315 579 tkr balanseras i ny räkning.

NOT 31 Ställda säkerheter och eventalförpliktelser

Ställda säkerheter

	2023	2022
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	768 526	795 730
Fordringar avseende direkt försäkring	148 642	138 007
Likvida medel och depåer	87 541	119 726
Fastigheter	178 148	221 100
Summa	1 182 857	1 274 563

Till säkerhet för förpliktelser gentemot försäkringstagare förs ett förmånsrättsregister som upprättas över tillgångar i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2015:08. Säkerheten avser skuldtäckning av de försäkringstekniska avsättningarna.

Eventalförpliktelser

- Teckningsåtagande av certifikat i Humlegården Fastigheter AB med 47 000 tkr.
- Med bolagets medlemskap i Trafikförsäkringsföreningen följer ett solidariskt ansvar för föreningens förpliktelser.
- Bolaget har ansvar för 80 procent av uppkomna kreditförluster i förmedlade krediter tillhörande Länsförsäkringar Bank vilka är förmedlade av Länsförsäkringar Jämtland. Ansvar för förlust mot Länsförsäkringar Bank AB som kan uppgå till mellan 80 och 100 procent av kreditförlusten beroende på om bolaget ökat riskexponeringen utanför kreditinstruktionen. Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande provisionsintäkter.
- Länsförsäkringar Jämtland har överklagat Skatteverkets beslut att inte bifalla den skattemässiga klassificeringen av innehavet i Gamla Länsförsäkringar AB som näringsbetingade andelar. Om Länsförsäkringar Jämtland inte når framgång i domstolsprocessen skulle det medföra att redovisad aktuell och uppskjuten skatt justeras med 107 Mkr. Se vidare not 1

Underskrifter

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att, såvitt de känner till, årsredovisningen är upprättad i överensstämmelse med god redovisningssed för försäkringsföretag, lämnade uppgifter stämmer med de faktiska förhållandena och ingenting av väsentlig betydelse är utelämnat som skulle kunna påverka den bild av bolaget som skapats av årsredovisningen.

Östersund den 25 mars 2024

Karin Mattsson
Styrelsens ordförande

Marie Simonsson

Bengt-Eric Elgendahl

Susanne Norman

Linda Tillman

Fredrik Berggren

Bo Johansson

Joakim Hilldén
Personalrepresentant

Ida Nääs
Personalrepresentant

Lars Rådström
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den dag som framgår av vår elektroniska signatur
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Morgan Sandström
Auktoriserad revisor

Länsförsäkringar Jämtlands styrelse

Karin Mattsson
Frösön
Ordförande
Invald 2017

Född 1972. Personalvetare, Fil Kand. i sociologi (examen 1999) vid dåvarande Mitthögskolan.

Arbetslivserfarenhet: Ordförande för Riksidrottsförbundet 2005-2015. Ställföreträdande medlemschef samt chef Kompetensutveckling på LRF i Stockholm 1999-2005. Innan dess bl. a stallansvarig och ridinstruktör på Östersund-Frösö Ridklubb.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot Länsförsäkringar AB, Förbundsordförande Svenska Skidförbundet. Vice ordförande i Wallenstam AB. Styrelseledamot i bl. a Skogsägarna Mellanskog, World Championships Region 2019 AB, Astrid Lindgrens Värld AB och Svenska Hockeyligan AB. Delägare Frösö Hästgård AB.

Marie Simonsson
Gäxsjö
Vice ordförande
Invald 2005

Född 1957. Civilekonom (examen 1982) vid Göteborgs Universitet, Master of Science i Organisation och ledarskap (examen 2003) vid Springfield College Massachusetts, USA, Post graduate Bowen Center Washington DC.

Arbetslivserfarenhet: Arbetar idag med affärsutveckling, ledarskap och styrelsearbete. Företagare 2005 - . Adjungerad Professor Springfield College 2005-2006, vd ALMI Jämtland 2002-2005, vd Byggelit AB 1998-2002, Chief Operating Controller N.V. Koninklijke Sphinx 1996-1998, fabrikschef, Business Controller Gustavsberg AB 1990-1996, divisionscontroller, ekonomidirektör m.m. Eneritech, SAAB Scania Eneritech 1982-1990. Banktjänsteman SE banken 1979-1982.

Andra väsentliga uppdrag: Nuvarande: Styrelseordförande i Torsta AB 2018-, (vice ordförande 2012-2017), styrelseledamot Norra skog 2020 -, ledamot av Länsstyrelsens insynsråd i Jämtland 2020 - i Norrskog skogsägarförening 2007 - 2020, Styrelseordförande i Norra Skogs Forskningsstiftelse 2020 -, styrelseordförande LAG Leader3sam 2019-.

Bengt-Eric Elgendahl
Östersund
Invald 2012

Född 1947. Ekonomiskt gymnasium, diverse kurser på Högskola och interna utbildningar inom bank.

Arbetslivserfarenhet: Tidigare bankman. 23 år inom Jämtlands läns Sparbank varav 13 år som kontorschef på tre olika orter samt tre år som ansvarig för bankens Fond och Notariatavdelning. Under två år marknadsansvarig för finansbolag inom Föreningsbanken och därefter under ca 20 år arbetat med risker, i huvudsak kreditrisker, inom Swedbank koncernfunktion för risker. Projektledare, samordnare och deltagare i projekt på koncernnivå. Inga övriga väsentliga uppdrag.

Susanne Norman
Östersund
Invald 2018.

Född 1966. Systemvetare (examen 1989) vid dåvarande Mitthögskolan.

Arbetslivserfarenhet: Arbetar idag på Swedavia AB som Direktör för regionala flygplatser (f.n. sex från Kiruna i Norr och Ronneby i Söder). Jämtkraft: Verksamhetsutvecklare 1989-1997. Cap Gemini Ernst & Young: Säljchef 1997-2001. Recall AB Sverige: Produktionschef och platschef 2001-2006. Recall AS Oslo: VD 2006-2008. Swedavia, Åre Östersund Airport: Flygplatschef 2008-2013. Swedavia, Regionala Flygplatser: Direktör 2013-pågående.

Andra väsentliga uppdrag: Svensk Turism AB: styrelseledamot 2016-2021. Winterlife: styrelseordförande 2020 - pågående.

Linda Tillman
Östersund
Invald 2019

Född 1974. Fil. mag. med matematisk statistik som huvudämne (examen 1998 vid Umeå universitet).

Arbetslivserfarenhet: Eget företag inom affärsutveckling och ekonomistyrning sedan 2014. Controller Länsförsäkringar *Stockholm 2013-2014. Controllerchef Länsförsäkringar Stockholm 2007-2012. Affärscontroller Länsförsäkringar Liv 2004-2007. Aktuarie Länsförsäkringar Liv 2002-2004. Aktuariekonsult Tillinghast-Towers Perrin 2001-2002. SAS konsult eNiklas 2000-2001. Livaktuarie SEB Trygg Liv 1997-2000. Inga övriga väsentliga uppdrag.*

Fredrik Berggren
Timrå
Invald 2021

Född 1979. Officersexamen 2001 vid Militärhögskolan i Östersund.

Arbetslivserfarenhet: Egenföretagare från 2019, VD för X-maskiner, Logistikchef IKEA Sundsvall, Verksamhetsledare Delta Terminal, Officer vid K4 Arvidsjaur från fänrik till kapten, internationell tjänstgöring i Kosovo 2004. Andra väsentliga uppdrag: Delägare i Härnösands Hamn AB, styrelseledamot Härnösands Hamn, ordförande maskinringen i Jämtland MRZ.

Bo Johansson
Sveg
Invald 2023

Född 1965. Civilekonom vid Uppsala universitet.

Arbetslivserfarenhet: VD samt Ordförande Sparbanken Sjuhärad, Vice ordförande Sparbankernas Riksförbund, Styrelseledamot Swedbank AB (publ), Bankdirektör Swedbank Jämtlands län.

Andra tidigare uppdrag: Ordförande IF Elfsborg, Ordförande Svensk Elitfotboll, Ordförande Brynäs IF, Ledamot Finanskommittén inom European Club Association.

Andra väsentliga uppdrag: Styrelseledamot iZafe AB (publ)

Joakim Hilldén
Östersund
Personalrepresentant.
Invald 2020

Född 1972. Anställd 2014.

Ida Nääs
Oulken
Personalrepresentant.
Invald 2022

Född 1979. Anställd 2005.

Företagsledning

Lars Rådström
Östersund
Verkställande direktör
Född 1967. Anställd 2012

Kent Karlstrand
Nälden
Skadeförordningschef
Född 1964. Anställd 2002

Sara Henriksson
Ånge
Chef HR och IT
Född 1976. Anställd 2019

Mårten Areskoug
Östersund
Bankchef
Född 1978. Anställd 2021

Anita Hällenius
Stockholm
Ekonomichef
Född 1964. Anställd 2021

Unn Wakefield
Åre
Försäkringschef
Född 1975. Anställd 2022

Martina Lundholm
Östersund
Chef Kommunikation och affärsutveckling
Född 1973. Anställd 2023

Ord och uttryck inom skadeförsäkring

Resultaträkning

Resultatanalys

Balansräkning

Nyckeltal - definitioner

